FREDRIKSTAD KOMMUNE

Møteinnkalling
Samfunnsutvalget

Møtested: Rådhuset, møterom Formannskapssalen
Tidspunkt: 18.11.2026 kl. 17:00

Eventuelle forfall meldes til møtesekretær Torill E. Kristiansen, telefon 918 55 079, e-post tokris@fredrikstad.kommune.no.

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Dersom du ønsker å få vurdert din habilitet, send nødvendig informasjon til utvalgsleder Marianne Klever Næss mainas@fredrikstad.kommune.no, med kopi til møtesekretær Torill E. Kristiansen tokris@fredrikstad.kommune.no.

Fredrikstad, 09.11.2026

Marianne Klever Næss (sign)
utvalgsleder

Saksliste

Saksnr.	Innhold	Hjemmel u.off.
OS 19/26	Kommunedirektørens orienteringer	
PS 35/26	Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet, friluftsliv og marka - Rullering av handlingsprogram for utbygging av anlegg 2026 - 2029	
PS 36/26	Spillemiddelsøknader - prioritering 2027	
PS 37/26	Kulturråd i Fredrikstad - vedtekter og forslag til samarbeidsavtale	
PS 38/26	Kulturminnefond 2026 - behandling av to ekstra søknader med søknadsfrist 1. oktober 2026	
PS 39/26	Kulturminnefond: redegjørelse for mulighet til å gå fra fond til fast tilskudd	
PS 40/26	Forslag til retningslinjer for nytt kulturfond	
PS 41/26	Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse 2026 for Fredrikstad kommune	
PS 42/26	Plan for fagopplæring i Fredrikstad kommune 2026-2030	
PS 43/26	Ettersendes: Visning av Fredrikstad kommunes kunstsamling	
PS 44/26	Ettersendes: Tildeling av Kong Frederiks hederspris 2026	

OS 19/26 Kommunedirektørens orienteringer

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Saksnr.: 2010/15443
Dokumentnr.: 89
Løpenr.: 317752/2026
Klassering: 143

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Samfunnsutvalget	18.11.2026	35/26

Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet, friluftsliv og marka - Rullering av handlingsprogram for utbygging av anlegg 2026 - 2029

Kommunedirektørens innstilling
Kommunedirektøren anbefaler samfunnsutvalget å fatte følgende vedtak:
1. Forslag til revidert handlingsprogram vedtas, jf. vedlegg 1, og innlemmes i «Aktive liv i Fredrikstad» - Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet, friluftsliv og marka 2019– 2031.

Sammendrag
Denne saken omhandler den årlige rulleringen av handlingsprogrammet for utbygging av anlegg i *«Aktive liv i Fredrikstad» – Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet, friluftsliv og marka 2019–2031.*

Kultur- og likestillingsdepartementet stiller krav om at ordinære anlegg som det skal søkes spillemidler til, må inngå i en vedtatt kommunal plan. Handlingsprogrammet gir en samlet oversikt over planlagte anlegg for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv i Fredrikstad kommune, og danner grunnlag for kommunens prioritering av spillemiddelsøknader.

Fra 15. juni 2026 gjelder en ny nasjonal forskrift om tilskudd til bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Forskriften innebærer endringer i krav til søknader, kommunenes og fylkeskommunenes ansvar og prioritering av spillemidler.

Østfold fylkeskommune arbeider samtidig med nye regionale retningslinjer for prioritering og fordeling av spillemidler, som etter planen skal behandles av fylkestinget i desember 2026. Disse vil kunne få betydning for fordelingen av spillemidler fra søknadsåret 2027. Rulleringen av handlingsprogrammet bygger på gjeldende kommunedelplan og nasjonalt regelverk. Den konkrete prioriteringen av spillemiddelsøknader behandles i egen politisk sak.

Vedlegg
1 Rullering av handlingsprogram 2026 - 2029
2 Spillemiddelrapport 2026

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)
1. Bystyresak 54/19 - «Aktive liv i Fredrikstad» - Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet, friluftsliv og marka 2019–2031
2. V- 0798 KUD: Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet
3. Fylkesrådssak 298/2020 - Kriterier for prioritering ved detaljfordeling av spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet i Viken
4. Forskrift om tilskudd til bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet (anleggsforskriften), fastsatt 5. juni 2026

Saksopplysninger

Kommunedelplan og handlingsprogram
Kultur- og likestillingsdepartementet stiller krav om at ordinære anlegg som det skal søkes spillemidler til, må inngå i en vedtatt kommunal plan. Kravet gjelder ikke nærmiljøanlegg, men Fredrikstad kommune har valgt å inkludere også disse i handlingsprogrammet for å gi en samlet oversikt over anleggsutviklingen.

Handlingsprogrammet bygger på «Aktive liv i Fredrikstad» (2019–2031), vedtatt av bystyret i 2019. Kommunedelplanen legger føringer for utvikling av anlegg og områder for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. Målet er at alle innbyggere i Fredrikstad skal ha tilgang til aktiviteter tilpasset sine interesser og forutsetninger. Planen understøtter også kommunens mål om bedre folkehelse og levekår.

Nye anleggsprosjekter vurderes og innarbeides gjennom den årlige rulleringen av handlingsprogrammet.

Uttrekk av strategier i kommunedelplanen:
- Bevare og utvikle kvalitet i områder for idrett, aktivitet og friluftsliv
- Sammenhengende turmuligheter langs elv og kyst
- Grønne korridorer fra elva til marka
- Sikre lysløypenettets tilgjengelighet
- Bevare sentrumstilganger: grønne lunger, smett og smug
- Høy blågrønn faktor i nye boligområder
- Multifunksjonell utvikling av idrettsanlegg og friluftsarealer
- Tilrettelegging av urbane friluftsarenaer for lavterskel fysisk aktivitet
- Nye anlegg basert på behovsanalyser
- Vurderingskriterier for anleggsutbygging: sosioøkonomisk profil, aktivitetstrender, boligprogrammer og anleggsmangel i byområdene

Kommunedelplanens strategier er sentrale ved vurdering av nye anlegg, rehabilitering av eksisterende anlegg og arealer til idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.

Spillemidler og anleggsprioritering
Spillemidlene fordeles årlig fra overskuddet til Norsk Tipping. I 2026 ble det innført en ny nasjonal forskrift for tilskudd til bygging og rehabilitering av idretts- og aktivitetsanlegg. Forskriften tredde i kraft 15. juni 2026 og erstatter de tidligere årlige bestemmelsene.

Den nye forskriften innebærer endringer i krav til søknader og hvordan spillemidlene skal prioriteres og fordeles. Kommunene skal fortsatt behandle og prioritere søknadene, mens fylkeskommunene har ansvar for den endelige fordelingen. Det skal blant annet legges vekt på lokale og regionale behov, anleggsdekning, levekårsutfordringer og sambruk.

Forskriften endrer også hvordan spillemidlene fordeles mellom fylkene. Fra 2027 skal fordelingen bygge på tre kriterier som teller likt: godkjent søknadsbeløp, anleggsdekning og innbyggertall. Det betyr at både søknadsvolumet og behovet for anlegg i fylket får betydning for hvor mye spillemidler Østfold mottar.

Nye regionale retningslinjer i Østfold og Fredrikstad
Østfold fylkeskommune har fram til 2026 videreført prioriteringskriterier fra tidligere Viken fylkeskommune, med enkelte justeringer.

Som følge av den nye nasjonale forskriften arbeider Østfold fylkeskommune med nye regionale retningslinjer for prioritering og fordeling av spillemidler. Disse skal etter planen behandles av fylkestinget i 9. desember 2026.

Retningslinjene vil kunne påvirke hvilke anlegg som prioriteres ved tildeling av spillemidler i 2027. Siden de ennå ikke er vedtatt, legges gjeldende nasjonalt regelverk og kommunens egne prioriteringer til grunn for årets rullering.
Eventuelle endringer i de regionale retningslinjene vil bli fulgt opp i det videre arbeidet med spillemiddelsøknadene.

Fredrikstad kommune gjennomførte i september 2026 et internt spillemiddelseminar for relevante virksomheter og fagmiljøer i kommunen. Formålet med seminaret var å informere om den nye forskriften, tilskuddsmulighetene i spillemiddelordningen, samt å identifisere prosjekter som kan være støtteberettiget.

Østfold fylkeskommune arrangerer i tillegg egne kurs om spillemiddelordningen rettet mot lag og foreninger, inkludert aktører i Fredrikstad.

Rullering av handlingsprogrammet 2026–2029
Årets rullering omfatter nye innmeldte anleggsprosjekter, videreføring av tidligere prosjekter og vurdering av hvilke anlegg som skal inngå i kortsiktig og langsiktig handlingsprogram.

Endringer i årets rullering omfatter:
- nye innmeldte anlegg
- anlegg i kortsiktig liste som ikke ble søknadsklare i 2026
- anlegg som flyttes fra langsiktig til kortsiktig liste
- nye anlegg som legges inn på langsiktig liste
- anlegg som har fått full tildeling av spillemidler, eller som av andre grunner tas ut av handlingsprogrammet

Innen fristen er det meldt inn 27 nye anleggsprosjekter. Av disse foreslås 18 tatt inn i kortsiktig liste, fordelt på 14 kommunale prosjekter og 4 prosjekter i regi av frivillige lag og foreninger. 9 prosjekt er foreløpig ikke kommet langt nok i planleggingen og foreslås derfor lagt inn i langsiktig liste. I tillegg videreføres 3 anlegg fra forrige års kortsiktige liste, mens 5 anlegg flyttes fra langsiktig til kortsiktig liste.

Totalt er 26 anleggsprosjekter aktuelle for å søke spillemidler i 2027.

Den konkrete prioriteringen av spillemiddelsøknader for 2027, og nærmere omtale av endringene i spillemiddelordningen, framgår av egen politisk sak.

<u>Nye innrullerte anleggsprosjekter på kortsiktig liste</u>
- Rehabilitering av lys BMX-bane – Gressvik – Gressvik BMX klubb
- Orienteringskart - Onsøyknipen – Fredrikstad Skiklubb
- Orienteringskart – Ulvedalen – Fredrikstad Skiklubb
- Kunstgress – Årum – IL Borgar
- Tursti – Fredrikstadmarka – Fredrikstad kommune
- Treningstrapp – Høyfjell/Guttebakken – Fredrikstad kommune
- Sandhåndball – Vestbygda skole – Lervik IF / Fredrikstad kommune
- Aktivitetsanlegg – Værstebanen – Fredrikstad kommune
- Ballflate, rehabilitering – Trosvik skole – Fredrikstad kommune
- Treningsapparater – Hauge bruk – Fredrikstad kommune
- Treningsapparater – ikke avklart – Fredrikstad kommune

- Rehabilitering av ballbinger – Vestbygda ungdomsskole, Sagabaken skole, Ambjørnrød skole, Cicignon skole, Borge skole, Borge ungdomsskole og Nøkleby skole – Fredrikstad kommune

Nye innrullerte anleggsprosjekter fra langsiktig liste til kortsiktig liste
- Garderobe- og sanitæranlegg – Merkur – Trosvik IF
- Friidrettsanlegg, rehabilitering – Fredrikstad kommune
- Sanitæranlegg – Fredrikstadmarka/2 dam – Fredrikstad kommune
- Kunstgress, rehabilitering – Sellebakk – Fredrikstad kommune
- Diskgolf – Gresvik – Fredrikstad kommune

Nye innrullerte anleggsprosjekter til langsiktig liste
- Garasjebygg – Kråkerøy – Kråkerøy IL
- Fotballanlegg og klubbhus – Merkur – Trosvik IF
- Nærmiljøanlegg – Begby – Begby IL
- Idrettsanlegg – vgs Glemmen – Østfold fylkeskommune
- Idrettsanlegg – vgs Værste – Østfold fylkeskommune
- Rehabilitering lys – Blomsterøyhallen – Fredrikstad kommune
- Rehabilitering banedekke – Kongstenhallen D og E banen – Fredrikstad kommune
- Fysakhus – ikke avklart – Fredrikstad kommune
- Diskgolf, rehabilitering – Kvernhuset ungdomsskole – Fredrikstad kommune

Fra kortsiktig rullering i 2025 er det 3 anlegg som er videreført i kortsiktig rullering for 2026
- Ridehus – Bekkevold – Fredrikstad Rideklubb
- Skilting – Gangsrød – Pernes – Fredrikstad kommune
- Skilting – Dypeklo – Foten – Fredrikstad kommune

Anlegg som er tatt ut av handlingsprogrammet

Avsluttede søknader, fullfinansierte spillemidler (SM)
- Hurrød Aktivitetshus – Gresvik IF
- Garasje/lager – Trolldalen IF
- Tennishall og aktivitetssal – Fredrikstad Tennisklubb
- Skytebane, rehabilitering – Fredrikstad miniatyrskytterlag
- Utebane, Borgehallen – St.Croix Innebandyklubb
- Arena Fredrikstad Ishall 1, ishall 2 og Aktivitetssal – Fredrikstad kommune
- Kunstgress, rehabilitering Manstad og Skogstrand – Fredrikstad kommune
- Kajakk Flytebrygge, Tangen – Fredrikstad kommune
- Idrettsgul, rehabilitering Gaustadhallen – Fredrikstad kommune
- Hinderløyper – Cicignon skole og Kjølberg skole – Fredrikstad kommune
- Aktivitetsflate – Hurrød skole og Falchenbanen – Fredrikstad kommune

Det er tatt ut 17 anlegg fra handlingsprogrammet som har fått tildelt maksimalt spillemiddeltilskudd. Totalt har anleggene fått tildelt 68 779 000 kroner i spillemidler.

Relevante bestemmelser
Forskrift om tilskudd til bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet (anleggsforskriften), fastsatt 5. juni 2026.

Konsekvenser for sosial bærekraft
Tilgang til anlegg for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv er viktig for folkehelse, inkludering og gode oppvekstsvilkår. Både kommunale anlegg og anlegg i regi av lag og foreninger bidrar til aktivitetstilbud for organisert og egenorganisert aktivitet.

Den nye spillemiddelforskriften legger særlig vekt på anlegg for barn og unge, personer med nedsatt funksjonsevne og områder med levekårsutfordringer. Dette er viktige hensyn i kommunens arbeid med framtidig anleggsutvikling.

Et oppdatert handlingsprogram bidrar til at kommunen kan prioritere anlegg ut fra lokale behov og gi flere innbyggere mulighet til å være fysisk aktive. Dette støtter opp under FNs bærekraftsmål nr. 3 om god helse og livskvalitet og innsatsområdene i Aktive Fredrikstad: Aktive byrom og bygg, Aktiv oppvekst, Aktiv fritid og Aktive lokalsamfunn.

Konsekvenser for økonomisk bærekraft
a) Økonomiske konsekvenser – drifts- og investeringsbudsjett
Et oppdatert handlingsprogram gir kommunen oversikt over planlagte anlegg og grunnlag for å prioritere framtidige investeringer. Eventuelle kommunale investeringer må vurderes gjennom ordinære budsjettprosesser.

Fra 2027 avvikles den tidligere ordningen med 15 prosent ekstra tilskudd til ordinære anlegg i utvalgte geografiske områder, som blant annet har omfattet Fredrikstad. Den nye forskriften gir fylkeskommunene mulighet til å disponere inntil 15 prosent av spillemidlene til regionale prioriteringer. Hvordan dette vil påvirke tilskuddene til anlegg i Fredrikstad, avhenger blant annet av Østfold fylkeskommunes nye retningslinjer.

Ordningen med 30 prosent ekstra tilskudd til nærmiljøanlegg i områder med særskilte levekårsutfordringer videreføres. Fredrikstad kommune er blant kommunene som omfattes av denne ordningen.

b) Samfunnsmessige konsekvenser
Ikke relevant for selve handlingsprogrammet.

Konsekvenser for miljømessig bærekraft
Fredrikstad kommune legger vekt på miljømessig bærekraft ved utvikling og rehabilitering av idrettsanlegg. Dette omfatter blant annet valg av materialer, ressursbruk og løsninger som reduserer miljøbelastningen gjennom anleggenes levetid.

De siste årene har det blitt stadig flere prosjekter som omfatter rehabilitering av eksisterende anlegg og gjenbruk eller tilpasning av bygg til idretts- og aktivitetsformål. Dette kan bidra til bedre utnyttelse av eksisterende bygningsmasse, redusert ressursbruk og lavere miljøbelastning sammenlignet med nybygg.

Kommunen har gjennom Norges fotballforbunds kunstgressnettverk deltatt aktivt i arbeidet med mer miljøvennlige kunstgressbaner og alternativer til gummigranulat.

Ansattes medbestemmelse
Ikke relevant for saken.

Vurdert for uttalelser i rådene
Fredrikstad Idretts- og Aktivitetsråd (FRID) er en viktig samarbeidspartner i kommunens arbeid med anleggsutvikling og prioritering av spillemidler.

FRID har gjennom sitt årsmøte vedtatt prioriteringer for anleggsbehov. Disse er foreslått innarbeidet i rulleringen av handlingsprogrammet for perioden 2026–2029.

FRID er konsultert i arbeidet med begge sakene, og det er gjennomført ett felles orienterings- og arbeidsmøte.

FRID har utarbeidet et eget notat som følger både saken om rullering av handlingsprogrammet for utbygging av anlegg 2026–2029 og saken om prioritering av spillemiddelsøknader for 2027 som vedlegg.

Vurdering
Rulleringen av handlingsprogrammet gir føringer for utviklingen av kommunale anlegg og anlegg i regi av lag, foreninger og andre aktører. For ordinære anlegg er det et krav at prosjektene inngår i en vedtatt kommunal plan for å kunne søke spillemidler.

Ved årets rullering er det meldt inn 27 nye anleggsprosjekter. Av disse foreslås 18 innarbeidet i kortsiktig liste og 9 i langsiktig liste. I tillegg videreføres 3 anleggsprosjekter fra forrige rullering. Totalt omfatter den kortsiktige listen 26 anleggsprosjekter.
Anleggene i den kortsiktige listen er aktuelle for å søke spillemidler i kommende søknadsår.

Kommunedirektøren vurderer at de foreslåtte anleggsprosjektene er i tråd med kommunedelplanens mål og anbefaler at de innarbeides i det reviderte handlingsprogrammet.

Sak om prioritering av spillemiddelsøknadene fra Fredrikstad, legges fram til politisk behandling i november.

Alternative løsninger
Det kan gjøres endringer for en eller flere av prosjektene som er foreslått. Alternativt forslag kan være:

1. Forslag til revidert handlingsprogram, jf. vedlegg 1, vedtas med følgende endringer:
    a. Xxx
    b. Xxx
    c. Xxx

og innlemmes i «Aktive liv i Fredrikstad» - Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet, friluftsliv og marka 2019– 2031.

2. Forslag til revidert handlingsprogram vedtas ikke.

Konklusjon
Kommunedirektøren anbefaler at forslag til revidert handlingsprogram vedtas slik det framkommer av vedlegg 1, og innlemmes i «Aktive liv i Fredrikstad» - Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet, friluftsliv og marka 2019 – 2031.

Vedlegg A: HANDLINGSPROGRAM FOR UTBYGGING AV ANLEGG, 2026 – 2029 LISTE OVER KORTSIKTIGE OG LANGSIKTIGE ØNSKER OG BEHOV STØRRE INTERKOMMUNALE ANLEGG, PROGRAMSATSING.

1.1 Kortsiktig liste. Ordinære nye anlegg og rehabilitering

Rev.

Ordinære anlegg					
Anleggstype		**Sted**	**Anleggseier**	**Kostnader** (Tall i tusen)	**Planlagt byggestart**
	Ridehus	Bekkevold	Fredrikstad Rideklubb	18.700	2027
	Kunstgress ny 11`er bane	Årum	IL Borgar	7.100	2027
	Lys, rehabilitering	Gressvik	Gressvik BMX - klubb	0.700	2027
	Garderobe- og sanitærbygg	Merkur	Trosvik IF	1.200	2027
	Orienteringskart	Onsøyknipen	Fredrikstad Skiklubb	0.090	2027
	Orienteringskart	Ulvedalen	Fredrikstad Skiklubb	0.300	2027
	Friidrettsanlegg, rehabilitering	Lisleby	Fredrikstad kommune	41.100	2027
	Sanitæranlegg	2 dam, Fredrikstadmarka	Fredrikstad kommune	2.100	2027
	Kunstgress 11`er bane - rehabilitering	Sellebakk	Fredrikstad kommune	4.600	2026 (F)
	Skilting	Gangsrød - Pernes	Fredrikstad kommune	0.200	2027
	Skilting	Dypeklo - Foten	Fredrikstad kommune	0.200	2027

(F) Ferdigstilt anlegg
(I) Igangsatt

1

1.2 Kortsiktig liste. Nærmiljøanlegg

Nærmiljøanlegg					
Anleggstype		**Sted**	**Anleggseier**	**Kostnad** (Tall i tusen)	**Planlagt byggestart**
	Frisbeegolf 18 hullsbane	Gressvik	Fredrikstad kommune	1.000	2027
	Treningstrapp	Høyfjell/Guttebakken	Fredrikstad kommune	1.400	2027
	Sandhåndball	Vestbygda ungdomsskole	Fredrikstad kommune	0.700	2027
	Tursti, rehabilitering	Fredrikstadmarka	Fredrikstad kommune	0.500	2027
	Aktivitetsanlegg	Værstebanen	Fredrikstad kommune	1.500	2027
	Møteplassen/ballflate	Trosvik skole	Fredrikstad kommune	0.600	2026 (F)
	Treningsapparater	Hauge bruk	Fredrikstad kommune	0.800	2027
	Treningsapparater	Ikke avklart	Fredrikstad kommune	0.800	2027
	Ballbinge, rehabilitering	Vestbygda ungdomsskole	Fredrikstad kommune	0.600	2027
	Balbinge, rehabilitering	Ambjørnrød skole	Fredrikstad kommune	0.600	2027
	Ballbinge, rehabilitering	Cicignon ungdomsskole	Fredrikstad kommune	0.600	2027
	Ballbinge, rehabilitering	Sagabakken skole	Fredrikstad kommune	0.600	2027
	Ballbinge, rehabilitering	Borge ungdomsskole	Fredrikstad kommune	0.600	2027
	Ballbinge, rehabilitering	Borge skole	Fredrikstad kommune	0.600	2027
	Ballbinge, rehabilitering	Nøkleby skole	Fredrikstad kommune	0.600	2027

(F) Ferdigstilt anlegg
(I) Igangsatt

2. Liste over langsiktige ønsker og behov, 2020 – 2031

Det er knyttet stor usikkerhet til anslåtte utbyggingskostnader. I henhold til gjeldende investeringsreglement skal det utarbeides et usikkertanslag, som vil skje gjennom utredningsfase i prosjektet. Listen er basert på innkommne forslag fra lag og foreninger,Fredrikstad Idretts- og Aktivitetsråd og Fredrikstad kommune – langtidsbehov.

Anleggstype	**Sted**	**Eier/ utbygger/ forslagstaker**	**Anslag utbyggingskost.** (Tall i tusen)
Garasjebygg	Kråkerøy	Kråkerøy IL	Må utredes

2

Kunstgress	Kongsten	Kongsten IF	Må utredes
Skytebane 100 meter, rehabilitering	Regimentsmyra	Fredrikstad Pistolskytterklubb	0.300
Golfbane - vanningsanlegg	Gamle Fredrikstad Golfklubb	Gamle Fredrikstad Golfklubb	Må utredes
Overtrykkshall/enkel halløsning	Trondalen	Gresvik IF	Må utredes
Fotballanlegg og klubbhus	Merkur	Trosvik IF	Må utredes
Balbane og gapahuk - rehabilitering	Oksenviken	Krosnes og Oksviken Velforning	Må utredes
Nærmiljøanlegg	Begby	Begby IL	Må utredes
Kunstgressbane	Skogstrand	Skogstrand IL	Må utredes
Kunstisbane	Rolvsøy	Innbyggerinitativ	Må utredes
Flerbrukshall	Ny videregående skole, Værste	Østfold Fylkeskommune	Må utredes
Flerbrukshall	Ny videregående skole, Glemmen	Østfold fylkeskommune	Må utredes
Kunstgress rehabilitering 11`er bane	Merkur	Fredrikstad kommune	5.000
Idrettshall, rehabilitering lys	Kråkerøy	Fredrikstad kommune	0.500
Flerbrukshall	Begby skole	Fredrikstad kommune	90.000
Kunstgress ny 11`er bane	Rolvsøy	Fredrikstad kommune	7.100
Kunstgress ny 11`er bane	Borge ungdomsskole	Fredrikstad kommune	7.100
Treningshall	Kråkerøy ungdomskole	Fredrikstad kommune	90.000
Idrettshall, rehabilitering banedekke D og E hallen	Kongsten	Fredrikstad kommune	Må utredes
Ridesti	Østsidemarka	Fredrikstad kommune	Må utredes
Fotball/friidrettsanlegg Ny tribune	Sentralidrettsanlegget	Fredrikstad kommune	Må utredes
Lys	Glommastien	Fredrikstad kommune	Må utredes
Nærmiljøpark	Tollbodplassen	Fredrikstad kommune	Må utredes
Ballflate	Trara skole	Fredrikstad kommune	0.600
Diskgolf, rehabilitering	Kvernhuset ungdomsskole	Fredrikstad kommune	Må utredes
Fysakhall	Ikke avklart	Fredrikstad kommune	Må utredes
Lysløype	Kråkerøy	Fredrikstad kommune	Må utredes
Lysløype	Fra 2.dam til lysløype	Fredrikstad kommune	Må utredes
Gå/joggesløyfe med lys	Kongsten	Fredrikstad kommune	Må utredes
«En morsom omvei»	Ikke avklart	Fredrikstad kommune	Må utredes
Treningscontainer	Ulik plassering	Fredrikstad kommune	Må utredes
Seilanlegg Vikane	Vikane	Fredrikstad Seilforening	Må utredes
Utvidelse av skateanlegg	Steffensjordet	Fredrikstad kommune	Må utredes
Sandvolleyballbaner	Smertuparken	Fredrikstad kommune	Må utredes
Streetbasketbane på Rolvsøy	Rovsøyhallen	Fredrikstad kommune	Må utredes

17.4 Større interkommunale anlegg.

Anleggstype	Sted	Eier/ utbygger/ forslagstaker	Anslag utbyggingskost.
Roanlegg Tunevannet	Tunevannet	Sarpsborg	DS

4

FREDRIKSTAD KOMMUNE
Idrett og aktivitet

Spillemiddelrapport 2026

Nasjonal tildeling

Norsk Tippings midler til fordeling i 2026, basert på årsresultatet for 2025 og overførte midler, utgjorde 7,82 milliarder kroner. Dette er en reduksjon på 216 millioner kroner sammenlignet med året før.

Av spillemidlene ble totalt 4,12 milliarder kroner fordelt til idrettsformål i 2026, mot 4,25 milliarder kroner i 2025. Fordelingen følger den såkalte tippenøkkelen, der 64 prosent av det gjenværende overskuddet etter lovbestemte avsetninger går til idrettsformål.

Til idrettsanlegg i kommunene ble det avsatt 2,02 milliarder kroner. I tillegg ble 50 millioner kroner fra disponible midler tilført ordningen, slik at den samlede fordelingen til fylkeskommunene utgjorde 2,07 milliarder kroner. Dette er om lag 110 millioner kroner mindre enn i 2025.

Til tross for en noe lavere samlet tildeling viser utviklingen at ventetiden på spillemidler til idrettsanlegg er betydelig redusert de siste årene. Den gjennomsnittlige ventetiden på landsbasis er nå redusert til litt over et halvt år, mot nærmere tre år i 2021.

Samtidig økte søknadsbeløpet for nye anlegg med om lag 420 millioner kroner fra 2025 til 2026. Dette viser at det fortsatt er stor aktivitet og investeringsvilje knyttet til utvikling av idrettsanlegg i kommunene.

Tildeling Østfold fylkeskommune

Østfold fylkeskommune fikk i 2026 tildelt en rekordstor ramme på 122,3 millioner kroner fra Kultur- og likestillingsdepartementet. Med tilleggsmidler utgjorde den samlede fordelingen til idretts- og nærmiljøanlegg 127 millioner kroner. Dette er en betydelig økning fra 2025, da fylket fikk tildelt om lag 80 millioner kroner.

Den høye tildelingen skyldes blant annet at Østfold har lav anleggsdekning sammenlignet med andre fylker, og at flere store anleggsprosjekter har søkt om spillemidler.

For første gang ble alle godkjente søknader i Østfold innvilget med full tildeling i 2026. Det betyr at det tidligere etterslepet av godkjente søknader er fjernet, og at søkerne ikke lenger må vente flere år på å få utbetalt tilskuddene.

Regionale prioriteringer

Fordelingen i 2026 ble gjennomført etter Østfold fylkeskommunes regionale prioriteringskriterier, vedtatt i september 2024. Kriteriene legger blant annet vekt på følgende:

- Kommunenes vedtatte prioriteringer skal som hovedregel følges.

- Nærmiljøanlegg og friluftslivsanlegg skal prioriteres, med minimum 15 prosent av fylkets ramme, så langt det finnes godkjente og prioriterte søknader.
- Interkommunale anlegg skal prioriteres.
- Kommunenes samlede godkjente søknadssum skal vektlegges, samtidig som det tilstrebes mest mulig lik ventetid.
- Kunstgressbaner med plastholdig løst fyllmateriale prioriteres ikke dersom byggestart er etter 1. januar 2023.

I 2026 ble det innført en ny nasjonal forskrift for tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Forskriften innebærer blant annet endringer i hvordan spillemidlene skal fordeles fra 2027. Østfold fylkeskommune skal derfor revidere sine regionale prioriteringskriterier i tråd med det nye regelverket.

Fredrikstad kommune tildeling

Fredrikstad kommune fikk i 2026 tildelt totalt 68 779 000 kroner i spillemidler til idretts- og nærmiljøanlegg. Dette utgjør om lag 54 prosent av den samlede tildelingen til Østfold fylke på 126 968 000 kroner. Tildelingen er den høyeste Fredrikstad har mottatt og en betydelig økning fra tidligere år.

Av den samlede tildelingen gikk 66 089 000 kroner til ordinære idrettsanlegg og 2 690 000 kroner til nærmiljøanlegg.

For 2026 ble det fremmet 23 spillemiddelsøknader fra Fredrikstad, med en samlet søknadssum på om lag 82 millioner kroner og en samlet prosjektkostnad på nær én milliard kroner. Søknadene omfattet både kommunale anlegg og anlegg i regi av frivillige lag og foreninger.

Arena Fredrikstad – historisk stor tildeling

Arena Fredrikstad utgjorde den klart største enkeltinvesteringen i årets spillemiddeltildeling. Prosjektet fikk innvilget totalt 55 085 000 kroner fordelt på tre søknader:

- Ishall 1: 27 255 000 kroner
- Ishall 2: 26 680 000 kroner
- Aktivitetssal: 1 150 000 kroner

Tildelingen til Arena Fredrikstad utgjør om lag 80 prosent av alle spillemidlene som ble tildelt Fredrikstad i 2026.

Den store tildelingen er viktig for finansieringen av prosjektet og viser hvilken betydning spillemiddelordningen har for realiseringen av større kommunale idrettsanlegg.

Øvrige anlegg og nærmiljøanlegg

I tillegg til Arena Fredrikstad ble det tildelt spillemidler til flere kommunale og frivillige anleggsprosjekter. Blant disse var Hurrød aktivitetshus, rehabilitering av kunstgressbanene på Manstad og Skogstrand og Fredrikstad Tennishall.

Tildelingene viser bredden i anleggsutviklingen i kommunen, fra større idrettshaller og spesialanlegg til mindre aktivitetsområder og nærmiljøanlegg.

Alle godkjente søknader i Østfold fikk full tildeling i 2026. Dette innebærer at prosjektene ikke må vente på resterende spillemidler i senere søknadsår, slik tilfellet har vært tidligere.

Vurdering av behov og bærekraft

Østfold fylkeskommunes sjekkliste for behov og bærekraft har vært et verktøy i vurderingen av nye spillemiddelsøknader. Sjekklisten bidrar til økt oppmerksomhet om blant annet anleggsbehov, miljøhensyn, universell utforming og bærekraftige løsninger.

Fredrikstad kommune legger vekt på at nye idrettsanlegg skal være behovsbaserte, ha høy bruksverdi og legge til rette for både organisert og egenorganisert aktivitet. Sambruk, god ressursutnyttelse og tilgjengelighet for ulike brukergrupper er sentrale hensyn i kommunens arbeid med anleggsutvikling.

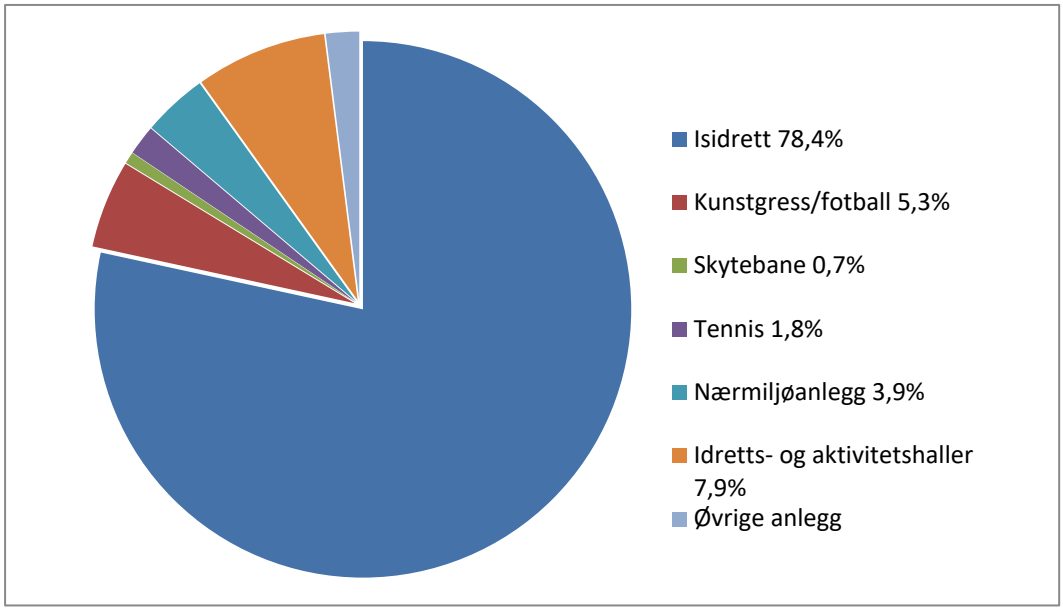
Den nye spillemiddelforskriften, som trådte i kraft i 2026, innebærer endringer i ordningen fra søknadsåret 2027. Dette vil få betydning for kommunens videre arbeid med prioritering og oppfølging av spillemiddelsøknader.

Ordinære anlegg	*Tildeling 2026*
Gaustadhallen, rehabilitering	359 000
Skogstrand – rehabilitering kunstgressbane	1 602 000
Manstad – rehabilitering kunstgressbane	2 045 000
Fredrikstad Tennishall – aktivitetssal	432 000
Arena Fredrikstad – aktivitetssal	1 150 000
Arena Fredrikstad – ishall 2	26 680 000
Arena Fredrikstad – ishall 1	27 255 000
Trolldalen IF – garasje	50 000
Tangen friområde – flytebrygge	145 000
Fredrikstad Tennishall – tennishall	834 000
Hurrød Aktivitetshus	5 060 000
Rolvsøyhallen – rehabilitering skytebane	477 000
Sum ordinære anlegg	**66 089 000**

Nærmiljøanlegg	*Tildeling 2026*
Hurrød skole, aktivitetsflate	400 000
Falkenbanen, basketbane	350 000
Falkenbanen, ballflate kunstgress	520 000
Kjølberg skole, hinderløype	500 000
Cicignon skole, hinderløype	400 000
Borgehallen, utebane	520 000
Sum nærmiljøanlegg	**2 690 000**
Totalt tildelte spillemidler til Fredrikstad 2026	**68 779 000**

Anleggsfordeling

Spillemiddelfordeling 2026 fordelt prosentvis på følgende anleggskattegorier / idretter (figur 1)

Figur 1

Spillemiddeltildelinger i Fredrikstad 2016–2026

Tabellen nedenfor viser utviklingen i antall søknader, søknadssum og tildling av spillemidler 2016 -2026 år:

År	Antall søknader	Søknads sum	Tildeling
2026	18	68 779 000	68 779 000
2025	26	24 965 000	24 965 000
2024	32	38 427 000	28 451 000
2023	33	30 429 000	13 509 000
2022	36	35 265 000	11 354 000
2021	35	32 280 000	10 372 000
2020	30	35 811 000	10 349 000
2019	35	23 521 000	11 621 000
2018	21	20 539 000	12 172 000
2017	20	21 381 000	14 707 000
2016	15	28 698 000	17 003 000

I perioden 2016–2026 har Fredrikstad kommune og lokale lag og foreninger fått tildelt over 223 millioner kroner gjennom spillemiddelordningen. Midlene har vært et viktig bidrag til utvikling, rehabilitering og modernisering av idretts- og nærmiljøanlegg i kommunen.

Tildelingen i 2026 på 68,8 millioner kroner er den høyeste i perioden, i hovedsak som følge av den betydelige tildelingen til Arena Fredrikstad.

Spillemiddelordningen er et sentralt virkemiddel for å realisere anleggsprosjekter og sikre gode rammer for både organisert og egenorganisert fysisk aktivitet. Sammen med kommunale investeringer og frivillig innsats bidrar ordningen til et bredt og variert aktivitetstilbud for innbyggerne i Fredrikstad.

6

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Saksnr.:	2011/19910
Dokumentnr.:	64
Løpenr.:	351584/2026
Klassering:	233

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Samfunnsutvalget	18.11.2026	36/26

Spillemiddelsøknader - prioritering 2027

Kommunedirektørens innstilling

Kommunedirektøren anbefaler samfunnsutvalget å fatte følgende vedtak:

1. Spillemiddelsøknader for søknadsåret 2027 prioriteres slik det kommer frem av vedlegg 1.

Sammendrag

Denne saken omhandler prioritering av spillemiddelsøknader for 2027.

Fra 15. juni 2026 gjelder en ny nasjonal forskrift om tilskudd til bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Forskriften innebærer endringer iblant annet søknadskrav, tilskuddssatser og fordeling av spillemidler. Østfold fylkeskommune arbeider samtidig med nye regionale retningslinjer for prioritering og fordeling av midlene.

For søknadsåret 2027 foreligger det totalt 26 søknader, fordelt på 11 ordinære anlegg og 15 nærmiljøanlegg. Samlet søknadsbeløp er 23,630 millioner kroner.

Ved prioriteringen er det lagt vekt på nasjonale og regionale føringer, kommunens tidligere prioriteringspraksis og anleggenes betydning for idrett og fysisk aktivitet i Fredrikstad. Prosjektenes framdrift, finansiering og behov er også vurdert.

Fredrikstad Idretts- og Aktivitetsråd (FRID) er konsultert i arbeidet med saken.

Kommunedirektøren anbefaler at spillemiddelsøknadene for 2027 prioriteres i henhold til vedlegg 1.

Vedlegg

1 Prioritering 2027
2 Forskrift om tilskudd til bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet (anleggsforskriften), fastsatt 5. juni 2026.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

1. Stortingsmelding 26 (2011-2012) Den norske idrettsmodellen.
2. Fylkestingssak 42/18 (Østfold fylkeskommune) - Østfold i bevegelse - Regional plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2018-2029.
3. Bystyresak 54/19 - Aktive liv i Fredrikstad - Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet, friluftsliv og marka 2019-2031.
4. Fylkesrådssak (Viken fylkeskommune) 298/2020 - Fordeling av spillemidler til idrett og fysisk aktivitet, kulturbygg og statlige midler til friluftsliv i Viken fylkeskommune 2020.
5. Bystyresak 143/2023 – Forskuttering av spillemidler og kommunal lånegaranti for lag og foreninger.

6. Bystyresak 177/2024 - Høring – Forslag til endring i spillemiddelordningen for anlegg til idrett og fysisk aktivitet.
7. Samfunnsutvalget 2011/19910 - Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet, friluftsliv og marka - Rullering av handlingsprogram for utbygging av anlegg 2026 – 2029.
8. Rundskriv 01/26 – Tilskuddssatser for søknadsåret 2027.

Saksopplysninger

Nasjonale føringer
Det overordnede målet for statlig idrettspolitikk er å legge til rette for idrett og fysisk aktivitet for alle. Spillemiddelordningen skal bidra til utvikling av anlegg som gir befolkningen mulighet til å delta i både organisert idrett og egenorganisert fysisk aktivitet.

Ny forskrift for spillemidler fra 2026
Kultur- og likestillingsdepartementet sendte våren 2024 forslag til endringer i spillemiddelordningen på høring. Fredrikstad kommune ga sitt høringsinnspill gjennom bystyrevedtak 12. september 2024 (sak 177/2024).

Departementet fastsatte 5. juni 2026 en ny forskrift om tilskudd til bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet (anleggsforskriften). Forskriften tredde i kraft 15. juni 2026 og erstatter de tidligere årlige bestemmelsene. Søknadsåret 2027 er det første som omfattes av den nye ordningen.

Forskriften skal bidra til en mer helhetlig og forutsigbar forvaltning av spillemidlene. Anlegg for barn og unge i alderen 6–19 år og personer med nedsatt funksjonsevne skal prioriteres.

De viktigste endringene for kommunens arbeid er:

- Eierskap og søknadsrett: Forskriften tydeliggjør hvem som kan søke om tilskudd, samt krav til eierskap og disposisjonsrett.
- Regional prioritering: Fylkeskommunene kan gi økt tilskudd til ordinære anlegg ut fra regionale behov. Slike tillegg kan samlet utgjøre inntil 15 prosent av fylkeskommunens årlige ramme.
- Tilskuddssatser: Maksimale tilskuddsbeløp fastsettes gjennom årlige rundskriv fra departementet.

Forskriften legger også større vekt på behovsvurderinger. Fylkeskommunene skal ved prioritering vurdere dokumenterte levekårsutfordringer, underdekning av anlegg og prosjekter som legger til rette for sambruk, flerbruk eller samarbeid.

Endringene understreker betydningen av kommunens arbeid med anleggsplanlegging og prioritering av spillemiddelsøknader.

Regionale føringer – Østfold fylkeskommune
Østfold fylkesting vedtok 19. september 2024 kriterier for prioritering ved fordeling av spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Kriteriene legger blant annet til grunn at kommunenes vedtatte prioriteringer som hovedregel skal følges, og at minimum 15 prosent av fylkets ramme skal fordeles til nærmiljø- og friluftslivsanlegg.

Den nye anleggsforskriften, som gjelder fra søknadsåret 2027, fastsetter imidlertid at fylkeskommunene kan benytte inntil 10 prosent av den tildelte rammen til nærmiljøanlegg. De eksisterende regionale kriteriene må derfor ses i sammenheng med og tilpasses det nye nasjonale regelverket.

Østfold fylkeskommune arbeider med oppdaterte regionale kriterier, som etter planen skal behandles av fylkestinget i desember 2026. Inntil nye kriterier er vedtatt, legges gjeldende regionale føringer til grunn så langt de er i samsvar med den nye forskriften.

Om fordelingen
Spillemidlene til idrettsformål finansieres gjennom overskuddet fra Norsk Tipping. Kultur- og likestillingsdepartementet fastsetter den årlige økonomiske rammen og fordeler midlene mellom fylkeskommunene, som har ansvar for den endelige behandlingen og tildelingen til anlegg.

Ny fordelingsmodell fra 2027
Den nye anleggsforskriften innebærer endringer i hvordan den statlige rammen til idrettsanlegg fordeles mellom fylkeskommunene.
Tidligere ble midlene fordelt med 50 prosent vekt på godkjent søknadssum, 25 prosent på innbyggertall og 25 prosent på anleggsdekning.

Fra søknadsåret 2027 vektes de tre kriteriene likt:

- 1/3 godkjent søknadsbeløp
- 1/3 befolkning
- 1/3 anleggsdekning

Endringen innebærer at søknadsvolum får mindre betydning enn tidligere, mens befolkning og anleggsdekning tillegges større vekt. Den nye modellen kan dermed påvirke den framtidige fordelingen mellom fylkene.
Fylkeskommunene har fortsatt ansvar for å fordele midlene til godkjente søknader innenfor den økonomiske rammen de mottar. Kommunenes vedtatte prioriteringer, regionale kriterier og samlet søknadsvolum inngår i grunnlaget for fordelingen.

Tildelinger til Fredrikstad kommune
I 2024, 2025 og 2026 mottok Fredrikstad kommune henholdsvis 23,427 millioner kroner, 24,965 millioner kroner og 68,779 millioner kroner spillemidler. De høye tildelingene bidro til at kommunens tidligere etterslep på om lag to år ble avviklet.

For 2026 mottok Østfold fylkeskommune en samlet ramme på 122,291 millioner kroner. Alle godkjente søknader i fylket fikk innvilget omsøkt tilskudd dette året.

Den nye fordelingsmodellen fra 2027 kan få betydning for framtidige tildelinger til Østfold og Fredrikstad. Det er derfor viktig at kommunen fortsatt legger til rette for gode, gjennomarbeidede og prioriterte søknader som bygger på dokumenterte behov og langsiktig anleggsutvikling.

Kommunale virkemidler
Fredrikstad bystyre vedtok 7. september 2023, i sak 143/2023, ordninger for forskuttering av spillemidler og kommunal lånegaranti til lag og foreninger.
Ordningene skal bidra til å redusere økonomiske barrierer og gjøre det enklere for frivillige lag og foreninger å realisere anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Per 2026 er det fem idrettslag- og foreninger som har fått kommunal lånegaranti av Fredrikstad kommune.

Sammen med kommunens prioritering av spillemiddelsøknader er disse virkemidlene viktige for å stimulere til videre utvikling av et variert og tilgjengelig anleggstilbud i Fredrikstad.

Årets søknader
Det foreligger totalt 25 søknader for 2027, fordelt på 11 ordinære anlegg og 14 nærmiljøanlegg.

Ordinære anlegg er anlegg tilrettelagt for organisert idrett og fysisk aktivitet. Det kan som hovedregel søkes om tilskudd på inntil en tredjedel av godkjente kostnader, begrenset av maksimale tilskuddssatser for den enkelte anleggstypen. Enkelte friluftsanlegg har egne tilskuddsregler.

Den tidligere ordningen med 15 prosent ekstra tilskudd til ordinære anlegg i pressområder, som blant annet omfattet Fredrikstad, er avviklet fra søknadsåret 2027. Den nye forskriften åpner i stedet for at fylkeskommunene kan gi økt tilskudd til ordinære anlegg ut fra regionale prioriteringer.

Nærmiljøanlegg er anlegg tilrettelagt for egenorganisert fysisk aktivitet. Det kan søkes om tilskudd på inntil 50 prosent av godkjente kostnader, innenfor gjeldende maksimalsatser. Ordningen med 30 prosent ekstra tilskudd til nærmiljøanlegg i områder med særskilte levekårsutfordringer er videreført i den nye forskriften. Departementet fastsetter årlig hvilke områder som omfattes. Fredrikstad har tidligere vært omfattet av ordningen for områdene Holmen/Seut, Sentrum øst og vest, Nøkleby/Lisleby og Sellebakk/Sorgenfri.

Ved prioriteringen av søknadene for 2027 er kommunens tidligere praksis i hovedsak videreført. Det legges vekt på prosjekter som er påbegynt eller ferdigstilt, og søknader som videreføres fra tidligere år. Nye søknader fra frivillige lag og foreninger prioriteres som hovedregel foran kommunale prosjekter.

Det gjøres samtidig en samlet vurdering av anleggenes behov, betydning for brukerne, finansiering og framdrift.

I år er det ingen søknader som står igjen fra tidligere.

Den samlede prosjektkostnaden for anleggene det søkes om spillemidler til i 2027, er 87,790 millioner kroner. Samlet søknadsbeløp er 23,630 millioner kroner.
Alle de 26 søknadene for 2027 er nye.

Kommunale prosjekter:
- Friidrettsanlegg, rehabilitering – Sentralidrettsanlegget Lisleby
- Kunstgress, rehabilitering – Selbak
- Sanitæranlegg – Fredrikstadmarka
- Skilting – Gangsrød/Pernes
- Skilting – Dypeklo/Foten
- Tursti, rehabilitering – Fredrikstadmarka
- Treningstrapp – Høyfjell / «Guttebakken»
- Diskgolfanlegg – Gressvik
- Sandhåndball – Vestbygda ungdomsskole
- Aktivitetsanlegg – Værstebanen
- Ballflate, rehabilitering – Trosvik skole
- Treningsapparater – ikke avklart
- Treningsapparater – Hauge bruk
- Ballbinger, rehabilitering: Vestbygda ungdomsskole, Ambjørnrød skole, Cicignon skole, Sagabakken skole, Borge ungdomsskole, Borge skole og Nøklebyskole

Prosjekter fra lag og foreninger:
- Ridehall – Bekkevold - Fredrikstad Rideklubb

- Kunstgressbane,ny – Årum - IL Borgar
- Lys, rehabilitering – Gressvik - Gressvik BMX-klubb
- Garderobe- og sanitærbygg – Merkur 2 - Trosvik IF
- Orienteringskart – Onsøyknipen – Fredrikstad Skiklubb
- Orienteringskart – Ulvedalen – Fredrikstad Skiklubb

Relevante bestemmelser
Forskrift om tilskudd til bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet (anleggsforskriften), fastsatt 5. juni 2026.

Konsekvenser for sosial bærekraft
Tilgang til anlegg for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv er viktig for folkehelse, inkludering og gode oppvekstsvilkår. Både kommunale anlegg og anlegg etablert av lag og foreninger bidrar til å skape møteplasser og aktivitetstilbud for organisert og egenorganisert aktivitet.

Gjennom rullering av handlingsprogrammet og prioritering av spillemiddelsøknader legger kommunen til rette for utvikling av anlegg som møter innbyggernes behov. Særlig viktig er det å sikre gode aktivitetsmuligheter for barn og unge, universell utforming og anlegg som bidrar til å redusere økonomiske og sosiale barrierer for deltakelse.

Prioriteringen støtter opp under kommuneplanens mål om gode lokalsamfunn, inkludering og folkehelse, samt FNs bærekraftsmål nr. 3 om god helse og livskvalitet og nr. 10 om mindre ulikhet.

Konsekvenser for økonomisk bærekraft
a) Økonomiske konsekvenser – drifts- og investeringsbudsjett
   Fredrikstad kommune forvalter spillemiddelordningen på lokalt nivå gjennom veiledning, behandling og prioritering av søknader. Spillemidlene er statlige tilskudd som bidrar til å finansiere bygging og rehabilitering av anlegg i kommunal og frivillig regi.

   Prioriteringen av spillemiddelsøknader medfører i seg selv ingen nye økonomiske forpliktelser for kommunen. Eventuelle kommunale investeringer og framtidige driftskostnader må behandles gjennom ordinære budsjett- og beslutningsprosesser.

b) Samfunnsmessige konsekvenser
   Spillemidler er et viktig virkemiddel for å realisere nye anlegg etablert av lag og foreninger. Erfaringsmessig får lag og foreninger realisert anleggsprosjekter til en samlet lavere prosjektkostnad enn kommunen.

Konsekvenser for miljømessig bærekraft
Utvikling og rehabilitering av idrettsanlegg innebærer bruk av arealer, materialer og energi. Ved planlegging av nye anlegg er det derfor viktig å vurdere arealutnyttelse, sambruk, levetid, materialvalg og framtidige drifts- og vedlikeholdsbehov.

Rehabilitering og videreutvikling av eksisterende anlegg kan i mange tilfeller være et miljømessig og økonomisk bærekraftig alternativ til nybygg.

Fredrikstad kommune har over tid vært en aktiv pådriver for mer miljøvennlige kunstgressbaner, blant annet gjennom deltakelse i Norges Fotballforbunds kunstgressnettverk. Arbeidet med å redusere utslipp av mikroplast og finne alternativer til tradisjonelt gummigranulat er en viktig del av kommunens miljøarbeid knyttet til idrettsanlegg.

Ansattes medbestemmelse
Ikke relevant for saken.

Vurdert for uttalelser i rådene
Fredrikstad Idretts- og Aktivitetsråd (FRID) har vært involvert i arbeidet med rullering av handlingsprogrammet og prioritering av spillemiddelsøknader for 2027. FRIDs innspill og vurderinger følger saken som eget vedlegg.

Vurdering
Rullering av handlingsprogrammet og prioritering av spillemiddelsøknader er sentrale virkemidler for en helhetlig og langsiktig utvikling av anlegg for idrett og fysisk aktivitet i Fredrikstad kommune.

Ved prioriteringen for 2027 er det lagt vekt på behov, tidligere prioriteringer, prosjektenes gjennomførbarhet og overordnede kommunale mål. Nye anleggsprosjekter er vurdert med utgangspunkt i behov og bærekraft, herunder sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft. Fra søknadsåret 2027 gjelder ny forskrift om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Forskriften innebærer endringer i rammebetingelsene for fordeling av spillemidler og stiller nye krav til den videre prioriteringen.

Kommunens prioritering er utarbeidet med utgangspunkt i gjeldende kommunale og regionale føringer, samtidig som det er tatt hensyn til den nye forskriften. Østfold fylkeskommune har varslet en gjennomgang av de regionale prioriteringskriteriene, med forventet avklaring i desember 2026. Eventuelle endringer i disse vil kunne få betydning for fylkeskommunens endelige prioritering og fordeling av tilskudd.

Kommunedirektøren vurderer at den foreslåtte prioriteringen gir et godt grunnlag for videre utvikling av kommunens anleggstilbud, samtidig som det tas hensyn til behov, bærekraft og tilgjengelige økonomiske rammer.

Alternative løsninger
Det er mulig å endre rekkefølgen på prioriteringene av søknadene.

Konklusjon
Kommunedirektøren anbefaler at prioritering av spillemiddelsøknader for søknadsåret 2027 vedtas i henhold til vedlegg 1.

Ordinære søknader							
Anleggstype	**Anleggs-kategori**	**Sted**	**Søker**	**Søknads sum**	**Status**	**Prioritet**	**Status**
Ridehus	Hest	Bekkevold	Fredrikstad Rideklubb	4 500 000	Ny	**1**	Planlagt
Kunstgress	Fotball	Årum	IL Borgar	3 200 000	Ny	**2**	Planlagt
Lys, rehabilitering	BMX	Gressvik	Gressvik BMX -klubb	400 000	Ny	**3**	Igangsatt
Garberobe- og sanitær bygg	Idrettsbygg	Merkur	Trosvik IF	800 000	Ny	**4**	Planlagt
Orienteringskart	Orientering	Onsøyknipen	Fredrikstad Skiklubb	30 000	Ny	**5**	Planlagt
Orienteringskart	Orientering	Ulvedalen	Fredrikstad Skiklubb	100 000	Ny	**6**	Planlagt
Friidrett, rehabilitering	Friidretts anlegg	Lisleby	Fredrikstad kommune	6 000 000	Ny	**7**	Igangsatt
Kunstgress, rehabilitering	Fotball	Sellbakk	Fredrikstad kommune	2 000 000	Ny	**8**	Ferdigstilt
Sanitæranlegg	Friluftsliv	2 dam/Fredrikstadmarka	Fredrikstad kommune	700 000	Ny	**9**	Planlagt
Skilting	Friluftsliv	Gangsrød-Pernes	Fredrikstad kommune	100 000	Ny	**10**	Planlagt
Skilting	Friluftsliv	Dypeklo - Foten	Fredrikstad kommune	100 000	Ny	**11**	Planlagt
Sum ordinære søknader				**17 930 000**			

Nærmiljøsøknader									
Anleggstype	**Anleggskategori**	**Sted**	**Søker**	**Status**	**Søknadssum**	**Områdesatsning 30%**	**Ny søknadssum**	**Prioritet**	**Status**
Tursti	Friluftsliv	Fredrikstadmarka	Fredrikstad kommune	Ny	400 000		400 000	1	Planlagt
Treningstrapp	Friluftsliv	Høyfjell/Guttebakken	Fredrikstad kommune	Ny	400 000		400 000	2	Planlagt
Diskgolf	Aktivitetsanlegg	Gressvik	Fredrikstad kommune	Ny	400 000		400 000	3	Planlagt
Sandhåndball	Ballflate	Vestbygda skole	Fredrikstad kommune	Ny	400 000		400 000	4	Planlagt
Aktivitetsanlegg	Aktivitetsanlegg	Værstebanen	Fredrikstad kommune	Ny	400 000		400 000	5	Planlagt
Møteplassen/ballflate, rehabilitering	Ballflate	Trosvik skole	Fredrikstad kommune	Ny	300 000		300 000	6	Ferdigstilt
Treningsapparater	Aktivitetsanlegg	Hauge bruk	Fredrikstad kommune	Ny	300 000		300 000	7	Planlagt
Treningsapparater	Aktivitetsanlegg	Uavklart	Fredrikstad kommune	Ny	400 000		400 000	8	Planlagt
Ballbinge, rehabilitering	Ballflate	Vestbygda ungdomsskole	Fredrikstad kommune	Ny	300 000		300 000	9	Planlagt
Balbinge, rehabilitering	Ballflate	Ambjørnrød skole	Fredrikstad kommune	Ny	300 000		300 000	10	Planlagt
Ballbinge, rehabilitering	Ballflate	Cicignon ungdomsskole	Fredrikstad komune	Ny	300 000	90 000	390 000	11	Planlagt
Ballbinge, rehabilitering	Ballflate	Sagabakken skole	Fredrikstad kommune	Ny	400 000	120 000	520 000	12	Planlagt
Ballbinge, rehabilitering	Ballflate	Borge ungdomsskole	Fredrikstad kommune	Ny	400 000		400 000	13	Planlagt
Ballbinge, rehabilitering	Ballflate	Borge skole	Fredrikstad kommune	Ny	300 000		300 000	14	Planlagt
Ballbinge, rehabilitering	Ballflate	Nøkleby skole	Fredrikstad kommune	Ny	300 000	90 000	390 000	15	Planlagt
Sum nærmiljøsøknader							**5 700 000**		

Søknadssum totalt 2027	**23 630 000**

Nærmiljøanlegg: 30% ekstra gjelder områdene; Holmen/Seut, Sentrum øst og vest, Nøkleby/Lisleby og Sellebakk/Sorgenfri.

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Kunngjort 9. juni 2026 kl. 14.00 PDF-versjon 9. juni 2026

05.06.2026 nr. 1024

Forskrift om tilskudd til bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet fra spilloverskuddet til Norsk Tipping (anleggsforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Kultur- og likestillingsdepartementet 5. juni 2026 med hjemmel i lov 18. mars 2022 nr. 12 om pengespill (pengespilloven) § 12.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1. *Formål*

Tilskuddsordningen til bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet skal bidra til å gi den enkelte mulighet til å drive idrett og fysisk aktivitet gjennom den frivillige, medlemsbaserte idretten, og gjennom egenorganisert idrett og fysisk aktivitet.

Anlegg for barn og unge fra og med 6 år til og med 19 år, samt anlegg som tilrettelegger for personer med nedsatt funksjonsevne, skal prioriteres.

Tilskudd etter denne forskriften skal gå til ikke-fortjenestebaserte formål.

§ 2. *Virkeområde*

Forskriften har samme virkeområde som pengespilloven § 3. Den gjelder også utenfor fastlandet, herunder Svalbard, så langt den passer og med nødvendige tilpasninger ut fra stedlige og administrative forhold.

§ 3. *Definisjoner*

I forskriften menes med

a. *landsdekkende organisasjon:* organisasjon som har et sentralledd eller sentralorganisasjon med tilknyttede underliggende organisasjonsledd eller avdelinger, med jevnlig regional og lokal aktivitet i minst fire av fem landsdeler i Norge

b. *sentralledd:* øverste leddet i en landsdekkende organisasjon som gjennom vedtekter har tilknyttede underliggende organisasjonsledd

c. *organisasjonsledd:* ledd i en landsdekkende organisasjon som gjennom vedtekter er tilknyttet et sentralledd

d. *drift:* oppgaver og rutiner som er nødvendige for at et idrettsanlegg skal fungere i samsvar med formålet, både funksjonelt, teknisk og praktisk

e. *bruk:* idrett og fysisk aktivitet som utøves i et idrettsanlegg
f. *rehabilitering:* istandsetting av et anlegg som skal gi vesentlig funksjonell og bruksmessig standardheving sammenliknet med eksisterende situasjon
g. *ordinære anlegg:* anlegg for organisert og egenorganisert idrett og fysisk aktivitet
h. *nærmiljøanlegg:* utendørs anlegg eller områder for egenorganisert fysisk aktivitet som ligger i tilknytning til bo- eller oppholdsområder, og som er allment tilgjengelig
i. *anleggskategori:* en gruppe anleggstyper tilhørende samme idrett eller aktivitet
j. *anleggstype:* anlegg som hører til samme anleggskategori
k. *tilleggselementer:* elementer som bygges i, eller i tilknytning til innendørs eller utendørs anlegg nødvendig for gjennomføring av aktivitet anlegget er ment for
l. *aktivitetsflate:* nødvendig areal for utøvelse av idrett eller fysisk aktivitet.

§ 4. *Økonomisk ramme for tilskuddsordningen og beregningsmodell*

Den økonomiske rammen for tilskuddsordningen fastsettes årlig etter forskrift om fordeling av Norsk Tippings overskudd til idrettsformål § 2 første ledd, jf. § 3 første ledd bokstav a.

Den økonomiske rammen som tildeles fylkeskommunene gjelder for alle anlegg og fordeles etter følgende kriterier:

a. 1/3 søknadsbeløp
b. 1/3 anleggsdekning
c. 1/3 befolkning.

Anleggsdekning etter annet ledd bokstav b beregnes etter modell for vekting av anleggstyper fastsatt av departementet.

Den enkelte fylkeskommune kan benytte inntil 10 prosent av tildelt økonomisk ramme til tilskudd til nærmiljøanlegg.

Den enkelte fylkeskommune kan ikke tildeles høyere økonomisk ramme enn summen av godkjente årlige søknadsbeløp for det aktuelle fylket.

Rammen til behandling av søknader til anlegg på Svalbard og øvrige områder, jf. § 2, beregnes av departementet på grunnlag av godkjente søknader.

Kapittel 2. Hvem som kan søke om tilskudd

§ 5. *Søknadsberettigede aktører til alle anleggskategorier og nærmiljøanlegg*

Følgende aktører kan søke om tilskudd til alle anleggskategorier for ordinære anlegg og til nærmiljøanlegg, jf. § 9 første ledd:

a. kommuner
b. fylkeskommuner
c. kommunale og fylkeskommunale foretak
d. Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité og underliggende organisasjonsledd
e. Sámi Valáštallan Lihttu og underliggende organisasjonsledd
f. studentsamskipnader
g. Norges Jeger- og Fiskerforbund og underliggende organisasjonsledd

h. Det Frivillige Skyttervesen og underliggende organisasjonsledd
i. Norges Bilsportforbund og underliggende organisasjonsledd
j. aksjeselskap som oppfyller tilleggsvilkår etter § 7
k. samvirkeforetak som oppfyller tilleggsvilkår etter § 7
l. stiftelser som oppfyller tilleggsvilkår etter § 7.

§ 6. ***Søknadsberettigede aktører til enkelte anleggskategorier og nærmiljøanlegg***

Følgende aktører kan søke om tilskudd til enkelte anleggskategorier og nærmiljøanlegg, jf. § 9 første ledd:

a. Den Norske Turistforening, og underliggende organisasjonsledd
b. Friluftsrådenes Landsforbund og underliggende interkommunale friluftsråd
c. Norsk Friluftsliv, samt deres medlemsorganisasjoner som har friluftsliv som formål eller hovedaktivitet
d. Norsk Organisasjon for Terrengsykling og underliggende organisasjonsledd.

§ 7. ***Søknadsberettigede aksjeselskaper, samvirkeforetak og stiftelser***

Fylkeskommunen kan etter søknad godkjenne aksjeselskaper etter aksjeloven, samvirkeforetak etter samvirkeloven og stiftelser etter stiftelsesloven som søknadsberettiget dersom de oppfyller vilkår fastsatt i denne bestemmelsen.

Aktører nevnt i første ledd kan søke om tilskudd dersom det i vedtektene er fastsatt et idrettslig hovedformål om å bygge, eie og drifte anlegg for idrett og fysisk aktivitet, og at formålet ikke er å skaffe eierne eller stiftelsen økonomisk overskudd.

For aksjeselskaper må det i tillegg framgå av vedtektene at

a. mer enn 50 prosent av aksjene til enhver tid skal eies av én eller flere søknadsberettigede aktører nevnt i § 5
b. inntil halvparten av styremedlemmene skal velges av én eller flere søknadsberettigede aktører
c. eventuelt overskudd skal anvendes for oppfyllelse av det idrettslige formålet, og det skal ikke utbetales utbytte fra selskapet, og
d. ved oppløsning av selskapet skal selskapets anlegg for idrett og fysisk aktivitet tilfalle søknadsberettiget virksomhet, for fortsatt oppfyllelse av det idrettslige formålet.

For samvirkeforetak må det i tillegg framgå av vedtektene at

a. mer enn 50 prosent av andelskapitalen til enhver tid skal innehas av én eller flere søknadsberettigede aktører nevnt i § 5
b. inntil halvparten av styremedlemmene skal velges av én eller flere søknadsberettigede aktører
c. eventuelt overskudd skal anvendes for oppfyllelse av det idrettslige formålet, og det skal ikke foretas utbetalinger fra foretaket, og
d. ved oppløsning av foretaket skal foretakets anlegg for idrett og fysisk aktivitet tilfalle søknadsberettiget virksomhet, for fortsatt oppfyllelse av det idrettslige formålet.

For stiftelser må det i tillegg framgå av vedtektene at

a. stiftelsen skal være en alminnelig stiftelse etter stiftelsesloven § 4
b. alle styremedlemmene skal velges av én eller flere søknadsberettigede aktører nevnt i § 5
c. eventuelt overskudd og eventuelle utdelinger skal anvendes for oppfyllelse av det idrettslige formålet, og

d. ved oppløsning av stiftelsen skal stiftelsens anlegg for idrett og fysisk aktivitet tilfalle søknadsberettiget virksomhet, for fortsatt oppfyllelse av det idrettslige formålet.

§ 8. *Godkjenning av andre aktører*

Departementet kan i særlige tilfeller godkjenne andre aktører enn de som er nevnt i §§ 5, 6 og 7 som søknadsberettiget til tilskudd etter forskriften. Ved vurdering om godkjenning kan gis skal det legges vekt på om aktøren har:

a. virksomhet som er landsdekkende
b. idrett, fysisk aktivitet eller friluftsliv som hovedformål
c. aktivitet som i hovedsak er rettet mot barn og unge
d. aktivitet som ikke er dekket av søknadsberettigede aktører etter §§ 5 og 6
e. et ikke-fortjenestebasert formål
f. er registrert i Frivillighetsregisteret.

Departementet fastsetter nærmere krav til dokumentasjon og søknadsprosess.

Kapittel 3. Anlegg det kan gis tilskudd til mv.

§ 9. *Tilskudd til ordinære anlegg og nærmiljøanlegg*

Det kan gis tilskudd til ordinære anlegg og tilhørende tilleggselementer, og til nærmiljøanlegg for anleggskategorier og anleggstyper fastsatt av departementet. Departementet fastsetter særskilt hvilke anleggskategorier det kan gis tilskudd til for aktører nevnt i §§ 6 og 8.

Departementet fastsetter årlig maksimale tilskuddsbeløp for den enkelte anleggstype, tilleggselementer, og nærmiljøanlegg.

§ 10. *Godkjenning av nye anleggskategorier, anleggstyper og tilleggselementer*

Departementet kan godkjenne nye anleggskategorier og anleggstyper med tilhørende tilleggselementer for organisert og egenorganisert idrett og fysisk aktivitet, dersom anlegget er innenfor tilskuddsordningens formål og ellers oppfyller vilkårene fastsatt i forskriften.

Departementet fastsetter maksimalt tilskuddsbeløp for den enkelte anleggstype og tilleggselement.

§ 11. *Kostnader som kan søkes dekket*

Det kan søkes om tilskudd til dekning av godkjente kostnader til aktivitetsflater og tilhørende tilleggselementer for både ordinære anlegg og nærmiljøanlegg i forbindelse med

a. bygging
b. rehabilitering
c. fast inventar
d. kjøp, ombygging og innredning av eksisterende anlegg eller bygg.

Ved kjøp og innredning av eksisterende anlegg etter første ledd bokstav d gjelder følgende vilkår:

a. anlegget må være utformet og funksjonelt i samsvar med krav som gjelder for idrettene eller aktivitetene anlegget er ment for, eller
b. det må foreligge konkrete planer om snarlig innredning og istandsetting av anlegget i samsvar med disse kravene.

Anlegg som er beregnet for egenorganisert idrett eller fysisk aktivitet, omfattes ikke av kravene etter andre ledd.

Kjøp, nødvendig innredning og istandsetting av anlegget skal behandles samlet i samme søknad.

I tillegg til kostnader etter første ledd kan det søkes om tilskudd til dekning av administrasjonskostnader, inkludert utgifter til revisjon, på inntil 5 prosent av de samlede godkjente kostnadene.

§ 12. ***Kostnader som ikke kan søkes dekket***

Det kan ikke søkes om tilskudd til dekning av følgende kostnader:

a. kostnader til drift og vedlikehold av anlegg
b. kostnader som ikke direkte angår aktivitetsflater og nødvendige tilleggselementer
c. finansieringskostnader, med unntak av renter på byggelån i byggeperioden
d. kostnader til reguleringsarbeider, tilknytningsavgifter, kommunale avgifter eller gebyrer for leie eller erverv av grunn.

Det kan heller ikke søkes om tilskudd til dekning av kostnader til blant annet følgende:

a. skolers undervisningsarealer
b. anlegg plassert på barnehagers uteområder
c. lekeplassutstyr som definert i NS-EN 1176
d. løst utstyr, simulatorer og digitale kostnader
e. velvære- og opplevelseselementer.

§ 13. ***Krav til minstegrense for godkjente kostnader***

For tilskudd til ordinære anlegg etter § 9 er minstegrensen for godkjente kostnader 200 000 kroner.

For tilskudd til nærmiljøanlegg etter § 9 er minstegrensen for godkjente kostnader 100 000 kroner.

Departementet kan i særlige tilfeller fravike minstegrensen etter første og annet ledd.

§ 14. ***Tilskudd til kostnader ved rehabilitering av ordinære anlegg***

Det kan søkes om tilskudd til dekning av kostnader til rehabilitering av ordinære anlegg, jf. § 11, etter 20 års bruk. Ved søknad skal det samtidig foretas en vurdering av om anlegget oppfyller kravene til universell utforming, samt hvilke tiltak som kan iverksettes for å rette mulige avvik fra gjeldende krav.

For følgende anleggselementer kan det søkes om tilskudd til godkjente kostnader til rehabilitering etter 10 års bruk:

a. idrettsgulv
b. eksisterende idrettsdekker
c. snøproduksjonsanlegg
d. elektroniske målskiver
e. ishockeyvant
f. kjøleanlegg for isidretter
g. undervarmeanlegg
h. lysanlegg
i. skilting og merking av turveier, turløyper og turstier.

For skitrekk og skiheis gjelder krav om 15 års bruk før det kan søkes om tilskudd.

Departementet kan i særlige tilfeller gi dispensasjon fra kravene etter første, andre og tredje ledd.

Tilskudd kan ikke gis til dekning av kostnader som skyldes feil prosjektering, feil utførelse eller manglende vedlikehold.

Kapittel 4. Vilkår for tilskudd

§ 15. *Særlige vilkår for tilskudd til ordinære anlegg*

Søker må være eier av anlegget for å kunne søke om tilskudd til ordinære anlegg.

Søker skal dokumentere rett til bruk av grunnen der anlegget ligger eller planlegges etablert. Retten til bruk av grunnen skal dokumenteres ved ett av følgende grunnlag:

a. tinglyst eiendomsrett til grunnen.
b. tinglyst feste- eller leierett med en varighet på minst 30 år
c. avtale om bruksrett med en varighet på minst 30 år på kommunal, fylkeskommunal eller statlig grunn.

For turveier skal det foreligge avtale med grunneier om bruk av grunnen med en varighet på minimum 20 år.

For tur- og skiløyper, samt turstier skal retten til bruk av grunnen være dokumentert ved avtale med en varighet på minimum 10 år, med automatisk fornyelse for 10 år av gangen, med mindre avtalen er sagt opp av en av partene senest ett år før utløpet av avtaleperioden

Anlegget skal være utformet slik at det oppfyller krav til størrelse og funksjoner som er nødvendig for å gjennomføre den primære aktiviteten knyttet til anleggstypen.

Anlegget skal være universelt utformet.

Anlegget skal være prioritert og inngå i en kommunal plan. Kravet gjelder ikke for kart, skilting og merking av eksisterende turveier, tur- og skiløyper og turstier.

Prosjektet må være fullfinansiert, og det må foreligge dekning for alle kostnader i prosjektet som ikke kan dekkes av et mulig tilskudd fra denne ordningen.

Departementet kan i særlige tilfeller gi dispensasjon fra kravet om eierskap etter første ledd.

Fylkeskommunen kan i særlige tilfeller gi dispensasjon fra kravene til rett av bruk av grunn etter annet ledd.

§ 16. *Særlige vilkår for tilskudd til nærmiljøanlegg*

For søknader om tilskudd til nærmiljøanlegg gjelder vilkårene for ordinære anlegg etter § 15 tilsvarende, med følgende unntak:

a. retten til bruk av grunnen skal være dokumentert og ha en varighet på minst 10 år
b. tilskudd til kostnader knyttet til rehabilitering, ombygging og tilpasning av anlegget kan ikke gis før anlegget har vært i bruk i minst 10 år
c. kravet om at anlegget skal være omtalt i kommunal plan etter § 15 syvende ledd gjelder ikke
d. kravet om tilstandsrapport ved rehabilitering etter § 28 andre ledd bokstav b gjelder ikke.

Kapittel 5. Beregning av tilskudd

§ 17. ***Beregning av tilskudd til ordinære anlegg og tilleggselementer***

Endelig tilskuddsbeløp beregnes på grunnlag av maksimalt tilskuddsbeløp som gjelder det året søknaden innvilges.

Dersom søknadsbeløpet gir grunnlag for tildeling av tilskudd over flere år, gjelder det maksimale tilskuddsbeløpet ved første års tildeling.

Det kan søkes om tilskudd på inntil 1/3 av godkjente kostnader.

For følgende friluftsanlegg kan det søkes om tilskudd på inntil 50 prosent av godkjente kostnader:

a. turveier, turstier og tur- og skiløyper
b. lysanlegg for turveier, turstier og tur- og skiløyper
c. brutiltak knyttet til turveier, turstier og tur- og skiløyper
d. skilting og merking av eksisterende turveier, turstier og tur- og skiløyper.

Tilskuddets størrelse beregnes på grunnlag av maksimale tilskuddsbeløp for den enkelte anleggstype og tilleggselement, fastsatt årlig av departementet.

Det beregnes tilskudd til én anleggstype, inkludert tilleggselementer, per søknad.

§ 18. ***Økt tilskudd til ordinære anlegg og tilleggselementer***

Departementet kan fastsette økt tilskudd til ordinære anlegg i følgende geografiske områder:

a. Svalbard: 25 prosent av ordinært tilskudd
b. Troms og Finnmark: 25 prosent av ordinært tilskudd
c. Nordland og Namdalen: 20 prosent av ordinært tilskudd
d. Oslo: 15 prosent av ordinært tilskudd.

Økt tilskudd etter første ledd gis i form av oppjustering av det tilskuddsbeløpet anlegget ellers ville mottatt som ordinært tilskudd. Det samlede tilskuddsbeløpet omfattes av begrensninger for tilskuddets størrelse fastsatt i § 22.

Fylkeskommunen kan gi økt tilskudd til ordinære anlegg ut fra regional prioritering etter § 30 tredje og fjerde ledd. For tilskuddsbeløpets størrelse gjelder § 22 tilsvarende.

Økt tilskudd til ordinære anlegg og tilleggselementer basert på regional prioritering kan ikke utgjøre mer enn 15 prosent av den totale økonomiske rammen til den enkelte fylkeskommune, jf. § 4 annet ledd.

§ 19. ***Beregning av tilskudd for nærmiljøanlegg***

Det kan søkes om tilskudd på inntil 50 prosent av kostnader til nærmiljøanlegg som kan søkes dekket etter § 9.

Tilskuddets størrelse fastsettes årlig av departementet på grunnlag av maksimale tilskuddsbeløp for den enkelte anleggstype.

Det beregnes tilskudd til én anleggstype per søknad.

§ 20. ***Økt tilskudd til nærmiljøanlegg***

Departementet kan fastsette et tillegg på 30 prosent av tilskudd til nærmiljøanlegg i områder eller bydeler i kommuner med særskilte levekårsutfordringer. Begrensninger av tilskuddets størrelse etter § 22 gjelder.

Departementet fastsetter årlig hvilke områder eller bydeler i kommuner som kvalifiserer for slikt tillegg etter første ledd.

§ 21. *Dugnadsarbeid*

Dugnadsarbeid kan inngå i beregningsgrunnlaget for tilskudd etter denne forskriften. Verdien av dugnadsarbeid skal beregnes ut fra følgende vilkår:

a. verdien av dugnad skal beregnes av uavhengig kvalifisert fagperson
b. det kan ikke beregnes merverdiavgift på dugnad
c. verdien av dugnad kan ikke føres opp med et høyere beløp i regnskapsskjemaet enn i sist godkjente kostnadsoverslag.
d. dersom dugnad benyttes som erstatning for betalt arbeid, skal kommunen og fylkeskommunen informeres for eventuell ny godkjenning av dugnadsverdien i kostnadsoverslaget før regnskapet sendes inn til kontroll
e. dersom arbeid som i søknaden var oppført som dugnad er lønnet, skal dugnadsverdien nedjusteres med tilsvarende beløp i regnskapsskjemaet
f. endret dugnadsbeløp kan ikke føre til tildeling ut over tilsagnsbeløpet.

§ 22. *Begrensninger av tilskuddets størrelse*

For tilskudd som gis etter denne forskriften gjelder følgende begrensninger:

a. samlet tilskudd skal ikke overstige 50 prosent av søknadsberettigede kostnader
b. summen av private og offentlige tilskudd skal ikke overstige prosjektets faktiske kostnader, etter fradrag for verdien av dugnadsarbeid, jf. § 21
c. søknadsbeløpet skal avrundes til nærmeste hele tusen kroner.

Kapittel 6. Tilskuddsmottakers plikter for drift og bruk av anlegg

§ 23. *Tilskuddsmottakers plikter for drift og bruk av anlegg*

Anleggseier skal holde anlegget åpent for allmenn idrettslig virksomhet i følgende perioder, regnet fra ferdigstillelse:

a. ordinære anlegg: 30 år
b. nærmiljøanlegg: 10 år.

Plikten etter første ledd gjelder tilsvarende ved nybygg, rehabilitering og kjøp av anlegg.

Dersom anlegget planlegges stengt i mer enn tre måneder, skal anleggseier orientere fylkeskommunen før stengning. Ved stengning av anlegget i mer enn seks måneder, skal anleggseier søke fylkeskommunen om godkjenning av midlertidig stengning.

Departementet kan i særlige tilfeller gi dispensasjon fra kravet etter første ledd.

§ 24. *Drift og bruk av anlegg – begrensninger*

Eier av ordinære anlegg og nærmiljøanlegg kan overføre driften til en annen aktør. Driften kan også overføres til en privat, fortjenestebasert aktør, dersom anleggseier fortsatt disponerer anlegget til bruk for idrett og fysisk aktivitet.

For ordinære anlegg gjelder følgende vilkår:

a. anlegget kan leies eller lånes ut til aktører som er søknadsberettiget etter §§ 5, 6 og 7
b. anlegget kan ikke leies eller lånes ut til private, fortjenestebaserte aktører eller andre som ikke er

søknadsberettiget, med mindre bruken gjelder kortvarige perioder eller enkeltarrangementer av kort varighet.

Anlegget kan leies eller lånes ut til private skoler godkjent etter privatskoleloven i forbindelse med undervisning, dersom bruken ikke kommer i konflikt med behovet for tilgang til anlegget for organisert og egenorganisert idrett og fysisk aktivitet.

Anlegget kan leies eller lånes ut til barnehager godkjent etter barnehageloven dersom bruken ikke kommer i konflikt med behovet for tilgang til anlegget for organisert og egenorganisert idrett og fysisk aktivitet.

Nærmiljøanlegg skal ikke benyttes til organisert fysisk aktivitet på fast basis.

§ 25. *Forhåndssamtykke fra fylkeskommunen*

Rettslige og faktiske disposisjoner av et anlegg, som kan påvirke eierskap, struktur eller bruk, krever skriftlig forhåndssamtykke fra fylkeskommunen. Dette gjelder blant annet:

a. overdragelse
b. salg
c. deling
d. sammenslåing
e. sammenføyning
f. flytting
g. nedlegging
h. bruksendring.

Fylkeskommunen kan fastsette vilkår for forhåndssamtykke etter første ledd. Dette kan blant annet være vilkår om tilbakebetaling av utbetalt tilskudd etter § 40.

Kapittel 7. Om saksbehandlingen, opplysningsplikt

§ 26. *Kunngjøring av nytt søknadsår*

Departementet kunngjør nytt søknadsår og åpner for innsending av nye søknader innen 15. juni hvert år. Et søknadsår er perioden fra kunngjøring til fylkeskommunene har ferdigstilt sin saksbehandling påfølgende vår. Det er kommunene, på vegne av søknadsberettigede aktører i egen kommune, som sender søknader om tilskudd til fylkeskommunene.

Søknad om tilskudd må fremmes første gang senest søknadsåret etter at anlegget er ferdigstilt.

§ 27. *Krav til søknad om tilskudd til bygging*

Søknad om tilskudd til bygging av anlegg skal inneholde følgende dokumentasjon:

a. informasjon om søkerorganisasjonen, organisasjonsnummer, kontaktinformasjon og kontonummer. Søkere som nevnt i § 7 skal i tillegg vedlegge vedtekter.
b. informasjon om hva som skal bygges
c. behovsvurdering
d. målsatte tegninger herunder plantegninger, som viser at anlegget utformes i tråd med gjeldende krav til størrelser mv. for aktiviteten
e. kostnader knyttet til prosjektet

f. søknadsbeløp og vedlegg som dokumenterer øvrig finansiering av prosjektet
g. gårds- og bruksnummer, samt feste- eller seksjonsnummer.

Søknader skal leveres via anleggsregisteret.

§ 28. ***Krav til søknad om tilskudd til rehabilitering***

For søknad om tilskudd til rehabilitering av anlegg gjelder vilkårene i §§ 14 og 27 tilsvarende.

Søknaden skal i tillegg inneholde følgende:
a. beskrivelse av tekniske, økonomiske og funksjonelle forhold
b. tilstandsrapport utført av uavhengig aktør eller konsulent med relevant fagkompetanse, gjelder ikke nærmiljøanlegg.

Det er et vilkår at søknad om tilskudd til rehabilitering ikke skyldes forhold der teknisk eller økonomisk drift, eller bruksfunksjoner ikke er tilfredsstillende, eller at anlegget har bruksslitasje som skyldes manglende normalt vedlikehold.

§ 29. ***Kommunens saksbehandling***

Før søknad om tilskudd kan sendes inn, skal kommunen registrere anlegget i anleggsregisteret. Kommunen må sikre at opplysninger om anlegget er oppdaterte i anleggsregisteret før søknad videresendes til fylkeskommunen.

Den enkelte kommune fastsetter frister og prosedyrer for innsending og kontroll av mottatte søknader.

Kommunen skal påse at:
a. søknaden er fullstendig
b. alle nødvendige vedlegg medfølger
c. søknaden er påført eventuelle merknader
d. kostnadsoverslag og tilhørende søknadsbeløp er vurdert
e. anlegget er oppført og prioritert i kommunal plan, jf. denne bestemmelsens syvende ledd.

Tredje ledd bokstav e gjelder ikke for nærmiljøanlegg.

For søknader som oppfyller kravene etter tredje ledd, skal kommunen registrere i anleggsregisteret at søknadene er i orden.

For søknader som ikke oppfyller kravene etter tredje ledd, skal kommunen registrere i anleggsregisteret at søknadene ikke er i orden. Kommunen kan ikke avslå søknader.

Kommunen skal prioritere søknadene i samsvar med kommunens behovsvurdering og kommunal plan.

Kommunen skal sette opp oversikt over søknader i to søknadsgrupper:
a. ordinære anlegg
b. nærmiljøanlegg.

Alle søknader skal oversendes til fylkeskommunen innen 15. januar.

§ 30. ***Fylkeskommunens saksbehandling***

Søknader mottatt etter 15. januar skal avvises.

Fylkeskommunen skal kontrollere at søknadene oppfyller alle vilkår for tilskudd som følger av denne forskriften. I tillegg skal fylkeskommunen påse at søknadsbeløpet, basert på godkjente kostnader, er korrekt beregnet.

Fylkeskommunen skal, på grunnlag av den økonomiske rammen som er tildelt etter § 4 annet ledd, foreta behovsvurderinger og prioritere søknader etter følgende kriterier:

a. områder eller kommuner med dokumenterte levekårsutfordringer
b. områder eller anleggstyper med underdekning
c. anlegg som legger til rette for sambruk, flerbruk eller samarbeid mellom aktører.

Fylkeskommunen kan i tillegg legge vekt på andre relevante kriterier basert på regionale behov og prioriteringer.

Fylkeskommunen skal i arbeidet med prioritering av søknader sørge for formålstjenlig involvering av relevante aktører.

Fylkeskommunen skal avslå en søknad om tilskudd dersom ett eller flere vilkår er oppfylt:

a. manglende oppdatering av anleggsregisteret
b. søknaden oppfyller ikke vilkårene for å motta tilskudd etter denne forskriften
c. søknaden er ikke prioritert for tildeling av tilskudd i tråd med fylkeskommunens vurdering og prioritering.

Fylkeskommunen kan som hovedregel ikke tildele nytt tilskudd dersom

a. tilskuddsmottaker ikke har levert regnskap og sluttrapport innen 2 år etter at tilskudd ble innvilget
b. tilskuddsmottaker har innestående tilskudd fra tidligere tildelinger.

Unntak fra syvende ledd bokstav b kan gjøres for søknader der det tidligere er gitt deltilsagn.

Fylkeskommunen skal tildele tilskudd i samsvar med prioriteringer inntil tildelt økonomisk ramme etter § 4 annet ledd er benyttet.

Endelig prioritering og fordeling av tilskudd skal ligge til grunn for fylkeskommunens vedtak i den enkelte sak.

§ 31. ***Fylkeskommunens plikt til innsending av oversikt over tildelinger, utbetalinger mv.***

Fylkeskommunen skal påse at følgende opplysninger er registrert i anleggsregisteret:

a. tildelte og utbetalte tilskuddsbeløp
b. mottatte regnskap
c. innestående, ikke-utbetalte midler
d. tilbakebetalinger.

Fylkeskommunen skal innen 1. april sende departementet en oversikt over innestående midler, renter og inndratte midler per 31. desember foregående år. Oversikten skal bekreftes av fylkesrevisjonen før oversendelse.

Fylkeskommunen skal sette opp oversikt over søknader i to søknadsgrupper:

a. ordinære anlegg
b. nærmiljøanlegg.

Alle mottatte søknader, skal inngå i oversikten.

Fylkeskommunen skal sende oversikt over innkomne søknader, som oppfyller vilkår for tilskudd etter denne forskriften med nødvendige detaljer for utbetaling av rammebeløp, til departementet innen 15. april.

Oversikt over fylkeskommunens tildeling av tilskuddsmidler oversendes departementet innen 15. juli.

§ 32. ***Behandling av søknader fra Svalbard mv.***

Søknad om tilskudd fra aktører i områder omfattet av § 2, behandles av departementet.

Søknadsfristen for søknader etter første ledd er 15. november.

For departementets behandling av søknader etter denne bestemmelsen gjelder § 33 tilsvarende.

§ 33. *Opplysningsplikt*

Fylkeskommunen kan kreve at søker fremlegger alle opplysninger og dokumentasjon som er nødvendig for å avgjøre en søknad. Dersom slike opplysninger og dokumentasjon ikke mottas innen fastsatt frist, kan fylkeskommunen helt eller delvis avslå søknaden.

Søker og kommunen skal straks melde fra til fylkeskommunen dersom de blir oppmerksomme på at en søknad inneholder ufullstendige eller uriktige opplysninger.

Kapittel 8. Utbetaling, krav til regnskap og kontroll

§ 34. *Utbetaling av tilskudd*

Tilskuddsmottaker skal sende anmodning om delutbetaling direkte til kommunen. Anmodning om sluttutbetaling skal sendes via anleggsregisteret til kommunen. Revisor skal kontrollere regnskap via anleggsregisteret, og kommunen ferdigstiller deretter anmodning om utbetaling.

Fylkeskommunen utbetaler tilskuddet til kommunen, eventuelt til ikke-kommunal tilskuddsmottaker etter avtale med kommunen. Der kommunen videreformidler utbetaling av tilskudd fra fylkeskommunen til søker, skal utbetaling skje uten ugrunnet opphold.

Utbetaling fra fylkeskommunen baseres på revisorkontrollert regnskap. Er det foretatt delutbetaling, vil sluttutbetaling først skje etter at fylkeskommunen har godkjent revisorkontrollert sluttregnskap.

Dersom fylkeskommunen finner at det er avdekket vesentlige avvik i revisors rapport, skal tilskuddsmottaker normalt ikke få utbetalt tilskudd. Dersom manglende kvalitet på regnskapet var årsaken til avvikene, kan tilskuddsmottaker gis mulighet til å levere nytt regnskap.

Utbetalt tilskuddsbeløp skal ikke overstige faktiske kostnader som framgår av regnskapet.

§ 35. *Bruk av rentemidler og inndratte tilskuddsmidler*

Fylkeskommunen skal sette tilskuddsmidler som er inndratt eller tilbakebetalt etter §§ 39 og 40 inn på rentebærende konto.

Renter og inndratte midler, med fratrekk av midler avsatt til behandling av eventuelle klager, skal benyttes som tilskudd til idrettsanlegg som oppfyller vilkårene fastsatt i denne forskriften.

§ 36. *Krav til regnskap og revisorkontroll*

Tilskuddsmottaker har ansvar for at tildelt tilskudd brukes i samsvar med forutsetninger, krav og vilkår fastsatt denne forskriften.

Når tilskuddet er 500 000 kroner eller høyere, skal anleggsregnskapet kontrolleres av kommunens revisor. Dersom søker er et aksjeselskap med revisjonsplikt, kan anleggsregnskapet kontrolleres av selskapets revisor.

Når tilskuddet er under 500 000 kroner kan regnskapet kontrolleres av autorisert regnskapsfører, valgt revisor eller kontrollutvalg.

Når tilskuddet er under 500 000 kroner kreves det ikke at regnskapet er bekreftet av revisor. Regnskapet skal være undertegnet av tilskuddsmottaker og kontrollert av autorisert regnskapsfører, eventuelt av kontrollutvalg eller tilsvarende.

For føring av regnskap gjelder følgende vilkår:

a. det skal føres eget anleggsregnskap
b. den som signerer for anleggseier i regnskapsskjemaet skal ha nødvendig fullmakt
c. kommunen skal bekrefte at anlegget er fullført i samsvar med godkjent søknad før sluttregnskapet legges fram for revisor
d. sluttutbetaling av tilskudd skjer på grunnlag av revisorkontrollert anleggsregnskap.

Dokumentasjon av utbetalinger og innbetalinger skal kunne kontrolleres på grunnlag av:

a. regnskaps- eller prosjektkonto
b. bilagsnummer
c. faktura stilet til virksomheten og angivelse av hva den gjelder
d. hvem som har attestert og godkjent transaksjonen
e. dokumentasjon fra banken som bekrefter inn- og utbetalinger, herunder bankutskrifter.

Fakturaer som omfatter merverdiavgift, skal utformes i samsvar med kravene i kapittel 5 i forskrift 1. desember 2004 nr. 1558 om bokføring.

Attestasjon for at varen og eller tjenesten er levert og godkjenning av betaling i bank skal ikke gjøres av samme person.

§ 37. ***Krav til revisor***

Tilskuddsmottaker skal levere avsluttet regnskap med regnskapsskjema, regnskapsbøker, bilag og bankkontoutskrifter til revisor for kontroll via anleggsregisteret.

Fylkeskommunen skal gi revisor tilgang til anleggsregisteret. Revisor skal kontrollere at:

a. det er et eget anleggsregnskap som enkelt kan skilles fra virksomhetens øvrige regnskapsposter
b. kostnadene i regnskapet gjelder anlegget, og at kun kostnader til tilskuddsberettigede elementer inngår som del av anleggets kostnader som kan søkes dekket av tilskudd
c. bankkonto som er benyttet er registrert på tilskuddsmottaker
d. verdien av dugnad ikke er satt høyere enn i godkjent kostnadsoverslag
e. dersom det er betalt for arbeid eller materialer som i søknaden var oppført som dugnad, er dugnadsverdien nedjustert med tilsvarende beløp i regnskapet
f. oppgitt beløp for merverdiavgift tilsvarer faktisk betalt merverdiavgift. Dersom det søkes kompensasjon for merverdiavgift ved bygging av anlegget, skal det kontrolleres at det ikke er krevd fradrag for inngående merverdiavgift.

Dersom regnskapet består av mindre enn 30 bilag, skal alle bilag kontrolleres.

Er det 30 eller flere bilag, skal ytterligere 20 prosent av bilagene kontrolleres, begrenset til 40 bilag totalt. Utvalget skal tas tilfeldig.

Revisor skal avgi rapport via anleggsregisteret i samsvar med kravene i gjeldende standard for revisjon. Rapporten skal inneholde anleggets tilskuddsberettigede kostnad og eventuell søknadsberettiget merverdiavgift, angitt som beløp i kroner.

§ 38. ***Tilgang til opplysninger og anlegg***

Fylkeskommunen skal kontrollere at vilkår for utbetaling av tilskudd er oppfylt, og at tilskuddet er benyttet i samsvar med vilkår fastsatt i denne forskriften.

Departementet eller fylkeskommunen kan foreta kontroll av anlegget, enten ved stedlig kontroll eller ved at anleggseier oversender skriftlig dokumentasjon. Anleggseier skal legge til rette for at stedlig kontroll av anlegget kan gjennomføres.

Anleggseier skal i forbindelse med gjennomføring av kontroll etter denne bestemmelsen gi opplysninger og den dokumentasjonen som er nødvendig for å gjennomføre kontrollen.

Kapittel 9. Sanksjoner og klage

§ 39. *Inndragning av tildelt tilskudd*

Fylkeskommunen kan inndra tildelte, men ikke utbetalte midler, dersom vilkårene i denne forskriften ikke er oppfylt. Inndragning kan i særlige tilfeller også iverksettes av departementet etter at saken er forelagt fylkeskommunen.

Fylkeskommunen skal inndra tildelte midler som ikke er anmodet utbetalt innen to år fra datoen angitt i tildelingsbrevet. I særlige tilfeller kan fylkeskommunen gi utsatt frist for inndragningen.

Dersom de faktiske kostnadene er lavere enn det godkjente kostnadsbeløpet, og dette medfører et lavere tilskuddsbeløp enn det som framgår av tilsagnet, skal fylkeskommunen inndra resten av det tildelte beløpet.

Departementet kan i særlige tilfeller tilbakeføre midler som ikke er benyttet av fylkeskommunen innen en fastsatt frist. Midlene skal benyttes i tråd med vilkårene fastsatt i denne forskriften.

§ 40. *Tilbakebetaling av utbetalt tilskudd*

Dersom anleggseier helt eller delvis unnlater å oppfylle kravene til drift og bruk av anlegget, eller på annen måte disponerer over anlegget i strid med bestemmelser i denne forskriften, kan departementet eller fylkeskommunen fatte vedtak om tilbakebetaling av tilskudd.

Ved krav om tilbakebetaling etter første ledd skal tilbakebetalingsbeløpet beregnes etter følgende regler:

a. innen 10 år etter ferdigstillelse av nærmiljøanlegg og ordinære anlegg skal beløpet være likt tidligere utbetalt tilskudd
b. fra og med år 11 etter ferdigstillelse av ordinære anlegg skal beløpet nedskrives lineært med 1/20-del per år som er gått fra og med år 11 til og med år 30.

§ 41. *Klage*

Enkeltvedtak etter denne forskriften kan påklages etter reglene i forvaltningsloven.

§ 42. *Overgangsregler*

Søknader fra kommuner som omfattes av pressområdetillegg, samt søknader om interkommunale idrettsanlegg, og som er formelt godkjent før 15. april 2026, skal behandles etter det regelverket som gjaldt på godkjenningstidspunktet.

Søknader som tidligere har mottatt deltilskudd, skal behandles etter regelverket som gjaldt ved første års tildeling.

§ 43. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft 15. juni 2026.

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Saksnr.: 2026/8162
Dokumentnr.: 4
Løpenr.: 323118/2026
Klassering: C00

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Samfunnsutvalget	18.11.2026	37/26
Formannskapet	26.11.2026	
Bystyret	10.12.2026	

Kulturråd i Fredrikstad - vedtekter og forslag til samarbeidsavtale

Kommunedirektørens innstilling

Kommunedirektøren anbefaler formannskapet å gi følgende innstilling til bystyret:

1. Vedlagte forslag til samarbeidsavtale mellom Fredrikstad kommune og Fredrikstad Kulturråd godkjennes.
2. Vedtektene til Fredrikstad Kulturråd tas til orientering.
3. Kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå samarbeidsavtalen på vegne av Fredrikstad kommune.

Sammendrag

Saken følger opp bystyrets vedtak av 18. juni 2026 om etablering av et kulturråd i Fredrikstad. Fredrikstad Kulturråd er nå stiftet, og vedtektene som er vedtatt av organisasjonen legger til rette for bred representasjon, mangfold og balanse i styret.

Det er også utarbeidet et forslag til samarbeidsavtale som tydelig avklarer roller, ansvar og forventninger mellom kommunen og kulturrådet.

Kommunedirektøren vurderer at forutsetningene i bystyrets vedtak er oppfylt, og anbefaler at forslaget til samarbeidsavtale godkjennes.

Driftstilskuddet på 500 000 kroner er innarbeidet i kommunedirektørens forslag til budsjett 2027 og økonomiplan 2027–2030, i tråd med tidligere vedtak.

Vedlegg

Vedlegg:

1 Vedtekter Fredrikstad Kulturråd – vedtatt 03.11.2026
2 Utkast samarbeidsavtale
3 Fredrikstad Kulturråd - styre og valgkomite

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Kommunedelplan for kultur i Fredrikstad 2019-2030, *Å skape rom - kunst og kultur i en liten verdensby*, Bystyret 2. mai 2019
- PS 98/26 *Kulturråd i Fredrikstad*, bystyret 18. juni 2026

Saksopplysninger
Samfunnsutvalget *uttaler* seg til saken.

Bystyret vedtok 18. juni 2026 at kommunen skulle legge til rette for å etablere et kulturråd og utarbeide vedtekter for rådet. Dette med sikte på å sikre en bred representasjon, mangfold og balanse i rådets styre.

Videre ble det vedtatt at kommunedirektøren skal innarbeide et årlig driftstilskudd på 500 000 kroner til kulturrådet i budsjett - og økonomiplanen for 2027–2030, og at ordningen evalueres etter to år.

Det ble også vedtatt at tilskuddet først skal utbetales etter at en samarbeidsavtale mellom kommunen og kulturrådet er inngått og behandlet politisk. Vedtektene for kulturrådet skulle følge saken, og det ble bedt om en redegjørelse for hvordan driftstilskuddet på 500 000 kroner kunne finansieres.

Fredrikstad kulturråd
Fredrikstad kulturråd ble stiftet 3. november 2026. Vedtektene som kulturrådet vedtok som del av dette møtet er vedlagt saken, samt en oversikt over styrets sammensetning.

Vedtektene:
I forarbeidet med vedtekter ble det av interimsstyret til kulturrådet invitert til ett innspillsmøte der rundt 50 personer fra kulturfeltet deltok. På møte presenterte interimsstyret forslag til vedtekter som ble diskutert, og det var flere nyttige innspill til innhold og utforming.

Vedtektene legger et godt grunnlag for bred representasjon ved at medlemskap er åpent for både organisasjoner, arrangører og individuelle kulturaktører, og ved at valgkomiteen i § 9 pålegges å foreslå et styre som representerer bredden i medlemsmassen. Det er skal eksplisitt tilstrebes å ha representasjon fra ulike kunst- og kulturfelt, både frivillig og profesjonelt kulturliv, samt fra både organisasjoner og enkeltaktører.

Vedtektene understøtter også målet om mangfoldighet og fremstår som godt egnet til å fremme bredde, mangfold og balanse i styret, samtidig som de gir organisasjonen handlingsrom til å tilpasse sammensetningen til utviklingen av kulturfeltet.

Kommunedirektøren vurderer på denne bakgrunn at vedtektene ivaretar bystyrets føring om at det skal legges til rette for bred representasjon, mangfold og balanse i styret.

Samarbeidsavtale
Samarbeidsavtalen skal etablere et strukturert og forutsigbart samarbeid mellom Fredrikstad kommune og Fredrikstad Kulturråd. Avtalen tydeliggjør partenes roller og ansvar, legger til rette for faste dialogmøter, høringer, kunnskapsdeling og felles utviklingstiltak, og understreker samtidig kulturrådets uavhengighet og kommunens ansvar for saksutredning og beslutninger.

4. november 2026 avholdt det nyetablerte kulturrådet et styremøte der de gikk gjennom forslag til samarbeidsavtale. Forslaget til samarbeidsavtale som ligger ved saken, er gjennomgått og godkjent av kulturrådets styre. Styret og administrasjonen avventer signering til avtalen er politisk behandlet.

Inndekning for 500 000 kroner
Et driftstilskudd på 500 000 kroner til Fredrikstad Kulturråd er innarbeidet i kommunedirektørens forslag til budsjett - og økonomiplan for 2027–2030. Tilskuddet er lagt inn som en økning av kulturområdets driftsramme og medfører ikke en reduksjon i eksisterende tilskuddsrammer på kulturområdet.

Relevante bestemmelser
Kulturlova

Konsekvenser for sosial bærekraft
Et kulturråd kan bidra til å styrke sosial bærekraft ved å fremme inkludering, deltakelse og medvirkning i kulturlivet på tvers av uttrykk, alder, bakgrunn og organisasjonsform. Rådet kan fungere som en felles møteplass og arena for dialog som synliggjør bredden i kulturlivet, og løfter fram behovene til både frivillige, profesjonelle og mindre etablerte aktører. Gjennom dialog, kunnskapsdeling og rådgivning kan et kulturråd bidra til mer tilgjengelige og rettferdige rammer for deltakelse i kulturaktiviteter, og dermed støtte kulturens rolle i å styrke fellesskap, tilhørighet og demokratisk deltakelse i kommunen.

Konsekvenser for økonomisk bærekraft
a) Økonomiske konsekvenser – drifts- og investeringsbudsjett
For å sikre en solid organisasjon vil det være av betydning at kommunen setter av midler til å bekoste en eventuell oppstart inkludert driftsmidler. Det er tidligere vedtatt at kommunedirektøren skal innarbeide 500 000 kroner i årlig driftsstøtte til Fredrikstad kulturråd.

b) Samfunnsmessige konsekvenser
Et kulturråd kan ha positive samfunnsmessige konsekvenser ved å styrke kultursektorens samlede bidrag til sysselsetting, verdiskaping og byutvikling. Et mer koordinert og synlig kulturliv kan bidra til økt aktivitet i kulturnæringene, både gjennom direkte arbeidsplasser og indirekte ringvirkninger for reiseliv, handel og service. Gjennom dialog og kunnskapsformidling kan et kulturråd synliggjøre kulturens betydning for lokal attraktivitet, bosetting og befolkningssammensetning, særlig i arbeidet med å tiltrekke og beholde yngre innbyggere og kreative kompetansemiljøer. Over tid kan dette bidra til styrket næringsliv, økte skatteinntekter og en mer helhetlig og levende byutvikling. Helt konkret vil det kunne bidra til å opprette en arbeidsplass innenfor kulturfeltet og selvorganisert arena for utvikling av feltet. En opprettelse av et kulturråd kan sikre forbedret dialog mellom kommuneadministrasjonen, politikerne og feltet selv i tråd med ny kulturlov.

Konsekvenser for miljømessig bærekraft
Saken vurderes ikke å ha vesentlige direkte konsekvenser for miljømessig bærekraft. Kulturrådet kan gjennom samarbeid, erfaringsutveksling og kunnskapsdeling likevel bidra til å spre gode miljøpraksiser i kulturfeltet.

Ansattes medbestemmelse
Ikke relevant for saken.

Vurdert for uttalelser i rådene
Saken ble vurdert som relevant for ungdomsrådet, men er ikke satt på sakskartet grunnet stor saksmengde.

Vurdering
Vedtektene som ble vedtatt på kulturrådets stiftelsesmøte, legger etter kommunedirektørens vurdering til rette for bred representasjon, mangfold og balanse i styret, i tråd med bystyrets vedtak 18. juni 2026.

Forslaget til samarbeidsavtale tydeliggjør roller og ansvar mellom kommunen og Fredrikstad Kulturråd, samtidig som kulturrådets selvstendige rolle ivaretas. Kommunedirektøren vurderer derfor at forutsetningene for å inngå samarbeidsavtalen er til stede.

Driftstilskuddet på 500 000 kroner er innarbeidet i kommunedirektørens forslag til budsjett- og økonomiplan 2027–2030 som en styrking av kulturområdets ramme. Tilskuddet reduserer dermed ikke eksisterende tilskuddsrammer på kulturområdet.

Ordningen skal, i tråd med bystyrets tidligere vedtak, evalueres etter to års drift. Evalueringen bør blant annet omfatte måloppnåelse, representativitet, aktivitet, samarbeidet med kommunen og bruken av driftstilskuddet.

Alternative løsninger
Bystyret kan velge å ikke godkjenne samarbeidsavtalen, og be kommunedirektøren og rådet om å revidere/endre avtalen før saken legges fram på nytt. En slik løsning vil innebære at utbetaling av driftstilskudd utsettes inntil avtalegrunnlaget er politisk behandlet og godkjent.

Konklusjon
Kommunedirektøren anbefaler formannskapet å innstille overfor bystyret at vedlagte forslag til samarbeidsavtale mellom Fredrikstad kommune og Fredrikstad Kulturråd godkjennes, og at vedtektene tas til orientering. Videre at kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå samarbeidsavtalen på vegne av Fredrikstad kommune.

Forslag til stiftelsesmøtet 3. november:

Vedtekter for Fredrikstad Kulturråd.

Fredrikstad Kulturråd er en interesseorganisasjon for kulturliv i Fredrikstad kommune.

Med kulturlivet menes all kulturaktivitet innen alle kunstneriske sjangre som skapes, utøves og formidles av personer og organisasjoner i Fredrikstad kommune. Aktørene favner både det profesjonelle og det frivillige kulturfeltet. Idretten er unntatt, den sorterer under Fredrikstad idrettsråd.

Formål:

Fredrikstad Kulturråd skal:

- Arbeide for kulturlivets og kulturorganisasjonenes utvikling og rammebetingelser i Fredrikstad.
- Være en pådriver og et talerør for kulturlivet i Fredrikstad overfor kommuneadministrasjonen, politiske myndigheter, øvrig næringsliv og innbyggere.
- Bidra til samarbeid mellom medlemmene og/eller med andre organisasjoner, institusjoner og kommunale myndigheter som driver og/eller organiserer kulturaktiviteter.
- Være en rådgivende organisasjon som skal bidra med kunnskap, uttalelser og innspill i kulturpolitiske saker.
- Gjennomføre fellestiltak til beste for kulturlivet i kommunen, herunder kurs og kompetanseheving.
- Dele kunnskap om og synliggjøre kulturlivets samfunnsbetydning og bidrag til verdiskapning.

§ 1: Organisasjon

Fredrikstad Kulturråd er en frittstående interesseorganisasjon uten binding til andre organisasjoner. Det er partipolitisk nøytralt.

§ 2: Medlemskap

Medlemskap i Fredrikstad Kulturråd er åpent for alle lag/foreninger, organisasjoner, arrangører og individuelle aktører som har som hovedmål å skape, utøve og formidle kulturaktivitet. Medlemmene må ha sitt kulturelle hovedvirke i Fredrikstad kommune og må ha eget organisasjonsnummer.

Søknad om medlemskap avgjøres av styret. Eventuelt avslag kan ankes til årsmøtet.

Utmeldelse av Fredrikstad Kulturråd gjøres skriftlig til styret. Utmeldelse skjer umiddelbart. Utmeldelse fritar ikke for kontingent i det året man melder seg ut.

Styret kan etter særskilt vurdering ekskludere medlemmer med 2/3 flertall. En slik avgjørelse kan ankes til årsmøtet.

§ 3: Kontingent

Fredrikstad Kulturråd krever kontingent fra sine medlemmer. Årsmøtet fastsetter kontingenten.

§ 4: Årsmøtet

Fredrikstad Kulturråds øverste organ er årsmøtet. Det avholdes hvert år innen 1. mai. Årsmøtet innkalles av styret/daglig leder med minst to måneders varsel.
Forslag som skal behandles på årsmøtet må være sendt til styret senest fire uker før årsmøtet. Fullstendig saksliste og andre nødvendige saksdokumenter med forslag må være tilgjengelige for medlemmene senest to uker før årsmøtet.

Lovlig innkalt årsmøte er vedtaksført med det antall godkjente representanter som møter.

Styret kan invitere andre personer og/eller media til å være til stede.

§ 5: Stemmerett og valgbarhet

Alle som er registrerte medlemmer og som har betalt kontingenten innen innkallingen til årsmøtet sendes ut, har stemmerett på årsmøte. Medlemmer har én stemme hver. Stemmegivning kan også skje ved maksimalt én fullmakt. Med mindre annet er bestemt skal et vedtak for å være gyldig, være truffet med alminnelig flertall av de avgitte stemmene. Blanke stemmer skal anses som ikke avgitt.

§ 6: Årsmøtets oppgaver

<u>Årsmøtet skal:</u>

- Godkjenne innkalling og saksliste.
- Velge møteleder, referent og to til å undertegne protollen.
- Godkjenne Fredrikstad Kulturråds årsmelding.
- Godkjenne Fredrikstad Kulturråds regnskap i revidert stand.
- Behandle innkomne forslag.
- Behandle styrets forslag til handlingsplan for kommende periode.
- Fastsette eventuelle endringer av kontingent.
- Fastsette styrets godtgjørelse.
- Vedta Fredrikstad Kulturråds budsjett.
- Avgi eventuell uttalelse til styret eller annet organ.
- Velge:
  - Styreleder, for to år, i år med oddetall.
  - To eller tre styremedlemmer og 1-2 varamedlemmer for to år, i år med oddetall.
  - To eller tre styremedlemmer og 1 – 2 varamedlemmer for to år, i år med partall.

- Valgkomité. Velges for ett år:
    - Leder
    - To til fire medlemmer
- Revisor. Velges for ett år.

§ 7: Ekstraordinære årsmøter

Ekstraordinært årsmøte avholdes innen fire uker når et årsmøte eller flertall i styret bestemmer det, eller minst en tredjedel av de stemmeberettigede medlemmene krever det.

Vedtak skjer etter samme regler som for ordinære årsmøter.

§ 8: Styret

Fredrikstad Kulturråds styre er rådets høyeste myndighet mellom årsmøtene.

Styret skal:

- Ivareta Fredrikstad Kulturråds interesser og formål.
- Sikre at Fredrikstad Kulturråd til enhver tid har rett daglig ledelse.
- Bidra til Fredrikstad Kulturråds utvikling, herunder involvere seg i strategiprosesser også i offentlig regi.
- Gi støtte og veiledning til daglig leder.
- Føre kontroll og tilsyn, herunder lage etiske kjøreregler og rutiner.
- Konstituere seg og fordele oppgaver.
- Bidra til at en samarbeidsavtale med Fredrikstad kommune kommer på plass og se til at denne blir fulgt.

Styreleder innkaller til styremøter ved behov eller når et flertall av styret ber om det. Styret er vedtaksført når et flertall av styrets medlemmer er til stede.

Vedtak fattes med flertall av de avgitte stemmene. Ved stemmelikhet teller styreleders stemme dobbelt.

§ 9 Valgkomité

Valgkomiteen skal sørge for å sette sammen et forslag til styre som representerer bredden i medlemsmassen. Ved valg skal det tilstrebes representasjon fra ulike kunst- og kulturfelt, både frivillig og profesjonelt kulturliv, samt organisasjoner og individuelle aktører. Valgkomiteen skal også søke mangfold av alder og kjønn.

§ 10 Tillitsvalgtes godtgjørelse

Styrets medlemmer eller tillitsvalgte kan motta rimelig honorar for sitt arbeid, samt refusjon for faktiske utgifter. Utgifter til godtgjørelse og refusjon for faktiske utgifter skal fremgå av budsjett og regnskap.

Retningslinjer utarbeides av styret og vedtas på kulturrådets årsmøte.

§ 11: Vedtektsendringer

Endringer i disse vedtekter kan bare foretas på ordinært eller ekstraordinært årsmøte etter å ha vært på sakslisten, og det kreves 2/3 flertall av de avgitte stemmene.

§ 12: Oppløsning

§ 12 kan ikke endres i vedtektene.

Oppløsning av Fredrikstad Kulturråd kan bare behandles på ordinært årsmøte.

Blir oppløsning vedtatt med minst 2/3 flertall, innkalles ekstraordinært årsmøte 3 måneder senere.

For at oppløsning skal skje må vedtaket her gjentas med 2/3 flertall.

Eventuelle midler/eierandeler skal fordeles i henhold til vedtak fattet på det ekstraordinære årsmøtet.

Utkast SAMARBEIDSAVTALE

mellom Fredrikstad kommune og Fredrikstad Kulturråd

§ 1 Avtalens formål

Avtalens formål er å etablere et strukturert og forutsigbart samarbeid mellom Fredrikstad kommune og Fredrikstad Kulturråd.

Samarbeidet skal bidra til kontinuitet i, og utvikling av, kulturlivet gjennom faglig dialog, medvirkning, kunnskapsdeling og samarbeid på tvers av profesjonelt og frivillig kulturliv.

§ 2 Avtalens grunnlag og virkeområde

Avtalen bygger på Fredrikstad Kulturråds til enhver tid gjeldende vedtekter, kommunens vedtatte kulturpolitiske planer og øvrige relevante kommunale styringsdokumenter samt regionale og nasjonale føringer på kulturfeltet.

Idrettsfeltet og aktiviteter/organisasjoner innen friluftsliv omfattes ikke av avtalen.

§ 3 Felles mål for samarbeidet

Partene skal innenfor sine respektive roller arbeide for å:

- styrke kulturlivets utvikling og rammebetingelser i Fredrikstad
- sikre kontinuitet, forutsigbarhet og tillit i dialogen mellom kommunen og kulturfeltet
- samle og utvikle kunnskap om kulturfeltets status, behov og utviklingsmuligheter
- fremme samarbeid mellom profesjonelle og frivillige kulturaktører, organisasjoner, institusjoner, næringsliv og offentlige myndigheter
- legge til rette for kompetanseutvikling, nettverk og faglige møteplasser
- synliggjøre kulturlivets samfunnsbetydning og bidrag til verdiskaping, demokrati, inkludering, folkehelse, attraktivitet og stedsutvikling

§ 4 Fredrikstad kulturråds rolle og oppgaver

Fredrikstad Kulturråd er en frittstående og partipolitisk nøytral interesseorganisasjon for kulturlivet i Fredrikstad kommune. Kulturrådet skal ivareta sitt formål og sin rolle i samsvar med egne vedtekter. I samarbeidet med kommunen skal kulturrådet særlig:

- være pådriver og formidler av kulturlivets synspunkter og behov overfor kommuneadministrasjonen og politiske myndigheter ved å innhente, sammenstille og formidle synspunkter, kunnskap og erfaringer fra bredden av kulturlivet
- være en fast faglig samtalepartner og høringsinstans i relevante prosesser. Kulturrådets høringsuttalelser skal så langt det er praktisk mulig beskrive hvordan innspillet er forankret, og synliggjøre vesentlige ulike syn i kulturfeltet når slike finnes.

- legge til rette for dialog, samarbeid og kunnskapsutveksling mellom medlemmer og andre relevante aktører
- gjennomføre eller medvirke til fellestiltak som kurs, kompetanseheving og faglige møteplasser
- arbeide aktivt for en god dialog med nye og uorganiserte miljøer, i første rekke blant egne medlemmer
- kulturrådet skal sikre at medlemmer til å bruke portaler som viser fram aktiviteter i Fredrikstad.

§ 5 Fredrikstad kommunes rolle og oppgaver

Kommunen skal legge til rette for et forutsigbart samarbeid. Kommunen skal særlig:

- involvere kulturrådet i relevante prosesser i tråd med § 6
- gi kulturrådet informasjon, rimelige svarfrister og tydelige bestillinger ved høringer og medvirkningsprosesser
- legge til rette for faste dialogmøter og relevante temamøter
- dele relevant offentlig kunnskap, statistikk og planinformasjon som kan støtte rådets arbeid.

Kommunen kan ved behov også innhente innspill direkte fra andre kulturaktører og berørte miljøer. Avtalen innebærer ikke at kulturrådet har enerett til å representere hele kulturlivet.

§ 6 Høringer og medvirkning

Kulturrådet skal gis anledning til å uttale seg i saker av overordnet, prinsipiell eller strategisk betydning for kulturlivet. Høringsrollen er rådgivende. Kommunen har ansvar for saksutredning, myndighetsutøvelse og endelige administrative eller politiske beslutninger.

Dette gjelder:

- kommunale planer, strategier og utviklingsprosesser som har vesentlig betydning for kunst- og kulturfeltet
- vesentlige endringer i innretningen av kommunale tilskuddsordninger eller overordnede tilskuddsrammer
- kartlegginger av status, utfordringer og utviklingsbehov i kulturlivet
- andre saker der kommunen eller kulturrådet mener at bred faglig dialog er relevant.

§ 7 Faste samarbeidsarenaer

Partene skal gjennomføre minst to faste dialogmøter per kalenderår. Partene kan i tillegg avtale temamøter, åpne dialogmøter, fagseminarer eller tidsavgrensede arbeidsgrupper.

§ 8 Representasjon, habilitet og åpenhet

Kulturrådet skal arbeide for bredde i samsvar med vedtektenes mål om representasjon fra ulike kunst- og kulturfelt, både frivillig og profesjonelt kulturliv, organisasjoner og individuelle aktører.

Kulturrådet skal ha rutiner for å håndtere habilitet og interessekonflikter i egne prosesser.

Partene skal praktisere åpenhet om samarbeidets formål, aktiviteter og resultater, med de begrensninger som følger av lovbestemt taushetsplikt og andre regler om skjerming av opplysninger.

§ 9 Uavhengighet, roller og avgrensninger

Fredrikstad kulturråd er en selvstendig organisasjon og står fritt til å fremme egne standpunkter og prioriteringer.

Kulturrådet opptrer ikke på vegne av kommunen og har ikke beslutningsmyndighet i kommunale saker. Kulturrådet skal ikke behandle, rangere eller innstille søknader om kommunale kulturtilskudd. Rådet skal gis anledning til å gi innspill til relevante overordnede mål, rammer og utforming av ordninger.

§ 10 Økonomiske forhold og særskilte oppdrag

Økonomisk tilskudd besluttes gjennom kommunens ordinære budsjettbehandling. Dersom kulturrådet skal utføre et konkret, avgrenset oppdrag for kommunen utenfor innholdet i avtalen, skal oppdraget reguleres i en egen skriftlig avtale.

§ 11 Rapportering og evaluering

Rådet skal årlig sende aktivitetsoversikt, regnskap, medlemsoversikt, handlingsplan og budsjett til Fredrikstad kommune. Kulturrådet skal vurderes i egen politisk sak etter to års drift.

§ 12 Informasjon, profilering og offentlighet

Partene kan informere om samarbeidet i egne kanaler. Bruk av den andre partens navn, logo eller uttalelser på en måte som kan oppfattes som støtte til et bestemt tiltak eller standpunkt, skal avklares på forhånd.

§ 13 Mislighold og uenighet

Ved uenighet om forståelsen eller gjennomføringen av avtalen skal saken først søkes løst gjennom dialog mellom partenes kontaktpunkter. Dersom dette ikke fører fram, løftes saken til kommunens ansvarlige ledernivå og kulturrådets styre.

Vesentlig eller gjentatt brudd på avtalen kan gi grunnlag for oppsigelse. Før oppsigelse skal den andre parten normalt få skriftlig varsel og rimelig anledning til å rette forholdet.

§ 14 Varighet, revisjon og oppsigelse

Avtalen trer i kraft når den er godkjent og signert av begge parter. For kulturrådet forutsettes gyldig vedtak i styrende organ etter rådets vedtekter. For kommunen forutsettes godkjenning av organ eller representant med nødvendig fullmakt.

Avtalen gjelder inntil den erstattes eller sies opp. Hver av partene kan kreve avtalen revidert dersom vedtekter, organisering, kommunale styringsdokumenter eller andre vesentlige forutsetninger endres.

Hver av partene kan si opp avtalen med seks måneders skriftlig varsel. Ved oppløsning av kulturrådet opphører avtalen når oppløsningen er endelig vedtatt etter kulturrådets vedtekter.

§ 15 Signaturer

Avtalen er utferdiget i to eksemplarer, ett til hver av partene.

For Fredrikstad kommune	**For Fredrikstad Kulturråd**
Sted og dato:	Sted og dato:
_____	_____
Signatur:	Signatur:
_____	_____
Navn og rolle:	Navn og rolle:
_____	_____

Fredrikstad Kulturråd

Følgende ble valgt til styre, valgkomité og revisor under stiftelsesmøtet 3. november 2026.

Styret:

Styreleder:

Roy Conradi Andersen (56) er daglig leder ved Litteraturhuset Fredrikstad, en jobb han har hatt i åtte år. Han har bakgrunn som journalist – og har også vært kulturredaktør og nyhetsredaktør i Fredriksstad Blad. Han har styreerfaring fra idrett, forbund og andre organisasjoner.

Styremedlemmer:

Katja Hepsø (45) har vært daglig leder i Dansekunst i Østfold – regionalt kompetansesenter for dans – siden 2019. Hun har en bachelor i dans og pedagogikk fra Den norske balletthøyskolen, nå Norges Dansehøyskole. Hun har også erfaring fra tidligere styrearbeid (DiØ) og valgkomiteer (DiØ og FBUT). Gjennom sitt arbeid har Katja opparbeidet seg god kjennskap til det frie scenekunstfeltet, og god forståelse for betydningen av samarbeid mellom kulturlivet og kommunen.

Anders Narverud Moen (47) er kulturleder og programplanlegger med over 20 års erfaring innen kino, filmfestivaler og andre kulturarrangementer. Fra 2008 til 2011 var Anders programkonsulent ved Oslo Kino (nå Nordisk Film kino), hvor han hadde ansvaret for programmet for samtlige kinoer i Oslo. I 2012 tok han over ansvaret for Fredrikstad Animation Festival, Nordens ledende festival for animert film, hvor han fungerer både som kunstnerisk leder og administrativ leder for festivalen. Anders Narverud Moen har også bakgrunn fra radio, konsertarrangører og andre organisasjoner innen kultur og frivillighet.

Vilde Rudjord (30) er billedkunstner og medlem i Sirius* Fredrikstad Kunstnerunion. Hun har bachelor- og mastergrad i billedkunst fra Kunstakademiet i Trondheim. Hun flyttet tilbake til Fredrikstad i fjor. Hun har datakompetanse, web og design, og behersker også en god del av Adobe-programmene, som Photoshop og Indesign. I sin kunstneriske praksis arbeider hun med oljemaleri og installasjon. Arbeidene hennes er fargesterke, og spiller på allegorier, personlige erfaringer og kunsthistorien.

Desirée Ulvestad-Grandahl (58) har vært aktiv i Fredrikstad og Østfolds kulturliv i snart 40 år. Hun er skuespiller, sanger, regissør, manusforfatter, produsent og det meste på og rundt en scene. Har i en årrekke vært instruktør for de fleste av byens barne- og ungdomsteater. Jobber i dag med både voksne og unge, profesjonelle og amatører. Jobbet med store arrangementer og produsert et stort

antall forestillinger og show. Er også kulturprodusent for Storedal Kultursenter.

Rudi Skotheim Jensen (45) jobber i Skuespiller- og danseralliansen, med kommunikasjon og kompetanseutvikling. Han er utdannet innen regi ved ESAC i Brussel, som skuespiller ved Akademi for scenekunst, og har i tillegg en bachelor innen markedsøkonomi og en master i offentlig administrasjon og styring. Jensen har over femten års erfaring fra internasjonale, og har arbeidet bredt i kulturfeltet, blant annet gjennom fagutvalg, styrer og tilskuddsordninger.

Petter Spæren (71) har vært kordirigent/sanger/musikant i nærmiljøets kor/ensembler/korps/kvartetter(saxofon) i 40 år, og har vært styreleder i Norsk sangerforum og Østfold musikkråd i flere perioder. Han er i dag styreleder i Østfold sangerforum, styremedlem i Fredrikstad musikkråd og har bakgrunn som lærer i ungdomsskolen og rektor i kulturskole.

Varamedlemmer:

Hege Johannessen (54) har vært utøvende sanger siden 1995, innen sjangerne viser, jazz, kor, og populærmusikk. Var med å starte opp vokalensemblet Cantare i 1995. Startet opp *Tre Om Taube* i 1998 og hatt produsentansvar siden oppstart. Hege har vært styremedlem i Barne- og ungdomskoret *Toneklang* over to perioder, og hun har vært korets representant i Østfold Sangerforbund.

Martine Tufvesson Lundberg (36) er regissør, koreograf og pedagog, og har erfaring fra blant annet Folketeateret, Chateau Neuf, Edderkoppen Scene og Nordland Teater. Hun har bidratt til å realisere 24 nyskrevne scenekunstproduksjoner. Martine vokste opp i barne- og ungdomsteatermiljøet i Fredrikstad. Hun har nå flyttet hjem igjen og er en del av Sceneteppe Ung Kultur, samtidig som hun arbeider i Kulturleveranser AS.

Annelie Axén (50) er litteraturviter. Hun har jobbet som bokanmelder, journalist og tidsskriftsredaktør i Skandinavia og Tyskland. Har organisert mange litteraturarrangement. Siden 2023 har hun jobbet som førstekonsulent ved HiØ, og har i dag en deltidsstilling innen kommunikasjon. Har et godt nettverk blant forfattere og kulturaktører i Fredrikstad. Hun var med i utvalgskomiteen for Fredrikstad Animation Festival 2026 og har vært frivillig på Månefestivalen siden 2007.

Valgkomité:

Leder:

Bibbi Børresen (76) er daglig leder og styreleder for Sirius*/ Fredrikstad kunstnerunion. Er keramiker og fagbokforfatter. Utdannet innen kunsthistorie, filosofi, kjemi og tegning. Hun har lang erfaring med kunst- og kulturprosjekter.

Mottok i 2023 Kong Frederiks Hederspris for sitt mangeårige arbeid innen kultur i Fredrikstad, blant annet som leder av Fredrikstad Barne- og Ungdomsteater, dirigent, og for utviklingen av Hydrogenfabrikken, Holmen Fellesverksted og det samlede kunstmiljøet i Fredrikstad gjennom Sirius*.

Medlemmer:

Rune Solberg (59) er salgssjef på Scandic City i Fredrikstad. Han er medeier i Fredrikstad Live As, Gamlebyen Kultur As, Høkern As og Rockebyen Fredrikstad AS. Han er i tillegg leder i Fagutvalget for servering/ Fredrikstad Næringsråd og leder i Fredrikstad Kulturlaug. Han har også flere andre styreverv.

Alexander Karlsen El Younoussi (29) er skuespiller med bred erfaring fra organisasjonsliv, styre- og valgkomitéarbeid, samt politisk erfaring fra bystyret og fylkestinget. Han har vært leder av valgkomiteen og styremedlem i Norsk Interesseforening for Kortvokste, valgkomitémedlem i Unge funksjonshemmede og kretsleder i Østfold for Norsk Skuespillerforbund.

Ole-Hermann Gudim Lundberg (62) er regissør, sceneinstruktør, skuespiller, produsent og prosjektleder i Kulturværste og Kulturleveranser AS, og er medlem av Regiforbundet. I 1986 startet han Fredrikstad Barne- og Ungdoms-teater, hvor han fortsatt er kunstnerisk ansvarlig og regissør. Ole-Hermann har vært med på å starte flere barne- og ungdomsteatre her i byen, og i 2008 tok han initiativet til å etablere Sceneteppe Ung Kultur hvor han er faglig og daglig leder for paraplyorganisasjonen - samt prosjektleder for Plankebyen Ungdomsteater.

Revisor:

Nita Ørmen er daglig leder for organisasjonen Kongsten Fort og Gæli, et lite stuntkor. Hun har bred erfaring fra styreverv i organisasjoner. Hun er førstelektor innen helse- og sosialfag på høgskolen innen institutt for velferd, ledelse og organisasjon. Nina har jobbet innen mange kulturelle felt som filmklubben, musikkfestivaler, i band, seilforeningen mm.

FREDRIKSTAD KOMMUNE

fredagSaksnr.: 2026/687
Dokumentnr.: 83
Løpenr.: 365120/2026
Klassering: 223

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Samfunnsutvalget	18.11.2026	38/26

Kulturminnefond 2026 - behandling av to ekstra søknader med søknadsfrist 1. oktober 2026

Kommunedirektørens innstilling

Kommunedirektøren anbefaler Samfunnsutvalget å fatte følgende vedtak:

1. Samfunnsutvalget slutter seg til kommunedirektørens forslag om å tildele 30 000 kroner til Theodor Edmund Erik Eide for istandsetting av Jugendvillaen i Werenskiolds gate 8 og 10 000 kroner til Sameiet O. P. Pettersens gate 2 for antikvarisk relevant tilbakeføring av ytterdører.
2. Tildelingene finansieres over rammen til Virksomhet kultur og påvirker ikke tidligere vedtatte tildelinger fra kulturminnefondet eller andre tilskuddsmottakere.

Sammendrag

Saken omfatter to søknader som på grunn av en teknisk feil ikke inngikk i behandlingen av søknader til ordningen Tilskuddsfond for kulturminner i Fredrikstad i Samfunnsutvalget 28. oktober 2026. Begge var mottatt innen fristen og er vurdert etter samme kriterier som øvrige søknader. Kommunedirektøren foreslår tildelinger på henholdsvis 30 000 og 10 000 kroner, finansiert over rammen til Virksomhet kultur i 2026.

Vedlegg

Vedlegg:
1 Revidert totalvurdering Kulturminnefond 2026 til Samfunnsutvalget 18. november 2026
2 Retningslinjer for kulturminnefond 2026

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

34/2026 Tilskuddsfond for kulturminner i Fredrikstad - fordeling av tilskudd etter søknadsfrist 1.oktober 2026

Saksopplysninger

To søknader som var mottatt innen fristen 1. oktober 2026, inngikk ikke i saken som ble behandlet 28. oktober som følge av en teknisk feil i dataoverføringen fra skjemaene til databehandlingsskjema. Feilen er identifisert og følges opp administrativt. Søknadene er i etterkant kontrollert og vurdert etter samme retningslinjer og prioriteringsprinsipper som de øvrige søknadene.

Søknad 1 gjelder istandsetting av Jugendvillaen i Werenskiolds gate 8. Tiltaket omfatter reparasjon av vindusomramminger, sålbenker og beslag ved gesims og gavl, med mineralsk puss og overflatebehandling tilpasset eksisterende fasade. Tiltaket innebærer reparasjon

framfor utskifting og er godt dokumentert med fotografier. Det foreslås et tilskudd på 30 000 kroner.

Søknad 2 gjelder utskifting og historisk tilpasning av ytterdører i Sameiet O. P. Pettersens gate 2. Tiltaket kan styrke bygningens historiske uttrykk, men opprinnelig utforming, materialbruk og kostnadsgrunnlag er svakere dokumentert. Det foreslås derfor en begrenset tildeling på 10 000 kroner, avgrenset til antikvarisk relevant tilbakeføring av de utvendige dørene. Endelig løsning og materialbruk skal dokumenteres før gjennomføring.
De to tildelingene på til sammen 40 000 kroner foreslås finansiert over rammen til Virksomhet kultur i 2026 og påvirker ikke tidligere vedtatte tildelinger.

Relevante bestemmelser
Retningslinjer for tilskuddsfond for kulturminner i Fredrikstad §§ 1–4 angir formål, virkeområde, økonomiske rammer og prioriteringskriterier. Fysiske tiltak som sikring, reparasjoner og istandsetting skal prioriteres. Det kan også gis støtte til dokumentasjon, forskning, informasjon og opplæring når dette bidrar til bevaring. Vernestatus, antikvarisk håndverkskompetanse og tilgjengelighet eller synlighet for allmennheten er positive vurderingsmomenter. Midlene skal ikke dekke standardheving, modernisering, drift eller driftsrelatert infrastruktur.

Etter § 6 kan det søkes om inntil 70 prosent av planlagt prosjektkostnad, begrenset til 100 000 kroner. §§ 7–10 regulerer blant annet gjennomføring, rapportering, kontroll, bortfall og tilbakebetaling. Klageadgangen følger av § 8 og forvaltningslovens kapittel VI.

Konsekvenser for sosial bærekraft
Tildelingene bidrar til å bevare kulturminner og kulturmiljøer som gir kunnskap om Fredrikstads historie og identitet. Flere av objektene er synlige eller tilgjengelige for allmennheten, og tiltakene kan styrke tilhørighet, lokal kunnskap og muligheten til å oppleve kulturarven. Saken har ikke direkte konsekvenser for barnets beste, men bevaring og formidling av kulturarv kan ha langsiktig verdi for kommende generasjoner.

Konsekvenser for økonomisk bærekraft
a) Økonomiske konsekvenser – drifts- og investeringsbudsjett
   De to tilleggstildelingene på til sammen 40 000 kroner dekkes av rammen i Virksomhet kultur i 2026 og påvirker ikke tidligere vedtatte tilskudd eller andre tilskuddsmottakere.

b) Samfunnsmessige konsekvenser
   Tilskudd til bevaring kan utløse vedlikeholds- og istandsettingstiltak som ellers ville blitt utsatt. Ordningen kan også bidra til etterspørsel etter håndverkere med kompetanse i tradisjonelle materialer og antikvariske metoder, og til at kulturhistoriske kvaliteter opprettholdes i by- og lokalmiljøene.

Konsekvenser for miljømessig bærekraft
Istandsetting, reparasjon og fortsatt bruk av eksisterende bygninger og materialer støtter prinsipper om ressursbevaring og ombruk. Kulturminneordningen prioriterer reparasjon framfor utskifting og kan derfor redusere materialforbruk og avfall sammenlignet med riving eller full utskifting. De to foreslåtte prosjektene gjelder i hovedsak reparasjon og tilbakeføring av eksisterende bygningsdeler.

Ansattes medbestemmelse
Ikke relevant for saken. Saken gjelder fordeling av tilskudd og innebærer ikke endringer i ansattes arbeidsforhold eller organisering.

Vurdert for uttalelser i rådene
Saken vurderes ikke å ha særskilte eller direkte konsekvenser for rådenes ansvarsområder og er derfor ikke sendt til uttalelse.

Vurdering
De to søknadene som ikke inngikk i behandlingen 28. oktober, var levert innen fristen og er vurdert etter samme kriterier som øvrige søknader. Kommunedirektøren anbefaler tilskudd på henholdsvis 30 000 og 10 000 kroner.

Alternative løsninger
Samfunnsutvalget kan foreta en annen prioritering av de to etterregistrerte søknadene, innenfor retningslinjenes grenser og tilgjengelig finansiering.

Konklusjon
De to rettidig innsendte søknadene som ikke inngikk i behandlingen 28. oktober, anbefales tildelt henholdsvis 30 000 og 10 000 kroner. Tildelingene finansieres av rammen til Virksomhet kultur i 2026.

Kulturminnefond 2026 – revidert fordelingsutkast

Disponibel ramme	850 000
Antall unike søknader	32
Samlet oppgitt søknadsbeløp	3 366 092
Behandlet søknadsbeløp	2 736 372
Foreslått fordelt	890 000
Rest	-40 000

Kategori	Forslag
Bygning	463 000
Fartøy	382 000
Annet	45 000

Praksis 2023/2024

- Fysiske tiltak ble prioritert.
- Manglende dokumentasjon kunne gi avslag.
- Gjennomførte tiltak ble normalt ikke støttet.
- Delvis støtte ble brukt for å fordele rammen.
- Dokumentasjon kunne støttes når den bidro til bevaring.

Revisjon 02.11.2026 – to etterregistrerte søknader

- Theodor Edmund Erik Eide / Werenskiolds gate 8: forslag 30 000 kr.
- Sameiet O.P. Pettersens gate 2: begrenset forslag 10 000 kr.
- Begge er vurdert i etterkant etter teknisk feil i robotdata fra Elementsmappen.
- Samlet forslag er 890 000 kr, som er 40 000 kr over disponibel ramme.

Leserveiledning for byantikvar og politisk behandling

Dokumentstatus	Arbeidsutkast og beslutningsstøtte. Endelig faglig vurdering og politisk vedtak gjenstår.
Kolonne G	Nøytral sammenfatning av objektets bakgrunn, dokumentert tilstand og omsøkt tiltak. Kostnader,
Kolonne M	Administrativ kommentar om dokumentasjon, økonomi og avklaringer.
Kolonne N	Foreløpig vurdering opp mot retningslinjer og samlet prioritering.
Kolonne O	Byantikvars fritekstfelt.
Kolonne P	Byantikvars justerte forslag. Formler oppsummerer automatisk.
Fordelingsramme	Disponibel ramme er 850 000 kroner. Etterregistrering av to søknader med forslag på til sammen 40 000
Likebehandling	Alle søknader er kontrollert mot samme hovedpunkter i arket Kriteriekontroll. MÅ AVKLARES er ikke

Kulturminnefond 2026 - til sak i Samfunnsutvalget 18. novmeber 2026

REVIDERT ARBEIDSUTKAST. To søknader er etterregistrert 02.11.2026 etter teknisk feil i robotdata fra Elementsmappen: Theodor Edmund Erik Eide og Sameiet O.P. Pettersens gate 2. Forslagene øker samlet tildeling til 890 000 kroner, 40 000 kroner over disponibel ramme.

Nr.	Kategori	Søker	Org.form	Objekt	Beskrivelse	Budsjett	Søkt beløp	Behandlet søknadsbeløp	70 % av budsjett	Forslag tildeling	Kommentar	Vurdering
1	Bygning	Elise Vibe	Privat	Solheimsveien 26	Objektet er en enebolig i Solheimsveien 26, oppført i 1954 og tegnet av arkitekt Arne Bang Larsen. Søknaden gjelder første fase av en utvendig restaurering, med tiltak knyttet til tak og balkong, fuktsikring, gesims, mur og puss samt bevaring av originale vinduer og arkitektoniske detaljer.	482 898	100 000	100 000	338 028	50 000	Høy dokumentert kulturhistorisk verdi. Fysisk sikring med antikvarisk metode.	Prioriteres, men delvis støtte på grunn av samlet ramme. Beløpet er redusert med 10 000 kroner i samlet omprioritering innenfor uendret ramme.
2	Fartøy	Foreningen r/s 21 solli	Forening	R/S 21 Solli	Søknaden gjelder den vernede redningsskøyta R/S 21 Solli og utskifting av stormasten. Den eksisterende masten er beskrevet som råteskadet. Tiltaket omfatter ny mast med nødvendige beslag og stående rigg. Søknaden inneholder vernevedtak og nærmere beskrivelse av det planlagte arbeidet.	187 166	100 000	100 000	131 016	45 000	Vernet fartøy, råteskadet mast og tradisjonshåndverk.	Prioriteres.
3	Bygning	Glenn Jansen	Privat	Voldportgaten 69	Søknaden gjelder restaurering av eldre vinduer i andre etasje i Voldportgaten 69, Sogneprestegården i Gamlebyen. Tiltaket er rettet mot bevaring av eksisterende vinduer fremfor utskifting, med mål om å videreføre bygningens eldre materialer, detaljering og uttrykk.	170 000	100 000	100 000	118 999	30 000	Bevaring fremfor utskifting i Gamlebyen. Kostnadsgrunnlaget er anslag.	Prioriteres med faglig kontroll av pris og metode.
4	Fartøy	Foreningen skreien	Forening	Skreien	Søknaden gjelder en skreddersydd vinterpresenning til fartøyet Skreien. Presenningen skal beskytte fartøyet mot værbelastning i opplagsperioden og redusere risikoen for videre nedbrytning. Det foreligger tilbud, både og et vedlegg om aktivitetstilbudet UngePåSkreien.	202 612	52 612	52 612	141 828	-	Beskyttende tiltak, men vurderes nærmere drift enn fysisk istandsetting.	Ikke prioritert. Byantikvar kan vurdere alternativ tolkning som sikring.
5	Annet	Gamlebyen gaardeierforening	Privat	Gamlebyens antikvariske verdier	Søknaden gjelder videre arbeid med registrering, dokumentasjon og formidling av Gamlebyens antikvariske verdier, særlig knyttet til sivile eiendommer. Prosjektet skal bygge opp kunnskap som kan brukes i langsiktig bevaring og forvaltning. Søknaden er støttet av flere faglige uttalelser og anbefalingsbrev.	360 000	100 000	100 000	251 999	10 000	Retningslinjene åpner for dokumentasjon som bidrar til bevaring, men fysiske tiltak prioriteres.	Begrenset støtte foreslås. Beløpet er redusert til 10 000 kroner fordi fysiske tiltak prioriteres foran dokumentasjons- og formidlingsprosjekter innenfor uendret ramme.
6	Fartøy	Anne Cathrine Torbergsen	Privat	R/S 33 Larvik	Søknaden gjelder fysisk istandsetting av den vernede redningsskøyta R/S 33 Larvik. Tiltaket omfatter utskifting av skadet hudplank og andre skrogarbeider, med mål om å stanse råte og bevare fartøyets konstruksjon.	215 000	100 000	100 000	150 500	35 000	Vernet fartøy og konkret fysisk reparasjon.	Prioriteres.
7	Fartøy	Trebåtkollektivet	Forening	Frida	Søknaden gjelder trebåten Frida og arbeid på skrog, dekk, overbygg og overflater. Prosjektet kombinerer innkjøpte materialer med betydelig egeninnsats. Søknaden omtaler også motor og gir, som må holdes adskilt fra den støtteberettigede fysiske bevaringen av selve fartøyet.	31 200	31 200	31 200	21 840	15 000	Lokalt bygget båt og stor egeninnsats. Motor/gear bør avgrenses.	Støtte øremerkes fysisk trearbeid.
8	Fartøy	Stiftelsen d/s hvaler	Stiftelse	M/S Hvaler	Søknaden gjelder M/S Hvaler og istandsetting av bro- og akterdekk. Arbeidet omfatter rabattering av dekksplank og legging av ny bek for å gjøre dekket tett og bevare den tradisjonelle dekkskonstruksjonen. Tiltaket skal gjennomføres av et fagmiljø med erfaring fra denne typen dekksarbeid.	150 750	100 000	100 000	105 525	35 000	Tradisjonell fysisk istandsetting med spesialisert håndverk.	Prioriteres.
9	Fartøy	Tønis Thorleif Sørensen	Privat	S/K Anna Minde	Søknaden gjelder S/K Anna Minde. Prosjektet skal lokalisere lekkasjer i dekket og skifte eller reparere skadet dekksplank, med dreving og tetting der dette er nødvendig. Tiltaket skal hindre videre fuktskade og inngår i et større arbeid med å holde fartøyet i aktiv, formidlende bruk.	98 612	98 612	98 612	69 028	30 000	Reparasjon som hindrer videre fuktskade.	Prioriteres.
10	Fartøy	Foreningen fullriggeren najaden	Forening	Fullriggeren Najaden	Søknaden gjelder videre restaurering av fullriggeren Najaden, med arbeid på undermast, rundholt og rigg. Prosjektet inngår i et langsiktig restaureringsløp for et vernet og offentlig synlig fartøy. Arbeidet krever maritim håndverkskompetanse og må avgrenses mot arbeid som allerede er gjennomført eller inngår i andre deler av restaureringsprosjektet.	794 553	95 000	95 000	556 187	30 000	Vernet og synlig fartøy med omfattende restaureringsbehov.	Prioriteres; samfinansiering må kontrolleres. Beløpet er redusert med 10 000 kroner i samlet omprioritering innenfor uendret ramme.
11	Bygning	Christer Erik Michael Jonassen	Privat	Raadhusgaten 15	Søknaden gjelder sikring og rekonstruksjon av kjellerneddgang og tilstøtende grunnmur i Raadhusgaten 15 i Gamlebyen. Tiltaket er begrunnet i konstruktive skader og behov for å hindre videre forfall. Kostnadsgrunnlaget omfatter materialer, mens deler av arbeidsinnsatsen ikke er fullt totalsatt.	27 000	25 000	25 000	18 900	18 000	Akutt sikring. Timesarbeid er ikke totalsatt.	Støtte med vilkår om avklart kostnadsramme. Forslaget er satt til 18 000 kroner og ligger under beregnet 70-prosentgrense på 18 900 kroner.
12	Bygning	Christianslund holding as	AS	Vaterland 28	Søknaden gjelder den siste gavelveggen mot elven i industrimiljøet Vaterland 28. Prosjektet omfatter reparasjon og istandsetting av murverket med materialer og metoder tilpasset den eldre konstruksjonen. Objektet er opplyst å inngå i et SEFRAK-/NB-registrert miljø og er godt synlig fra elvemonnet.	729 720	729 720	100 000	510 803	60 000	SEFRAK/NB-miljø, fysisk sikring, allmenn synlighet og tradisjonshåndverk.	Høy prioritet. Søknadsbeløpet behandles som maks 100 000. Beløpet er redusert med 10 000 kroner i samlet omprioritering innenfor uendret ramme.
13	Fartøy	Yngve Ottesen	Privat	Raak	Søknaden gjelder spryhood og seiltrekk til fartøyet Raak. Tiltaket skal beskytte cockpit, seil og utsatte deler mot vær og nedbør. Søknaden gjelder i hovedsak nytt beskyttelsesutstyr og er derfor vurdert opp mot avgrensningen mellom fysisk istandsetting av kulturminnet og drifts-/utstyrsrelaterte tiltak.	19 000	13 000	13 000	13 300	-	Vurderes som utstyr/driftsrelatert fremfor reparasjon.	Ikke prioritert.
14	Bygning	Leif Erik Ellingsen	Privat	Uthus Traraveien 56	Søknaden gjelder et eldre uthus i Traraveien 56. Det er avdekket råteskader i svill, stendere, panel og deler av gulv og grunnmur, og prosjektet omfatter utskifting av skadet virke og istandsetting av konstruksjonen. Arbeidet er delvis igangsatt etter at skadeomfanget ble større enn først antatt.	165 265	75 600	75 600	115 685	35 000	Fysisk istandsetting med antikvarisk fagmiljø. Arbeid delvis startet.	Prioriteres; avgrens gjenstående arbeid. Beløpet er redusert med 10 000 kroner i samlet omprioritering innenfor uendret ramme.
15	Fartøy	Anne Nygren	Privat	Losse	Søknaden gjelder den eldre klinkbygde båten Losse. Tiltaket omfatter reparasjon av esing, bordgang, fenderlist, halsklist og tofte med tradisjonelle materialer og metoder. Fartøyet er knyttet til miljøet på Isegran og tiltaket skal sikre fortsatt bevaring og bruk.	40 687	38 000	38 000	28 480	20 000	Eldre klinkbygd båt, tradisjonelle metoder og synlighet.	Prioriteres.
16	Bygning	Ridehusgaten 3 borettslag	Borettslag	Ridehusgata 3	Søknaden gjelder tilbakeføring av fasaden mot Ridehusgata gjennom utskifting av vindusfelt og balkongdører. Ettersendt dokumentasjon omfatter detaljert produktbeskrivelse for vinduer og dører i malmfuru med utvendig kittfals og gjennomgående sprosser, leverandørtilbud og samlet prisestimat for levering, riving, montering og tilhørende arbeider.	630 096	90 000	90 000	441 067	20 000	Ettersendt prisestimat dokumenterer en samlet prosjektkostnad på 630 096,25 kr inkl. mva. Leverandørunderlaget spesifiserer mål, materialer, kittfals, sprosser, glass og overflatebehandling. Endelig antikvarisk egnethet og avgrensning mot eventuell standardheving må kvalitetssikres av byantikvar.	Søknaden tas inn i fordelingen som tilbakeføring og fysisk istandsetting. Det foreslås 20 000 kr etter samlet prioritering, under forutsetning av byantikvarens godkjenning av vindus- og dørutforming, detaljering, materialbruk og montering.
17	Fartøy	Thomas Warren Eriksen	Privat	Losskøyta Freden	Søknaden gjelder videre restaurering av dekket på den vernede losskøyta Freden. Arbeidet skal utføres som del av et dokumentert restaureringsløp og omfatter tradisjonell istandsetting av dekkskonstruksjonen. Tiltaket krever spesialisert fartøyvernhåndverk og skal bidra til å holde fartøyet tett og bevart.	168 125	100 000	100 000	117 687	35 000	Vernet fartøy og THD-basert restaurering.	Prioriteres.
18	Fartøy	Are Sakarias Grønsund	Privat	S/Y Kvituren	Søknaden gjelder S/Y Kvituren og utskifting av råteskadede skruggjanker. Arbeidet omfatter fysisk reparasjon av trekonstruksjonen og skal gjennomføres med tradisjonelle metoder. Fartøyet er opplyst å være en kopi bygget i 1991, uten dokumentert formell vernestatus i materialet.	100 000	100 000	100 000	70 000	5 000	Fysisk reparasjon, men nyere kopi fra 1991 uten opplyst vernestatus.	Lavere prioritet enn vernete/originale fartøy.
19	Bygning	Gustav Mohr	Privat	Smia på Thorsø	Søknaden gjelder smia på Thorsø og fysisk istandsetting av bygningen. Arbeidet omfatter utskifting av råteskadet kledning og restaurering eller utskifting av tre vinduer. Smia inngår i et helhetlig herregårdsmiljø, og detaljering av vinduer, kledning og overflatebehandling bør avklares antikvarisk. Materialkostnader er oppgitt til Materialer. Kr 54850 Tre vinduer. Kr 33750.	233 600	100 000	100 000	163 520	35 000	Del av herregårdsmiljø og fysisk istandsetting.	Prioriteres med faglig avklaring av detaljer. Beløpet er redusert med 10 000 kroner i samlet omprioritering innenfor uendret ramme.
20	Fartøy	Havørnens venner	Forening	Havørn	Søknaden gjelder fartøyet Havørn og skrogarbeid med utskifting av hudplank, dreving, bekning og overflatebehandling. Tiltaket er rettet mot fysisk istandsetting og tetting av fartøyet. Søknaden beskriver arbeidet som del av et større bevaringsprosjekt og opplyser at gjennomføringen skal skje med både fagarbeid og egeninnsats.	695 000	100 000	100 000	486 499	42 000	Finansieringsplanen er oppgitt med søknad til Kulturminnefondet, Stiftelsen UNI og Sparebankstiftelsen DNB, private midler på 20 000 kroner og 102 timer egeninnsats. «Sum inntekter» = 0 behandles som summerings-/kontrollavvik, ikke som mangende finansieringsplan.	Tiltaket gjelder fysisk istandsetting med hudplank, dreving, bekning og maling. Søknaden tas inn i fordelingen. Vernestatus, metode og prosjektavgrensning må vurderes av byantikvar.
21	Fartøy	Seilskuteforeningen øst i viken	Forening	Urda	Søknaden gjelder Urda og en første sikringsfase i påvente av videre restaurering. Prosjektet omfatter tiltak på fartøyet og omtaler også tetting av gavler på et vernebygg. For en eventuell tildeling bør midlene avgrenses tydelig til den delen av prosjektet som gjelder fysisk sikring av fartøyet.	643 750	100 000	100 000	450 625	25 000	Sikring kan prioriteres; søknaden blander fartøy og vernebygg.	Støtte øremerkes fase 1, fartøysikring.
22	Fartøy	Laila Helen Kongevold	Privat	K20 511 Witulf	Søknaden gjelder fartøyet K20 511 Witulf og utskifting av kjølbolter og bunnstokker. Tiltaket er begrunnet i behovet for å hindre lekkasje og sikre sammenføyningen mellom skrog og kjøl. Fartøyet er synlig i museumshavna, men formell vernestatus er ikke dokumentert i det gjennomgåtte materialet.	292 756	100 000	100 000	204 929	25 000	Kritisk sikring mot lekkasje og tap. Vernestatus ikke opplyst.	Prioriteres delvis.
23	Bygning	Hans nielsen hauge senteret sti	Privat	Hans Nielsen Hauge-senteret og smia	Søknaden gjelder Hans Nielsen Hauge-senteret og smia. Tiltaket omfatter restaurering av belg, arbeid på pipebeslag, takrenner og nedløp, vindusrestaurering og fasadearbeid. Prosjektet kombinerer fysisk bevaring med formidling i et etablert besøksmiljø og består av flere deltiltak som bør avgrenses tydelig ved en eventuell tildeling.	294 400	100 000	100 000	206 080	40 000	Fysisk istandsetting og formidling. Korrigert budsjett 294 400 brukes.	Prioriteres, særlig smias pipe og vinduer. Beløpet er redusert med 10 000 kroner i samlet omprioritering innenfor uendret ramme.
24	Fartøy	Margareth Kristine Iuell-heitmann	Privat	Tordenskjold	Søknaden gjelder fartøyet Tordenskjold og utskifting av fenderlist i eik. Arbeidet omfatter forming og montering av nytt virke, blant annet ved tradisjonell dampbøying. Tiltaket er avgrenset og håndverksfaglig konkret, men fartøyet er fra 1990-årene og uten opplyst vernestatus.	39 068	27 348	27 348	27 347	5 000	Avgrenset fysisk reparasjon med tradisjonell metode; nyere fartøy uten opplyst vern.	Moderat prioritet.
25	Bygning	Eirin Handegård	Privat	Toldbodgaten 38	Søknaden gjelder Toldbodgaten 38 i Gamlebyen. Prosjektet omfatter tilbakeføring eller istandsetting av et eldre treutstikk og restaurering av vindu, med materialtilpasning og håndverksmetoder som skal ivareta bygningens eldre uttrykk. Tiltaket er rettet mot bevaring av eksisterende bygningsdeler.	147 728	100 000	100 000	103 409	40 000	Eldre konstruksjon i Gamlebyen med dokumentert materialtilpassing.	Prioriteres. Beløpet er redusert med 10 000 kroner i samlet omprioritering innenfor uendret ramme.
26	Fartøy	Stiftelsen losskøyta ryvingen av 1918	Stiftelse	Losskøyta Ryvingen	Søknaden gjelder den vernede losskøyta Ryvingen fra 1918. Det er avdekket råteskader i bordgang og deler av forstevnen, og prosjektet omfatter utskifting og reparasjon av skadet treverk med antikvarisk tilpasset utførelse. Tiltaket er nødvendig for å stanse videre skade og bevare fartøyets konstruksjon.	265 663	100 000	100 000	185 964	35 000	Vernet lokalt fartøy med akutt råteskade.	Prioriteres.
27	Bygning	Jon-Erling Johannessen	Privat	Voldgaten 10	Søknaden gjelder utskifting av fem vinduer i Voldgaten 10. Ettersendt dokumentasjon viser hvilke vinduer tiltaket gjelder, beskriver koblede trevinduer med sprosser og beslag, og dokumenterer at nye vinduer skal være identiske med eksisterende. Bygningen er nyere og gjenoppført etter brann, men inngår i kvartalsbebyggelsen i Gamlebyen og er vurdert å ha høy miljømessig verdi.	176 000	90 000	90 000	123 199	20 000	Ettersendt materiale dokumenterer siltak, lokalisering, produktspesifikasjon og kostnadsgrunnlag på 176 000 kr inkl. mva. Bygningsmyndigheten viser til byantikvarens vurdering og har unntatt tiltaket fra søknadsplikt under forutsetning av at nye vinduer er identiske med eksisterende. Objektet har indirekte verneverdi, og utskifting må avgrenses mot standardheving.	Søknaden tas inn i fordelingen med et begrenset forslag på 20 000 kr. Det legges vekt på synlig plassering i Gamlebyen, dokumentert miljøverdi og tilpasset vindusutforming. Lavere støtte enn til eldre/originale kulturminner begrunnes med at bygningen er nyere, har indirekte verneverdi og at tiltaket gjelder utskifting fremfor reparasjon. Tilskudd forutsetter utførelse i samsvar med godkjent spesifikasjon.
28	Annet	Frank Ringstad	Privat	Familiegravsted, Kråkerøy kirkegård	Søknaden gjelder familien Ringstads gravsted på Kråkerøy kirkegård, etablert i 1916. Gravstedet består av granittmur, tilvirket granittrekkverk og granitmur i et terrassert kulturmiljø. Fylkeskommunens kulturminnefaglige vurdering beskriver løse sammenføyninger i rekkverket og forskyvninger i muren, og anbefaler istandsetting. Gravplassmyndigheten har opplyst at løse deler av rekkverket kan innebære en sikkerhetsrisiko.	225 000	100 000	100 000	157 500	35 000	Ettersendt dokumentasjon fra gravplassmyndigheten og Østfold fylkeskommune dokumenterer både rådighet/feste, kulturhistorisk verneverdi og behov for fysisk sikring. Fylkeskommunens rapport anbefaler at rekkverket tas fra hverandre og settes sammen på nytt, og beskriver også forskyvninger i granittmuren.	Tiltaket vurderes som klart støtteverdig fysisk sikring og istandsetting av et dokumentert bevaringsverdig gravmiljø. Forslaget opprettholdes på 35 000 kroner. Konkret utførelse og avgrensning mellom arbeid på rekkverk og mur bør kvalitetssikres av byantikvar, men det er ikke lenger behov for ytterligere dokumentasjon av verneverdien.
29	Bygning	Inger Hvidsten	Privat	Torvgaten 66	Søknaden gjelder Torvgaten 66 og reparasjon av vann- og råteskader i overgangen mot nabobygget. Ettersendt skaderapport dokumenterer svikt i undertak og aktiv råte i overgangssperre, undertaksbord og gesimskasse. Rapporten beskriver reparasjon av de registrerte skadene etter bygningsvernprinsipper. Eventuell full omtekking av begge tak omtales ikke av det beskrevne reparasjonstiltaket.	105 000	100 000	100 000	73 500	40 000	Ettersendt skaderapport dokumenterer vannintrengning, svikt i undertak og aktiv råteskade. Byggmester anslår reparasjon av registrerte skader til 100 000–150 000 kroner og beskriver utførelse etter bygningsvernprinsipper.	Søknaden tas inn i fordelingen som fysisk sikring og istandsetting. Tilskudd avgrenses til dokumenterte skader, ikke full omtekking. Vernestatus/verneverdi og endelig støtteberettiget kostnad må faglig kontrolleres.
30	Bygning	Jon Anders Larsen	Privat	Voldportgaten 70A	Søknaden gjelder 24 originale vinduer i Voldportgaten 70A, også omtalt som Villa Glommen eller Thiis-gården. Bygningen ligger markant mot Glomma i Gamlebyen og vinduene er opplyst å være datert til omkring 1870, med profilerte og forseggjorte detaljer. Prosjektet skal restaurere og bevare vinduene som første trinn i en mer langsiktig istandsetting av gården.	963 000	100 000	100 000	674 100	35 000	Bevaring av originale vinduer i svært synlig bygg.	Prioriteres; fullmakt og tilskuddsmottaker avklares. Beløpet er redusert med 10 000 kroner i samlet omprioritering innenfor uendret ramme.
31	*Bygning*	*Theodor Edmund Erik Eide*	*Privat*	*Werenskiolds gate 8 – Augendvilla på Holmen*	*Søknaden gjelder lokal reparasjon og istandsetting av bevarte passede vindusomramminger, sålbenker og beslag ved gesims og gavl på en eldre teglvilla på Holmen. Skadene omfatter avskalling, sprekkdannelse, materialtap og rust. Eksisterende fasadedetaljer og mest mulig opprinnelig materiale skal beholdes, med reparasjon fremfor utskifting og mineralske, diffusjonsåpne materialer.*	*250 000*	*100 000*	*100 000*	*175 000*	*30 000*	*God foto- og skadedokumentasjon, konkret fysisk istandsetting og antikvarial tilpasset metode/materialbruk. Bygningen er synlig fra offentlig gate. Formell vernestatus er ikke dokumentert.*	*Prioriteres. Fysisk istandsetting av eksisterende kulturhistoriske fasadedetaljer, reparasjon fremfor utskifting, antikvarisk tilpassede metoder/materialer og god skadedokumentasjon. Formell vernestatus er ikke dokumentert.*
32	*Bygning*	*Sameiet O.P. Pettersens gate 2*	*Sameie*	*O.P. Pettersens gate 2 – tidligere telegrafgård*	*Søknaden gjelder tilbakeføring av tre ytterdører i elk og arbeid knyttet til to branndører i den tidligere telegrafgården i Fredrikstad. Eksisterende dører er opplyst å være råteskadet, og én dør er av aluminium. Formålet er å føre inngangsportiet nærmere bygningens opprinnelige uttrykk.*	*98 000*	*100 000*	*100 000*	*68 600*	*10 000*	*Tilbakeføring av ytterdører kan styrke det historiske uttrykket, men opprinnelig utforming og kulturhistorisk verdi er svakt dokumentert. Søknaden oppgir motstridende kostnadsopplysninger: 98 000 kroner i sum utgifter, 250 000 kroner omtalt som leverandørsum/private midler.*	*Prioriteres i begrenset grad. Tilskuddet avgrenses til antikvarisk relevant arbeid på ytterdørene. Opprinnelig utforming, kulturhistorisk verdi og endelig støtteberettiget kostnad må dokumenteres og kontrolleres.*
SUM						9001 649	3366 092	2736 372	6301 144	890 000		
Til fordeling										850 000		
Rest										-40 000		

Kilde	Bruk
Retningslinjer for kulturminnefond 2026.pdf	Formål, kriterier, 70 %-grense, maks 100 000, vedlegg og utbetaling.
Omtale av søknader og forslag til fordeling ... januar 2024.PDF	Tidligere vurderinger, nivå og tabellstruktur.
Tilskuddsfond ... politisk saksfremlegg januar 2024.PDF	Praksis og bakgrunn fra forrige runde.
Søknadsinformasjon kulturminnefond 2026 alle søknader.xlsx	Skjemadata. Duplikater slått sammen.
Opplastede PDF-vedlegg	Dokumentasjon koblet etter søker/objekt; mangler markert.
Søknad Theodor Edmund Erik Eide.pdf	Formell søknad og fotodokumentasjon for Werenskiolds gate 8. Etterregistrert og vurdert 02.11.2026 fordi søknaden manglet i robotdata fra Elementsmappen grunnet teknisk feil.
Søknad Sameiet O P Pettersens gate.pdf	Formell søknad og foto for O.P. Pettersens gate 2. Etterregistrert og vurdert 02.11.2026 fordi søknaden manglet i robotdata fra Elementsmappen grunnet teknisk feil.

Retningslinjer for tilskuddsfond for kulturminner i Fredrikstad

§ 1. Formål
Tilskuddsfondet skal bidra til at et representativt utvalg av Fredrikstads kulturminner og kulturmiljøer bevares og aktiviseres som grunnlag for opplevelse, kunnskap, utvikling og verdiskaping.

§ 2. Virkeområde
Tilskudd kan gis til bevaring av faste kulturminner og fartøy hjemmehørende i Fredrikstad kommune.

§ 3. Økonomiske rammer
Fredrikstad Bystyre har etablert et tilskuddsfond for kulturminner og de økonomiske rammene følger av årlige budsjettvedtak.

§ 4. Følgende kriterier legges til grunn for behandling av søknader:

- Vi vil prioritere fysiske tiltak som sikring, reparasjoner og istandsetting. Tilbakeføring til dokumentert tilstand kan komme i betraktning.
- Særlig viktige interiør kan komme i betraktning.
- Vi vil prioritere kulturminner som har formell vernestatus eller er registrert som verneverdig på annen måte.
- Opplæring, informasjon, forskning og dokumentasjon som bidrar til bevaring kan komme i betraktning.
- Utredninger og tilstandsrapporter, som bidrar til at prosjekter kan få støtte fra andre støtteordninger, kan komme i betraktning.
- Vi vil vurdere det som positivt dersom tiltaket bidrar til styrking av håndverkskompetanse innen antikvarisk istandsetting.
- Vi vil vurdere det som positivt dersom kulturminnet/kulturmiljøet er tilgjengelig eller synlig for allmennheten.
- Vi vil prioritere private eiere, herunder også lag, stiftelser og frivillige organisasjoner.
- Tilskuddsmidlene skal ikke dekke standardheving, modernisering, drift og driftsrelatert infrastruktur som VVS og EL.

§ 5. Kunngjøring, søknadsfrist og behandling av søknader
I 2018 er søknadsfristene 1. mai og 1. november. Vedtak om innvilget støtte for søknadsfristen 1. mai vil fattes tidlig høst inneværende år.
Fra og med 2019 vil søknadsfristen være en gang i året – søknadsfrist oppgis årlig ved kunngjøring av åpning for søknader. Søknadsfristen vil bli kunngjort i lokalaviser og på Fredrikstad kommunes egne nettsider senest tre uker før søknadsfrist. I kunngjøringen oppgir vi kommunens kontaktperson for tilskuddsfondet og hvor du skal sende søknaden. Kunngjøringen skjer kun hvis Fredrikstad Bystyre har avsatt midler til formålet.Søknadene behandles politisk i februar/mars påfølgende år, og du vil da få beskjed om utfallet.

§ 6. Krav til søknaden
Du må sende en skriftlig søknad, og vi ønsker at du bruker Fredrikstad kommunes elektroniske søknadsskjema. Du kan søke om inntil 70 % av prosjektets planlagte kostnad, maksimalt 100.000 kroner. I søknaden bør du opplyse om tiltaket som skal gjennomføres er søknadspliktig. Du bør legge ved pristilbud fra entreprenør som skal utføre arbeidet. Du må vedlegge bilder/foto og/eller tegninger av kulturminnet og det planlagte tiltaket. I det elektroniske søknadsskjemaet finner du mer informasjon om hva søknaden må inneholde.

§ 7. Vilkår for utbetaling av tilskudd
Tilskudd under 20.000 kroner utbetales når tiltaket er ferdigstilt og godkjent. For større tiltak kan du få utbetalt en andel ved oppstart og det resterende beløpet når tiltaket er ferdigstilt og godkjent. Før prosjektoppstart skal du gjøre deg kjent med hvilke krav som stilles og skaffe alle nødvendige tillatelser. Vi kan stille krav til den faglige gjennomføringen av prosjektet. Frist for gjennomføring av tiltaket er innen utgangen av påfølgende kalenderår fra du mottar tilsagnsbrev fra oss. Vi gir normalt ikke tilskudd til igangsatte eller ferdigstilte prosjekter, men i enkelte tilfeller kan vi gjøre unntak. Du har plikt til skriftlig å underrette oss dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller fremdriftsmessige) endrer seg slik at prosjektet forsinkes eller ikke lar seg gjennomføre. Når prosjektet er ferdigstilt skal du sende oss en kort rapport før vi kan utbetale tilskuddet.
Rapporten skal inneholde:
Beskrivelse og dokumentasjon av arbeidet som er utført, herunder fotografier som viser arbeidene før, under og etter utførelse.
Regnskap med kopi av bilag.
Regnskapet skal være for hele prosjektet, ikke bare tilskuddsmidlene fra oss.
Hvis du har mottatt tilskudd fra andre støtteordninger må du opplyse om det.
Hvis du omfattes av ordninger for kompensasjon av merverdiavgift skal du informere om dette. Prosjektkostnaden skal du da oppgi eksklusive merverdiavgift i regnskapet.
Vi må ha anledning til å formidle kulturminneinteressene i prosjekter som får støtte. Ved omtale av prosjektet ber vi om at du opplyser om at Fredrikstad kommune har støttet prosjektet.

§ 8. Klageadgang
Du kan klage på vedtak som er gjort, i henhold til bestemmelsene i forvaltningslovens kapittel VI. Du må sende begrunnet klage innen tre uker etter at du mottok brev med vedtak. Klagen skal du sende til Fredrikstad kommune, Kulturetaten, Postboks 1405, 1602 Fredrikstad. Eventuelt postmottak@fredrikstad.kommune.no.

§ 9. Kontroll med bruk av midler
Vi kan kreve innsyn og kontroll med bevilgede kommunale midler. Hvis du har mottatt tilskudd, plikter du å legge til rette for en slik kontroll, for eksempel ved å fremskaffe den dokumentasjonen vi ber om.

§ 10. Bortfall av tilskudd og krav om tilbakebetaling
Vi kan kreve at du refunderer tilskuddet hvis du ikke har gjennomført prosjektet etter forutsetningene.

§ 11. Ikrafttredelse
Retningslinjene trer i kraft fra vedtak er fattet.

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Saksnr.: 2026/687
Dokumentnr.: 76
Løpenr.: 361456/2026
Klassering: 223

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Samfunnsutvalget	18.11.2026	39/26

Kulturminnefond: redegjørelse for mulighet til å gå fra fond til fast tilskudd

Kommunedirektørens innstilling
Kommunedirektøren anbefaler Samfunnsutvalget å fatte følgende vedtak:
1. Saken tas til orientering.

Sammendrag
Saken følger opp Samfunnsutvalgets vedtak 28. oktober 2026 om å redegjøre for muligheten for å innlemme kulturminnetilskuddet i kommunens ordinære tilskuddsordninger.

Kulturminnefondet ble etablert i 2017 gjennom en engangsavsetning på 2 millioner kroner fra mindreforbruket i 2016. Kommunedirektøren vurderer at det ikke er hindringer for å innlemme kulturminnetilskuddet i kommunens ordinære tilskuddsordninger. En slik omlegging forutsetter imidlertid en tilsvarende økning i driftsrammen dersom kulturminnetilskuddet ikke skal gå på bekostning av øvrige kulturtilskudd.

Vedlegg

Vedlegg:
1 Retningslinjer for kulturminnefond 2026

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)
Bystyresak 73/17 - Årsregnskap og årsrapport 2016
Bystyresak 142/17 - Retningslinjer for tildeling av tilskudd fra kulturminnefondet
Formannskapssak 38/2018 - Retningslinjer for tilskuddsfond for kulturminner i Fredrikstad

Saksopplysninger

Bakgrunn og historisk organisering

Før etableringen av kulturminnefondet i 2017 inngikk tilskudd til kulturminner i kommunens ordinære tilskuddsordninger. Fondet ble etablert gjennom en avsetning på 2 millioner kroner fra kommunens regnskapsmessige mindreforbruk i 2016. Formålet var å styrke støtten til eiere av kulturminner der bevaring krever ekstraordinær innsats.

Fondsløsningen må ses i sammenheng med at ordningen ble finansiert gjennom en engangsbevilgning og ikke en varig økning av driftsbudsjettet. Modellen gjorde det mulig å øremerke og videreføre ubrukte midler mellom budsjettår, men innebærer samtidig at nye søknadsrunder er avhengige av at fondet har tilstrekkelige midler.

De siste årene er det satt av 1 million kroner i 2022, 1,5 millioner kroner i 2023, ingen nye midler i 2024 og 2025 og 500 000 kroner i 2026. Disponibel ramme i søknadsrunden i 2026 var 850 000 kroner, inkludert videreførte og tilbakeførte midler fra tidligere år.

Mulighet for innlemming i ordinære tilskuddsordninger

Kommunedirektøren ser ingen hindringer for at tilskudd til kulturminner ikke igjen kan inngå i kommunens ordinære tilskuddsporteføljе. Ordningen kan fortsatt ha egne retningslinjer, søknadsfrist og kulturminnefaglig vurdering, selv om finansieringen skjer over driftsbudsjettet i stedet for gjennom et disposisjonsfond.

Finansieringsform og vedtaksmyndighet er to separate spørsmål. Kulturlova § 2 a er ikke til hinder for at Samfunnsutvalget fortsatt fatter vedtak om kulturminnetilskudd, fordi avgjørelser basert på kulturmiljøfaglig skjønn er unntatt fra armlengdebestemmelsen. En eventuell overgang til administrativ vedtaksmyndighet må derfor vurderes særskilt.

En fast tilskuddsordning kan gi mer forutsigbare årlige søknadsrunder, men midlene må bevilges gjennom det enkelte års budsjett og kan som hovedregel ikke videreføres automatisk mellom år. Det er ikke rom for å finansiere kulturminnetilskuddet innenfor dagens kulturtilskuddsramme uten å redusere andre tilskudd. En eventuell overgang til drift forutsetter derfor en tilsvarende økning i rammen.

Relevante bestemmelser
Retningslinjene for kulturminnefondet angir formål, virkeområde, økonomiske rammer og prioriteringskriterier. Det kan gis støtte på inntil 70 prosent av prosjektkostnaden, begrenset til 100 000 kroner per prosjekt.

Kulturlova § 2 a lovfester prinsippet om armlengdes avstand for avgjørelser som i hovedsak bygger på kunstnerisk eller kulturfaglig skjønn. Avgjørelser basert på kulturmiljøfaglig skjønn er uttrykkelig unntatt. Bestemmelsen er derfor ikke til hinder for politisk behandling av kulturminnetilskudd.

En eventuell overgang til fast tilskuddsordning må innarbeides i handlingsprogram og årsbudsjett. Eventuelle endringer i retningslinjer eller delegasjon behandles særskilt.

Konsekvenser for sosial bærekraft
Tilskudd til kulturminner bidrar til å bevare kulturmiljøer og felles kulturarv. En fast årlig ramme kan gi større forutsigbarhet for private eiere, lag, stiftelser og frivillige organisasjoner. En overgang til driftsfinansiering uten økt ramme vil samtidig kunne redusere andre kulturtilskudd og anbefales derfor ikke.

Konsekvenser for økonomisk bærekraft
a) Økonomiske konsekvenser – drifts- og investeringsbudsjett
En overgang til ordinær driftsfinansiering innebærer en årlig driftsutgift. Et nivå tilsvarende avsetningene i 2022 eller 2023 vil kreve en årlig rammeøkning på henholdsvis 1 million eller 1,5 millioner kroner. Endelig nivå må vurderes gjennom handlingsprogram og årsbudsjett.

Driftsfinansiering gir større forutsigbarhet, men mindre fleksibilitet til å overføre ubrukte midler mellom budsjettår enn fondsmodellen.

b) Samfunnsmessige konsekvenser
Tilskudd til bevaring kan utløse vedlikeholds- og istandsettingstiltak som ellers ville blitt utsatt. Ordningen kan også bidra til etterspørsel etter håndverkere med kompetanse i tradisjonelle materialer og antikvariske metoder, og til at kulturhistoriske kvaliteter opprettholdes i by- og lokalmiljøene.

Konsekvenser for miljømessig bærekraft
Istandsetting, reparasjon og fortsatt bruk av eksisterende bygninger og materialer støtter prinsipper om ressursbevaring og ombruk. Kulturminneordningen prioriterer reparasjon framfor utskifting og kan derfor redusere materialforbruk og avfall sammenlignet med riving eller full utskifting.

Ansattes medbestemmelse
Ikke relevant. Saken innebærer ikke endringer i ansattes arbeidsforhold eller organisering.

Vurdert for uttalelser i rådene
Saken vurderes ikke å ha særskilte eller direkte konsekvenser for rådenes ansvarsområder og er derfor ikke sendt til uttalelse.

Vurdering
Kommunedirektøren vurderer at kulturminnetilskuddet kan innlemmes i kommunens ordinære tilskuddsordninger. Fondsløsningen fra 2017 må ses i sammenheng med at ordningen ble etablert gjennom en engangsavsetning som skulle kunne disponeres over flere år. Det foreligger ikke prinsipielle hindringer for å finansiere ordningen over driftsbudsjettet.

En driftsfinansiert modell kan gi større forutsigbarhet gjennom årlige utlysninger, men forutsetter en varig økonomisk ramme. Ettersom kulturtilskuddene er redusert de siste årene, anbefaler kommunedirektøren ikke å finansiere kulturminnetilskuddet gjennom omprioritering innenfor dagens ramme.

Finansieringsform og vedtaksmyndighet er separate spørsmål. Kulturlova § 2 a er ikke til hinder for fortsatt politisk behandling av kulturminnetilskuddet. En eventuell endring av vedtaksmyndigheten må vurderes særskilt.

Alternative løsninger
1. Videreføre kulturminneordningen som fond. Dette krever nye avsetninger til fondet før nye søknadsrunder kan gjennomføres, men gir mulighet til å overføre ubrukte midler mellom år.

2. Innlemme ordningen i driftsbudsjettet med en fast årlig ramme. Dette gir større forutsigbarhet og forutsetter en tilsvarende økning i driftsrammen.

3. Innlemme ordningen i driftsbudsjettet uten rammeøkning. Dette vil kreve reduksjon i andre kulturtilskudd og anbefales ikke.

Konklusjon
Kommunedirektøren vurderer at kulturminnetilskuddet kan innlemmes i kommunens ordinære tilskuddsordninger. En eventuell overgang til tilskuddsordning forutsetter en tilsvarende økning i driftsrammen dersom øvrige kulturtilskudd ikke skal reduseres. Kommunedirektøren tilråder at saken tas til orientering.

Retningslinjer for tilskuddsfond for kulturminner i Fredrikstad

§ 1. Formål
Tilskuddsfondet skal bidra til at et representativt utvalg av Fredrikstads kulturminner og kulturmiljøer bevares og aktiviseres som grunnlag for opplevelse, kunnskap, utvikling og verdiskaping.

§ 2. Virkeområde
Tilskudd kan gis til bevaring av faste kulturminner og fartøy hjemmehørende i Fredrikstad kommune.

§ 3. Økonomiske rammer
Fredrikstad Bystyre har etablert et tilskuddsfond for kulturminner og de økonomiske rammene følger av årlige budsjettvedtak.

§ 4. Følgende kriterier legges til grunn for behandling av søknader:

- Vi vil prioritere fysiske tiltak som sikring, reparasjoner og istandsetting. Tilbakeføring til dokumentert tilstand kan komme i betraktning.
- Særlig viktige interiør kan komme i betraktning.
- Vi vil prioritere kulturminner som har formell vernestatus eller er registrert som verneverdig på annen måte.
- Opplæring, informasjon, forskning og dokumentasjon som bidrar til bevaring kan komme i betraktning.
- Utredninger og tilstandsrapporter, som bidrar til at prosjekter kan få støtte fra andre støtteordninger, kan komme i betraktning.
- Vi vil vurdere det som positivt dersom tiltaket bidrar til styrking av håndverkskompetanse innen antikvarisk istandsetting.
- Vi vil vurdere det som positivt dersom kulturminnet/kulturmiljøet er tilgjengelig eller synlig for allmennheten.
- Vi vil prioritere private eiere, herunder også lag, stiftelser og frivillige organisasjoner.
- Tilskuddsmidlene skal ikke dekke standardheving, modernisering, drift og driftsrelatert infrastruktur som VVS og EL.

§ 5. Kunngjøring, søknadsfrist og behandling av søknader
I 2018 er søknadsfristene 1. mai og 1. november. Vedtak om innvilget støtte for søknadsfristen 1. mai vil fattes tidlig høst inneværende år.
Fra og med 2019 vil søknadsfristen være en gang i året – søknadsfrist oppgis årlig ved kunngjøring av åpning for søknader. Søknadsfristen vil bli kunngjort i lokalaviser og på Fredrikstad kommunes egne nettsider senest tre uker før søknadsfrist. I kunngjøringen oppgir vi kommunens kontaktperson for tilskuddsfondet og hvor du skal sende søknaden. Kunngjøringen skjer kun hvis Fredrikstad Bystyre har avsatt midler til formålet.Søknadene behandles politisk i februar/mars påfølgende år, og du vil da få beskjed om utfallet.

§ 6. Krav til søknaden
Du må sende en skriftlig søknad, og vi ønsker at du bruker Fredrikstad kommunes elektroniske søknadsskjema. Du kan søke om inntil 70 % av prosjektets planlagte kostnad, maksimalt 100.000 kroner. I søknaden bør du opplyse om tiltaket som skal gjennomføres er søknadspliktig. Du bør legge ved pristilbud fra entreprenør som skal utføre arbeidet. Du må vedlegge bilder/foto og/eller tegninger av kulturminnet og det planlagte tiltaket. I det elektroniske søknadsskjemaet finner du mer informasjon om hva søknaden må inneholde.

§ 7. Vilkår for utbetaling av tilskudd
Tilskudd under 20.000 kroner utbetales når tiltaket er ferdigstilt og godkjent. For større tiltak kan du få utbetalt en andel ved oppstart og det resterende beløpet når tiltaket er ferdigstilt og godkjent. Før prosjektoppstart skal du gjøre deg kjent med hvilke krav som stilles og skaffe alle nødvendige tillatelser. Vi kan stille krav til den faglige gjennomføringen av prosjektet. Frist for gjennomføring av tiltaket er innen utgangen av påfølgende kalenderår fra du mottar tilsagnsbrev fra oss. Vi gir normalt ikke tilskudd til igangsatte eller ferdigstilte prosjekter, men i enkelte tilfeller kan vi gjøre unntak. Du har plikt til skriftlig å underrette oss dersom noen av forutsetningene for gjennomføring (teknisk/faglig, økonomisk eller fremdriftsmessige) endrer seg slik at prosjektet forsinkes eller ikke lar seg gjennomføre. Når prosjektet er ferdigstilt skal du sende oss en kort rapport før vi kan utbetale tilskuddet.
Rapporten skal inneholde:
Beskrivelse og dokumentasjon av arbeidet som er utført, herunder fotografier som viser arbeidene før, under og etter utførelse.
Regnskap med kopi av bilag.
Regnskapet skal være for hele prosjektet, ikke bare tilskuddsmidlene fra oss.
Hvis du har mottatt tilskudd fra andre støtteordninger må du opplyse om det.
Hvis du omfattes av ordninger for kompensasjon av merverdiavgift skal du informere om dette. Prosjektkostnaden skal du da oppgi eksklusive merverdiavgift i regnskapet.
Vi må ha anledning til å formidle kulturminneinteressene i prosjekter som får støtte. Ved omtale av prosjektet ber vi om at du opplyser om at Fredrikstad kommune har støttet prosjektet.

§ 8. Klageadgang
Du kan klage på vedtak som er gjort, i henhold til bestemmelsene i forvaltningslovens kapittel VI. Du må sende begrunnet klage innen tre uker etter at du mottok brev med vedtak. Klagen skal du sende til Fredrikstad kommune, Kulturetaten, Postboks 1405, 1602 Fredrikstad. Eventuelt postmottak@fredrikstad.kommune.no.

§ 9. Kontroll med bruk av midler
Vi kan kreve innsyn og kontroll med bevilgede kommunale midler. Hvis du har mottatt tilskudd, plikter du å legge til rette for en slik kontroll, for eksempel ved å fremskaffe den dokumentasjonen vi ber om.

§ 10. Bortfall av tilskudd og krav om tilbakebetaling
Vi kan kreve at du refunderer tilskuddet hvis du ikke har gjennomført prosjektet etter forutsetningene.

§ 11. Ikrafttredelse
Retningslinjene trer i kraft fra vedtak er fattet.

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Saksnr.: 2026/27297
Dokumentnr.: 1
Løpenr.: 323144/2026
Klassering: 233

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Samfunnsutvalget	18.11.2026	40/26
Formannskapet	26.11.2026	
Bystyret	10.12.2026	

Forslag til retningslinjer for nytt kulturfond

Kommunedirektørens innstilling
Kommunedirektøren anbefaler samfunnsutvalget å gi følgende innstilling til formannskapet:
1. Forslag til retningslinjer for nytt lokalt kulturfond legges ut på offentlig høring i seks uker.

Sammendrag
I forbindelse med 1. tertialrapport 2026 vedtok bystyret at det skal etableres et kulturfond.

Kulturfondet er et supplement til eksisterende tilskuddsordninger for kulturfeltet og skal kunne støtte større og mer langsiktige kulturtiltak, nyetableringer, forprosjekter og andre satsinger som krever planlegging og tilskudd over tid.

Kommunedirektøren foreslår at retningslinjene sendes ut på offentlig høring, før endelig vedtak.

Vedlegg
1 Høringsutkast retningslinjer Kulturfond

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)
- Sak 55/2019: *Å skape rom - Kunst og kultur i en liten verdensby - Kommunedelplan for kultur i Fredrikstad 2019-2030*
- Retningslinjer for tilskudd til kunst- og kulturtiltak
- Retningslinjer for tilskudd til festivaler innen kultur
- Retningslinjer for driftstilskudd til lag og foreninger som driver kulturarbeid
- Sak: Tertialrapport vedtatt i bystyret 18. juni 2026

Saksopplysninger
Bystyrets vedtok i tertialrapport at det skal etableres et kulturfond, og har bedt om forslag til retningslinjer. Denne saken følger opp bestillingen.

Fondet skal bidra til nyskaping og utvikling av kunst- og kulturlivet i Fredrikstad, med særlig vekt på større og sammenhengende satsinger, nye initiativer og prosjekter som kan få varig betydning. Ordningen åpner for både ett- og flerårige prosjekter, med tilsagn for inntil tre år, og det kan søkes om støtte på inntil 50 prosent av budsjetterte kostnader. Kulturfondet avgrenses mot kommunens øvrige tilskuddsordninger og skal som hovedregel ikke finansiere enkeltarrangementer, festivaler eller ordinær drift. Søknadene vurderes blant annet ut fra kunstnerisk og kulturfaglig kvalitet, langsiktighet og utvikling, betydning for

Fredrikstad samt gjennomførbarhet og økonomi. Den årlige utlysningen kan i tillegg angi særskilte prioriteringer eller temaer.

Forslaget bygger på erfaringer med hvilke tiltak og aktører som i dag faller utenfor eksisterende kommunale tilskuddsordninger innenfor kulturfeltet, samt innspill mottatt gjennom tidligere høringsprosesser. Et gjennomgående tema har vært behovet for en ordning som i større grad kan sikre forutsigbarhet og støtte langsiktige utviklingsløp, herunder nyetableringer, forprosjekter og større satsinger som krever planlegging over tid.

Dagens tilskuddsordninger for kulturfeltet fokuserer på gjennomføring av enkelttiltak (arrangement eller festival), kulturstipend til en aktør eller drift av lag/forening/institusjon/organisasjon. Det er en begrenset tilskuddsramme for disse ordningene som de senere årene er redusert ytterligere. Dette har gjort at det prioriteres strengt mellom søknadene. I tillegg til reduksjon i tilskuddsrammene er det i de senere årene fjernet flere andre ordninger i innsparingsøyemed. Eksempler på dette er søkbare midler for kulturnæringstiltak, innkjøpsordning for kunst og arbeidsstipend for kunstnere. På bakgrunn av dette har tiltak som prioriterer utvikling, og som trenger forutsigbarhet, ikke har vært mulig å støtte opp under. Disse faktorene har også redusert muligheten for å legge til rette for nye initiativer. Forslaget til retningslinjer for kulturfondet forsøker å ivareta disse perspektivene.

Utformingen av retningslinjene følger arbeidet i å rydde i tilskuddsforvaltningen i kommunen. Del 1 av retningslinjene er grunninformasjon og ønskede fellesbestemmelser for kommunale tilskuddsordninger, mens del 2 er ordningsspesifikke bestemmelser.

Selv om det ikke foreligger noen lovpålagt høringsplikt for retningslinjene, vurderes det som hensiktsmessig å gjennomføre en offentlig høring. Kulturfondet er en ny ordning som skal ha betydning for kunst- og kulturlivets utviklingsmuligheter over tid. En høring vil bidra til et godt kunnskapsgrunnlag og styrke legitimiteten til ordningen. Samtidig gir høringen kulturaktørene anledning til å vurdere om kriterier og innretning er hensiktsmessige og treffsikre. Forslaget som presenteres i vedlegget foreslås derfor lagt ut på høring før det endelig vedtas.

Ny sak med endelig utkast til retningslinjer fremmes etter høringsperioden. Ordningen iverksettes først når det foreligger midler i fondet og når retningslinjer er endelig vedtatt. Det legges opp til at søknadene behandles administrativt i tråd med kulturloven.

Relevante bestemmelser
Kulturlova

Konsekvenser for sosial bærekraft
I kommuneplanens samfunnsdel Fredrikstad mot 2030 blir sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft framhevet som tre innsatsområder. Som del av innsatsområdet tilknyttet den sosiale bærekraften er det vedtatt at Fredrikstad skal være et godt sted å leve, hvor alle kan ta gode valg og oppleve mestring, herunder at alle innbyggere skal gis mulighet til å delta i kulturaktiviteter og oppleve et mangfold av kulturuttrykk. Det er kommunedirektørens oppfatning at kultursektoren generelt bidrar positivt til folkehelsen i kommunen. I tillegg ses tilskuddsordninger for kulturfeltet som et spesielt viktig verktøy for å stimulere til aktivitet, et mangfoldig tilbud og nyskaping. Opprettelse av et nytt kulturfond vil kunne sikre langtidsplanlegging av tiltak. Dette kan også ses som gunstig for den sosiale bærekraften, både for utøverne, deltakere og publikummere.

Konsekvenser for økonomisk bærekraft
a) Økonomiske konsekvenser – drifts- og investeringsbudsjett
Det ble i 1. tertialrapport juni 2026 vedtatt at fondet skal bygges opp ved salg av kommunale eiendommer innenfor kunst- og kulturfeltet, og eventuelle andre politisk styrte avsetninger. Helt konkret ble det vist til framtidig salg av Onsøy bibliotek, som er erstattet av nye Gressvik

bibliotek og som nå fungerer som lager. To av rommene er utleid som lager til Studium Actoris.

b) Samfunnsmessige konsekvenser
Tilskuddsordninger for kulturfeltet har betydning langt utover den enkelte aktør eller aktivitet, ved at de bidrar til byens samlede attraktivitet, identitet og livskvalitet. Et mangfoldig og aktivt kulturliv gjør byen mer interessant å bo i, besøke og etablere seg i, noe som kan styrke både omdømme og tilflytting. Samtidig gir kulturaktivitet økonomiske ringvirkninger gjennom bruk av lokale leverandører, publikumsforbruk og økt aktivitet i reiseliv, servering og handel. For kulturfeltet selv er tilskuddsordninger med foreslått fokus et sentralt virkemiddel for å sikre mer stabile og forutsigbare arbeidsvilkår, som igjen legger til rette for profesjonalitet, kunstnerisk utvikling og langsiktig virksomhet. På denne måten fungerer kulturtilskudd både som et kulturpolitisk og samfunnsutviklende virkemiddel.

Konsekvenser for miljømessig bærekraft
Ikke relevant for saken

Ansattes medbestemmelse
Ikke relevant for saken

Vurdert for uttalelser i rådene
Vurdert som relevant for ungdomsrådet, men leder har valgt å ikke sette saken på sakskartet da saken legges ut på offentlig høring.

Vurdering
Kommunedirektøren vurderer at det foreslåtte Kulturfondet vil utfylle dagens tilskuddsordninger ved å gi bedre mulighet til å støtte større og mer langsiktige satsinger, nyetableringer og utviklingsprosjekter. Forslaget legger samtidig tydelige rammer for hva fondet skal prioritere og hvordan søknadene skal vurderes, samtidig som den årlige utlysningen kan tilpasses aktuelle behov og prioriteringer. Ettersom dette er en ny ordning med betydning for utviklingen av kunst- og kulturlivet i Fredrikstad, vurderes det som hensiktsmessig å sende retningslinjene på offentlig høring før endelig politisk behandling.

Alternative løsninger
Retningslinjer for kulturfond legges ikke ut på høring. Retningslinjer for et kulturfond er normalt interne eller politisk vedtatte styringsdokumenter som beskriver formål, kriterier og prioriteringer for en tilskuddsordning. Slike retningslinjer er som regel ikke *forskrifter* i forvaltningslovens forstand, og utløser derfor normalt ikke *lovbestemt* høringsplikt etter reglene om forskrifter.

Konklusjon
Kommunedirektøren anbefaler Samfunnsutvalget å innstille til formannskapet at retningslinjer for nytt lokalt kulturfond legges ut på offentlig høring i seks uker.

Retningslinjer for Kulturfondet

Del 1. Felles bestemmelser for kommunale tilskudd

1. Formål og virkeområde

Fellesdelen skal sikre en enhetlig, åpen og etterprøvbar forvaltning av kommunens tilskuddsordninger. Bestemmelsene gjelder søknad, saksbehandling, utbetaling, rapportering og kontroll.

2. Formelle minstekrav

- Søker skal være registrert i Frivilligregisteret (for frivillige organisasjoner) eller Enhetsregisteret.
- Søker skal oppgi offisielt navn, organisasjonsnummer, adresse og kontaktinformasjon.
- Søker skal ha bankkonto registrert på organisasjonen eller virksomheten. Tilskudd utbetales ikke til privat konto.
- Tiltaket skal komme innbyggerne i Fredrikstad til gode, eller søker skal dokumentere en tydelig lokal aktivitet eller tilknytning.
- Søker skal drive lovlig og i samsvar med relevante lover, forskrifter og kommunale mål og føringer.

3. Standard søknadselementer

- Kontaktinformasjon til søker og til den som er ansvarlig for tiltaket.
- Et kort sammendrag av hva det søkes støtte til, på inntil 150 ord.
- Beskrivelse av formål, aktiviteter, målgruppe, gjennomføring og forventede resultater.
- Opplysninger og vedlegg som følger av den ordningsspesifikke delen av retningslinjen (del 2).
- Egenerklæring om at opplysningene i søknaden er fullstendige og korrekte, og at tiltaket gjennomføres lovlig og i tråd med kommuneplanens samfunnsdel.

Søknader som ikke oppfyller minstekravene, eller som mangler vesentlige opplysninger, kan avvises.

4. Budsjett og finansiering

- Det skal ligge ved et budsjett som viser den totale finansieringen det søkes midler til.
- Det skal opplyses om egenfinansiering, billettinntekter, sponsorinntekter og andre offentlige eller private tilskudd det er søkt om eller mottatt.
- Eventuelle faste husleiekostnader skal fremgå av budsjettet og spesifiseres som egen kostnadspost.
- Den samme kostnaden kan ikke finansieres to ganger gjennom ulike tilskuddsordninger.
- Frivillig egeninnsats kan inngå i finansieringsplanen og verdsettes til 350 kroner per time. Søker skal på forespørsel kunne dokumentere omfanget av den frivillige innsatsen.

5. Saksbehandling og vedtak

Administrasjonen behandler søknadene etter søknadsfristens utløp og uten ugrunnet opphold, jf. forvaltningsloven § 11 a. Tildeling og avslag bygger på gjeldende retningslinjer, prioriteringene for den enkelte ordningen og kommunens økonomiske rammer.

Vedtak om tildeling eller avslag er enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b og skal begrunnes etter forvaltningsloven §§ 24 og 25. Kommunen kan gi lavere tilskudd enn omsøkt beløp og fastsette særskilte vilkår i tilskuddsbrevet.

6. Klage

Part eller annen med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, jf. forvaltningsloven § 28. Klagefristen er tre uker fra du fikk vedtaket, jf. § 29. Klagen sendes til Fredrikstad kommune, og saken vil bli vurdert på nytt jf.§ 33. Om klagen ikke omgjøres vil den bli behandlet av samfunnsutvalget som er klageinstans for ordningen. Klageinstansen kan ikke overprøve det faglige skjønnet. De kan kun kontrollere rammene: lovlighet, økonomiske rammer, saksbehandling og generelle mål.

7. Utbetaling og endringer

- Tilskuddet utbetales til søkerens registrerte bankkonto etter vilkårene i tilskuddsbrevet.
- Tilskuddet skal brukes i samsvar med søknaden, vedtaket og vilkårene i tilskuddsbrevet.
- Vesentlige endringer i aktivitet, budsjett, finansiering, innhold, framdrift eller gjennomføringsperiode skal godkjennes skriftlig av kommunen før de gjennomføres.
- Tilskuddet kan ikke overføres til en annen mottaker eller brukes til et annet formål uten skriftlig forhåndsgodkjenning.

8. Rapportering og regnskap

Tilskuddsmottaker skal levere sluttrapport og prosjektregnskap senest tre måneder etter at tiltaket er avsluttet, med mindre annet er fastsatt i tilskuddsbrevet. Rapporten skal vise hvordan tiltaket er gjennomført i tråd med søknaden og vilkårene for tildelingen, hvilke resultater som er oppnådd, og beskrive aktiviteter, måloppnåelse, deltakelse og bruk av midlene.

- For tilskudd under 100 000 kroner leveres et forenklet regnskap signert av virksomhetens ledelse. Kommunen kan kreve underliggende bilag.
- For tilskudd fra og med 100 000 kroner skal regnskapet være spesifisert og kunne sammenlignes direkte med godkjent prosjektbudsjett.
- For tilskudd over 500 000 kroner skal regnskapet attesteres av statsautorisert revisor, med mindre mottakeren er underlagt annen lovbestemt revisjon.

9. Kontroll og innsyn

Fredrikstad kommune, eller den kommunen bemyndiger, kan kontrollere at tilskuddet er brukt i samsvar med vedtaket. Mottakeren skal på forespørsel legge fram relevante bilag, regnskaper og andre dokumenter som er relevante for tilskuddet. Kommunen kan gjennomføre kontroller.

10. Bortfall, stans og tilbakebetaling

Kommunen kan holde tilbake ubetalte midler eller kreve hele eller deler av tilskuddet tilbake dersom:

- søker har gitt uriktige, mangelfulle eller villedende opplysninger,
- midlene ikke er brukt i samsvar med formålet, søknaden, vedtaket eller tilskuddsbrevet,
- rapport og regnskap ikke leveres innen fristen,
- vesentlige endringer er gjennomført uten nødvendig godkjenning, eller
- det foreligger andre vesentlige brudd på retningslinjene eller vilkårene for tilskuddet.
- Ubenyttede midler skal som hovedregel tilbakebetales til kommunen.

Del 2. Spesifikke kriterier for Kulturfondet

1. Formål

Kulturfondet skal bidra til nyskaping i kunst- og kulturfeltet i Fredrikstad. Ordningen skal prioritere større, sammenhengende satsinger og gi rom for nye initiativer med potensial for varig betydning for kulturlivet i Fredrikstad.

Det gis ikke støtte til tiltak eller kostnader som naturlig omfattes av ordningene for enkeltarrangementer, festivaler eller ordinært driftstilskudd til lag og foreninger. Forvaltningen av fondet skal bygge på kommunens kulturpolitiske mål, kulturlovens formål og prinsippet om armlengdes avstand.

2. Hvem kan søke

Det kan gis tilskudd til kulturaktører med organisasjonsnummer:

- lag, foreninger og stiftelser innen kunst- og kulturfeltet
- ideelle aksjeselskaper og andre virksomheter med et tydelig kunst- eller kulturformål
- profesjonelle kunstnere, kulturutøvere, produsenter og kuratorer
- arrangører, produksjonsmiljøer, nettverk og samarbeidskonstellasjoner med én ansvarlig søker

Kommunale virksomheter kan ikke søke. En aktør som mottar vertskommunetilskudd, faste kulturposter eller driftstilskudd fra kommunen, kan søke dersom søknaden gjelder en avgrenset utviklingssatsing som ligger utenfor den ordinære driften, og kostnadene er tydelig skilt fra den drift som allerede er finansiert. Tiltaket må skje i Fredrikstad og ha tydelig kulturformål.

3. Hva kan det søkes støtte til

Det kan søkes støtte til ett- eller flerårige prosjekter og satsinger som har en tydelig utviklingsretning, et samlet program eller flere sammenhengende aktiviteter. Det kan søkes til nødvendige prosjektkostnader, blant annet honorarer, produksjon, teknikk, lokaler, koordinering, kommunikasjon og administrasjon som er direkte knyttet til satsingen. Det kan søkes inntil 50 % av budsjetterte kostnader. Tilskudd kan blant annet gis til:

- større kunstneriske eller kulturfaglige produksjoner, pilotprosjekter og utviklingsprosjekter som har lengre planleggings- og/eller gjennomføringsperiode
- forprosjekter med en tydelig plan og ambisjon om framtidig realisering
- etablering og oppbygging av nye initiativer, arenaer, produksjonsfellesskap, nettverk og lignende
- prosjekter som styrker samarbeid, kompetanse, profesjonalisering, publikumsutvikling eller som bidrar til nye formidlingsformer
- Det kan gis tilsagn for inntil tre år når fondets størrelse tillater det. Nye initiativer kan gis støtte for en avgrenset periode, også når søker ikke kan vise til tidligere

gjennomføring, dersom behov, mål, organisering og gjennomførbarhet er godt dokumentert.

4. Hva gis det normalt ikke støtte til?

- enkeltstående konserter, forestillinger, utstillinger eller andre enkeltarrangementer som kan søke ordningen for kunst- og kulturarrangementer
- festivaler som omfattes av kommunens festivaltilskuddsordning
- ordinær drift og medlemsrettet aktivitet i lag og foreninger som omfattes av kommunens driftstilskuddsordning
- den samme aktiviteten eller de samme kostnadene som allerede er finansiert gjennom andre kommunale tilskuddsordninger
- tiltak som er avsluttet før søknadsfristen
- investeringer, bygningsmessige tiltak eller innkjøp av utstyr uten en tydelig sammenheng med den omsøkte utviklingssatsingen
- interne eller lukkede tiltak uten tydelig kulturformål
- tiltak med utpreget kommersiell karakter eller som primært skal fremme medlemmenes eller eiernes økonomiske interesser
- innsamlingsaksjoner, partipolitisk virksomhet eller ordinær trosutøvelse
- utdanning, studiereiser eller personlig kompetanseutvikling som ikke inngår i en større satsing med betydning for kulturlivet i Fredrikstad

Det kan gjøres unntak når tiltaket har særskilt stor kunstnerisk, kulturfaglig eller strategisk betydning for Fredrikstad.

5. Søknadsfrist og krav til dokumentasjon

Kulturfondet har én årlig søknadsfrist, 1. november. Søknaden skal sendes gjennom kommunens digitale søknadsskjema innen kunngjort frist. Søknadsfristen er absolutt. Dersom fristen faller på en helligdag, er fristen første påfølgende virkedag.

Søknaden skal i tillegg til kravene i del 1 inneholde:

- en beskrivelse av satsingens/tiltakets mål, kunstneriske eller kulturfaglige idé, målgrupper, aktiviteter, framdrift og forventede resultater
- en redegjørelse for hvorfor satsingen har behov for langsiktig eller større støtte
- prosjektplan for hele søknadsperioden
- opplysninger om kunstnerisk og administrativt ansvarlige, samarbeidspartnere og relevant kompetanse
- budsjett og finansieringsplan for hele perioden, med årsfordeling ved flerårige søknader
- beskrivelse av plan for videreføring eller avslutning etter tilskuddsperioden
- for etablerte virksomheter: siste godkjente årsregnskap og årsrapport eller tilsvarende dokumentasjon

Kommunen kan be om ytterligere dokumentasjon når dette er nødvendig for å behandle søknaden.

6. Vurderingskriterier og prioritering

Søknadene vurderes samlet og individuelt. At minstekravene er oppfylt, gir ikke rett til tilskudd. Avgjørelser som i hovedsak bygger på kunstnerisk eller kulturfaglig skjønn, treffes av personer med relevant fagkompetanse i tråd med kulturloven. Ved den samlede prioriteringen kan kommunen også legge vekt på hvordan tildelingene samlet følger opp kommunens kulturpolitiske mål og utviklingsbehov. Den årlige utlysningen kan inneholde særskilte prioriteringer eller temaer som kommer i tillegg til føringene i denne retningslinjen.

Innenfor tilgjengelig budsjettramme legges det vekt på følgende:

Kunstnerisk og kulturfaglig kvalitet

Satsingens faglige forankring, kompetansen hos de involverte, grad av nyskaping, kvaliteten i innholdet og relevansen for utviklingen av kunst- og kulturtilbudet. Videre er det av betydning hvorvidt satsingen utvikler samarbeid på tvers av fag, aktører og forvaltningsnivåer, kobler profesjonelle og frivillige miljøer eller bidrar til kompetansedeling og nettverk.

Langsiktighet og utvikling

Satsingens tydelige mål over tid, og potensialet til å gi varige resultater, sterkere fagmiljøer eller mer robuste produksjons- og formidlingsstrukturer. Videre vil behovet for langsiktig tilskudd for realisering være av betydning.

Betydning for Fredrikstad

Satsingens mulighet til å tilføre byen et tilbud, en kompetanse, en arena eller en struktur som mangler. Videre hvorvidt satsingen aktiviserer lokale miljøer eller styrker Fredrikstads posisjon som kulturby.

Gjennomførbarhet og økonomi

Tiltakets organisering, framdrift, budsjett, finansiering og kompetanse, og om dette samlet sett gir et realistisk grunnlag for gjennomføring.

7. Særlige vilkår for ordningen

- Aktiviteter som inngår i satsingen, skal som hovedregel være åpne eller tilgjengelige for allmennheten. Faglige utviklingstiltak kan være rettet mot en avgrenset deltakergruppe når de har tydelig betydning for utviklingen av kulturlivet.
- Mottaker skal akseptere ledsagerbevis ved publikumsrettede aktiviteter
- Profesjonelle kunstnere og kulturutøvere skal honoreres i tråd med gjeldende bransjestandarder eller avtaler

- Fredrikstad kommunes støtte skal synliggjøres når dette er praktisk mulig.
- Ved flerårige tilsagn utbetales tilskuddene årlig. Mottaker skal levere en årlig statusrapport og oppdatert budsjett før neste års tilskudd utbetales. Kommunen kan justere eller stanse senere utbetalinger dersom forutsetningene for tilsagnet endres vesentlig.
- Sluttrapporten skal beskrive måloppnåelse, gjennomførte aktiviteter, deltakelse eller publikum, samarbeid, læringspunkter, økonomi og eventuelle avvik fra søknaden.

8. Ikrafttredelse

Retningslinjene gjelder fra 1. januar 2027.

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Saksnr.: 2022/9625
Dokumentnr.: 3
Løpenr.: 330633/2026
Klassering: X20

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	17.11.2026	
Eldrerådet	17.11.2026	
Partssammensatt utvalg	17.11.2026	
Oppvekstutvalget	18.11.2026	
Samfunnsutvalget	18.11.2026	41/26
Teknisk utvalg	25.11.2026	
Formannskapet	26.11.2026	
Bystyret	10.12.2026	

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse 2026 for Fredrikstad kommune

Kommunedirektørens innstilling

Kommunedirektøren anbefaler formannskapet å gi følgende innstilling til bystyret:

1. Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Fredrikstad kommune 2026–2030 vedtas og legges til grunn for kommunens videre arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.
2. Analysen skal være et strategisk kunnskapsgrunnlag for kommunens planlegging, beredskapsplanverk, kontinuitetsarbeid, øvelser, areal- og samfunnsplanlegging og prioritering av risikoreduserende tiltak.
3. Kommunedirektøren bes følge opp analysens anbefalte tiltak i kommunens ordinære styringssystem. Tiltak med økonomiske konsekvenser vurderes og prioriteres gjennom økonomiplan og årlige budsjettprosesser.

Sammendrag

Fredrikstad kommune har gjennomført en ny helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for perioden 2026–2030. Analysen omfatter 15 uønskede hendelser og gir et samlet, oppdatert bilde av risiko og sårbarhet i kommunen. Den erstatter helhetlig ROS fra 2022 og skal forankres i bystyret.

Analysens viktigste budskap er at kommunen må være forberedt på langvarige og sammensatte hendelser, der svikt i én samfunnsfunksjon kan utløse eller forsterke svikt i andre. Strøm, elektronisk kommunikasjon (EKOM), digitale systemer, vannforsyning, transport, forsyninger og kommunens styringsevne er gjensidig avhengige. Kommunens motstandsdyktighet avgjøres derfor ikke bare av evnen til å håndtere én hendelse, men av evnen til å opprettholde kritiske tjenester når flere funksjoner svikter samtidig og over tid.

Analysen peker særlig på ekstremvær, langvarig strømbrudd, bortfall av EKOM, alvorlige digitale hendelser, svikt i vannforsyning, brudd i kritiske transportårer, redusert styringsevne ved komplekse hendelser og sikkerhetspolitisk krise eller krig som sentrale områder for videre oppfølging. Risikobildet i vedlegg 2 er en samlet oversikt og skal ikke leses som en rangert prioriteringsliste.

Et gjennomgående behov er å styrke kommunens kontinuitetsplanlegging, reservekraft, alternative kommunikasjonsløsninger, manuelle rutiner, ressurs- og forsyningsoversikter, bemannings- og avløsningsplaner, øvelser og samarbeid med eksterne aktører. Tiltakene

må følges opp i ordinær styring av kommunen og ses i sammenheng med økonomiplan og årlige budsjettprosesser.

Vedlegg
Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Fredrikstad kommune 2026–2030
Vedlegg 1 – Tabeller for sannsynlighet og konsekvens
Vedlegg 2 – Helhetlig overordnet ROS Fredrikstad kommune – samlet risikobildeVedlegg:
1 Vedlegg 1 Tabeller for sannsynlighet og konsekvens
2 Vedlegg 2 Helhetlig overordnet ROS Fredrikstad kommune - samlet risikobilde
3 Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Fredrikstad kommune 2026-2030

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)
- Bystyresak PS 134/22 – Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse 2022 for Fredrikstad kommune
- FylkesROS Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus 2026–2030
- DSB: Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen (2022)

Saksopplysninger
Råd og utvalg *uttaler* seg til saken før behandling i formannskapet og bystyret.

Kommunene utgjør det lokale fundamentet i den nasjonale beredskapen. Fredrikstad kommune har ansvar for å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet og for å opprettholde nødvendige kommunale tjenester ved uønskede hendelser. Den sektorovergripende kommunale beredskapsplikten skal sikre at risiko og sårbarhet vurderes i et helhetlig perspektiv på tvers av kommunens tjeneste- og ansvarsområder.

Gjeldende helhetlig ROS ble behandlet av bystyret 20. oktober 2022 i PS 134/22. Risiko- og sårbarhetsbildet har siden utviklet seg. Klimaendringer, økt digital avhengighet, endringer i den sikkerhetspolitiske situasjonen og tydeligere forventninger til kommunenes rolle i totalforsvaret gjør det nødvendig med en oppdatert analyse.

Den nye analysen omfatter 15 uønskede hendelser innen naturhendelser, teknologiske hendelser og kritisk infrastruktur, helse, tilsiktede handlinger samt sikkerhetspolitisk krise og krig. Hendelsesutvalget er spisset sammenlignet med 2022 for å redusere overlapp og sikre høy lokal relevans. Risiko knyttet til hendelser som ikke lenger er egne analyseenheter, er ivaretatt i relevante hovedhendelser og i kommunens generelle beredskap.

Fagansvarlig beredskap og beredskapskoordinatorer fra kommuneområdene (beredskapsstaben) har utarbeidet analysen. Kommunedirektørens ledergruppe, kriseledelsen og Beredskapsrådet har vært involvert gjennom høring og innspill. Arbeidet bygger på kommunens ROS fra 2022, FylkesROS 2026–2030, DSBs metodeveileder, sektorplaner og erfaringer fra hendelser, øvelser og løpende beredskapsarbeid.

Fredrikstads beliggenhet ved Glomma og Oslofjorden, kvikkleireforekomster, industri- og havnevirksomhet, kritiske vei-, jernbane- og bruforbindelser og avhengighet av teknisk og digital infrastruktur gir særskilte sårbarheter. Kommunen er samtidig avhengig av infrastrukturer, leverandører og forsyningskjeder som ligger utenfor kommunens geografiske område og direkte kontroll.

Analysen vurderer sannsynlighet, konsekvenser, sårbarhet, kunnskapsstyrke og styrbarhet. Vedlegg 1 beskriver skalaene og konsekvenskategoriene. Vedlegg 2 viser hendelsenes relative plassering etter samlet sannsynlighet og konsekvens.

Hovedfunn i analysen

- Langvarige og sammensatte hendelser er mer krevende enn isolerte hendelser. Kommunen må planlegge for samtidighet, følgehendelser og kaskadeeffekter.
- Kritiske tjenester er særlig avhengige av personell, strøm, EKOM, digitale systemer, vann, transport, drivstoff, legemidler og øvrige nødvendige innsatsfaktorer.
- Strømbrudd kan raskt påvirke EKOM, vann og avløp, helse- og omsorgstjenester, digitale løsninger, oppvarming, drivstofftilgang og kommunens krisehåndtering.
- Alvorlige digitale hendelser har høy sannsynlighet og høy sårbarhet. Kommunen må ha robuste sikkerhetskopier, hendelseshåndtering, redundans og øvde manuelle rutiner.
- Klimaendringer øker belastningen fra ekstremvær, flom, overvann, stormflo, tørke og skogbrann, og må følges opp i arealplanlegging, infrastruktur og investeringer.
- Kommunens styringsevne kan utfordres ved langvarige eller samtidige hendelser. Utholdenhet i kriseledelse, situasjonsforståelse, beslutningsstøtte og avløsningsordninger er avgjørende.
- Sikkerhetspolitisk krise og krig krever planlegging for totalforsvar, sivile beskyttelsestiltak, forsyningssikkerhet, evakuering, nødstrøm, kritisk infrastruktur og opprettholdelse av tjenester over tid.
- Sårbare grupper, barn og unge og personer som er avhengige av strøm, EKOM, medisinteknisk utstyr eller kontinuerlige tjenester, må ivaretas på tvers av hendelser.
- Egenberedskap i befolkningen og virksomheter er en viktig forutsetning for kommunens samlede robusthet.

Prioriterte oppfølgingsområder
Analysen inneholder en handlingsdel med anbefalte tiltak. På tvers av hendelsene peker følgende oppfølgingsområder seg ut:
- Videreutvikle kontinuitetsplaner for kritiske tjenester, minimumsnivå for drift, kritisk personell og alternative arbeidsmåter.
- Kartlegge og prioritere behov for reservekraft, drivstoff og nødstrøm ved kritiske lokasjoner.
- Styrke alternative kommunikasjonsløsninger og fysiske informasjonspunkter ved bortfall av EKOM.
- Videreutvikle digital hendelseshåndtering, sikker backup, redundans og manuelle nødrutiner.
- Oppdatere ressurs-, forsynings- og avhengighetsoversikter og avtaler om kritiske leveranser.
- Styrke planverk for befolkningsinformasjon, evakuering, EPS og ivaretakelse av personer som trenger bistand.
- Styrke bemannings- og avløsningsplaner, kompetanse, opplæring og regelmessige tverrsektorielle øvelser.
- Videreutvikle planverk for totalforsvar, sikkerhetspolitisk krise og krig og sivile beskyttelsestiltak.
- Integrere klimatilpasning og samfunnssikkerhet tydeligere i areal-, investerings- og planprosesser.

Relevante bestemmelser
- Sivilbeskyttelsesloven § 14: Kommunen plikter å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe, vurdere sannsynlighet og konsekvenser og sammenstille resultatet i en helhetlig ROS-analyse.
- Sivilbeskyttelsesloven § 15: Kommunen skal med utgangspunkt i den helhetlige ROS-analysen utarbeide en overordnet beredskapsplan.
- Forskrift om kommunal beredskapsplikt § 2: Den helhetlige ROS-analysen skal blant annet omfatte eksisterende og framtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer, forhold utenfor kommunen, gjensidige avhengigheter, kritiske samfunnsfunksjoner, evnen til å

opprettholde virksomhet og behov for befolkningsvarsling og evakuering. Analysen skal forankres i kommunestyret.
- Forskrift om kommunal beredskapsplikt § 3: Kommunen skal på bakgrunn av analysen utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet.
- Plan- og bygningsloven § 3-1 første ledd bokstav h og § 4-3: Samfunnssikkerhet, risiko og sårbarhet skal ivaretas i kommunal planlegging og ved planer for utbygging.

Konsekvenser for sosial bærekraft
Et systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid er en forutsetning for å beskytte liv og helse, opprettholde grunnleggende tjenester og redusere sosiale forskjeller i kriser. Personer med omfattende bistandsbehov, hjemmeboende som er avhengige av strøm eller medisinteknisk utstyr, barn og unge og personer som er vanskelig å nå med ordinær kommunikasjon, kan rammes særlig hardt. Oppfølgingen må derfor inkludere tilgjengelig informasjon, kontinuitet i helse- og omsorgstjenestene, transport- og evakueringsbehov, og tiltak for å nå hele befolkningen.

Konsekvenser for økonomisk bærekraft
a) Økonomiske konsekvenser – drifts- og investeringsbudsjett
Vedtak av ROS-analysen medfører ikke i seg selv bevilgning til alle anbefalte tiltak. Flere tiltak kan gjennomføres gjennom planverk, rutiner, kompetansebygging, avtaler og samordning innenfor eksisterende rammer. Andre tiltak, blant annet reservekraft, alternative samband, sikring av kritisk infrastruktur, beredskapslager, digitale sikkerhetstiltak og tilpasning av bygg og anlegg, kan kreve økte driftsmidler eller investeringer.

Tiltak med økonomiske konsekvenser må utredes, kostnadsberegnes og prioriteres i økonomiplan og årlige budsjettprosesser. Kostnaden ved forebygging må vurderes opp mot mulige tap, langvarig tjenestebortfall og behovet for å oppfylle lovpålagte oppgaver.

b) Samfunnsmessige konsekvenser
Alvorlige hendelser kan gi omfattende konsekvenser for befolkning, næringsliv, transport, forsyninger, kommunal tjenesteproduksjon og tillit til offentlige myndigheter. God forebygging, kontinuitetsplanlegging og beredskap kan redusere skadeomfang, forkorte gjenopprettingstid og styrke kommunens evne til å opprettholde kritiske tjenester.

Konsekvenser for miljømessig bærekraft
Ekstremvær, flom, skred, skog- og utmarksbrann, industriulykker og akutt forurensning kan gi langvarige skader på natur- og kulturmiljø. Oppfølging av analysen vil bidra til bedre klimatilpasning, forebygging, arealplanlegging, miljøberedskap og samordning med regionale og nasjonale aktører.

Ansattes medbestemmelse
Saken gjelder et overordnet strategisk kunnskapsgrunnlag. Medbestemmelse ivaretas i oppfølgingen når tiltak får betydning for organisering, bemanning, arbeidsordninger, kompetansekrav eller arbeidsmiljø. Kommunens råd og utvalg uttaler seg til saken.

Vurdert for uttalelser i rådene
Eldrerådet, Fredrikstad ungdomsråd og råd for personer med funksjonsnedsettelse uttaler seg til saken. Analysen berører blant annet kontinuitet i tjenester, tilgjengelig informasjon, evakuering og behovene til personer som kan ha behov for særskilt bistand ved alvorlige hendelser.

Vurdering
Kommunedirektøren vurderer at analysen gir et godt og oppdatert strategisk kunnskapsgrunnlag for kommunens videre arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Analysen oppfyller formålet om å gi et sektorovergripende bilde av hendelser, avhengigheter og sårbarheter som kan påvirke kommunen, og synliggjør både lokale forhold og hendelser utenfor kommunen som kan få lokale konsekvenser.

Det mest sentrale funnet er behovet for økt utholdenhet. Kommunen må kunne opprettholde kritiske tjenester også når en hendelse varer i flere døgn eller uker, når personell og leveranser er begrenset, og når strøm, EKOM eller digitale løsninger er utilgjengelige. Kontinuitetsplanlegging må derfor utvikles fra å være et virksomhetsspesifikt dokumentarbeid til å bli en integrert del av styring, bemanning, anskaffelser, IKT, eiendomsforvaltning og tjenesteutvikling.

Analysen viser også at prioritering ikke alene kan baseres på plasseringen i et samlet risikobilde. Hendelser med lavere sannsynlighet kan ha svært store konsekvenser, mens hendelser med svak kunnskapsstyrke eller lav kommunal styrbarhet krever andre virkemidler enn hendelser kommunen selv kan påvirke. Prioriteringen må derfor bygge på en samlet vurdering av risiko, sårbarhet, kunnskapsstyrke, styrbarhet, lovkrav, kostnad og effekt.

Kommunedirektøren vurderer følgende tverrgående områder som særlig viktige i den videre oppfølgingen av analysen:

- Kontinuitet og utholdenhet i kritiske tjenester, inkludert minimumsnivå for drift, kritisk personell, avløsning og manuelle rutiner.
- Reservekraft, drivstoff og teknisk robusthet ved kritiske bygg, anlegg og tjenester.
- Alternative kommunikasjonsløsninger, samband og informasjon til befolkningen ved bortfall av strøm og EKOM.
- Digital sikkerhet og evne til å håndtere og gjenopprette etter alvorlige digitale hendelser.
- Forsyningssikkerhet, ressursoversikter og avtaler om kritiske leveranser.
- Totalforsvar, sivile beskyttelsestiltak og kommunens rolle ved sikkerhetspolitisk krise og krig.
- Kompetanse, samvirke og regelmessige øvelser på tvers av kommuneområder og med eksterne aktører.

Oppfølgingen krever eierskap i hele kommuneorganisasjonen. Tiltak bør tildeles ansvarlig kommuneområde eller virksomhet, frist, status og eventuelt finansieringsbehov. Oppfølgingen bør dokumenteres i kommunens styringssystem og ROS-/planverktøy, og inngå i ordinær virksomhetsstyring og rapportering. Tiltak med budsjettmessige konsekvenser må fremmes i økonomiplan og budsjett på vanlig måte.

Den helhetlige ROS-analysen skal være førende for revisjon av kommunens overordnede beredskapsplan og for videre arbeid med sektorvise ROS-analyser, kontinuitetsplaner, evakueringsplanverk, krisekommunikasjon, øvelsesplanlegging og kommunens arbeid med totalforsvar. Analysen må oppdateres ved vesentlige endringer i risiko- og sårbarhetsbildet og i takt med revisjon av kommunale planer.

Alternative løsninger
Bystyret kan be om endringer eller tillegg før analysen vedtas. Kommunedirektøren anbefaler ikke å utsette saken. En utsettelse vil forsinke oppdateringen av overordnet beredskapsplan, kontinuitetsarbeid og videre arbeid med foreslåtte tiltak.

Mindre redaksjonelle justeringer og oppdatering av faktagrunnlag kan håndteres administrativt uten ny politisk behandling, så lenge analysens innhold og hovedvurderinger ikke endres vesentlig.

Konklusjon
Kommunedirektøren anbefaler at helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Fredrikstad kommune 2026–2030 vedtas.

Analysen gir et nødvendig og oppdatert grunnlag for å styrke kommunens motstandsdyktighet, opprettholde kritiske tjenester og ivareta befolkningen ved langvarige, sammensatte og alvorlige hendelser.

Den videre effekten av analysen avhenger av at anbefalte tiltak gis tydelig ansvar, prioriteres i kommunens styrings- og budsjettprosesser og følges opp over tid.

Vedlegg 1 - Tabeller for sannsynlighet og konsekvens

I denne ROS-analysen er det benyttet tabeller fra DSBs veileder for helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen fra 2022, beskrevet i vedlegg 3 i denne. Under er beskrivelse av verdiene som er brukt.

1.1 SANNSYNLIGHET

Sannsynlighet kan tallfestes på ulike måter. ***DSB anbefaler at*** sannsynlighet beskrives ut fra at en hendelse vil inntreffe i løpet av 100 år, som vist i tabellen under. Fordelen med å bruke et 100-årsintervall er at prosenten blir større og dermed mer begripelig enn å bruke 1-årsintervall. Det er i utgangspunktet dagens klimatiske, teknologiske og demografiske forhold som legges til grunn for vurdering av sannsynlighet.

SANNSYNLIGHET FOR AT HENDELSEN SKAL INNTREFFE I LØPET AV HUNDRE ÅR

> 90% Svært høy
70–90 % Høy
40–69 % Middels
10–39 % Lav
< 10 % Svært lav

1.2 SAMFUNNSVERDIER OG KONSEKVENSTYPER

DSB anbefaler at konsekvensene av en hendelse blir vurdert med hensyn til påvirkning på de samfunnsverdiene kommunen har valgt. Det kan f.eks. brukes to konsekvenstyper innenfor hver samfunnsverdi, og i denne analysen er begge disse benyttet samlet til hver hendelse, der den høyeste verdien utgjør endelig skåring.

BEFOLKNINGENS SIKKERHET OG TRYGGHET

SAMFUNNSVERDIER	KONSEKVENSTYPER
Liv og helse	Dødsfall Alvorlig skadde og syke
Samfunnsstabilitet	Manglende dekning av grunnleggende behov Forstyrrelser i dagliglivet
Natur og miljø	Langtidsskader på naturmiljø Langtidsskader på kulturmiljø/-minner
Materielle verdier	Direkte økonomiske tap Indirekte økonomiske tap

SKÅRING AV KONSEKVENSER

DSB anbefaler at konsekvensene av en hendelse innenfor hver enkelt konsekvenstype uttrykkes enhetlig. Dette gjøres ved å bruke faste konsekvenskategorier som kan tallfestes fra 0 til 5 som vist i tabellene under.

KONSEKVENSKATEGORI KONSEKVENSBETEGNELSE

5 Svært store
4 Store
3 Middels
2 Små
1 Svært små
0 Ingen/ikke relevant

LIV OG HELSE – ANTALL DØDE

KONSEKVENSKATEGORI ANTALL DØDE

5 > 5
4 3–5
3 2
2 1

1 0

LIV OG HELSE – ALVORLIG SYKE OG SKADDE

KONSEKVENSKATEGORI ALVORLIG SYKE OG SKADDE

5 > 25
4 13–25
3 6–12
2 3–6
1 1–2
0 0

SAMFUNNSSTABILITET – MANGLENDE DEKNING AV GRUNNLEGGENDE BEHOV

Konsekvenstypen omfatter mangelfull tilgang til mat, drikkevann, varme og medisiner på hjemstedet som følge avhendelsen.

Antall berørte / Varighet	MANGLENDE DEKNING AV GRUNNLEGGENDE BEHOV				
	Prosent av innbyggerne				
	≤ 1 prosent	1–5 prosent	5–10 prosent	10–20 prosent	> 20 prosent
> 10 døgn	2	3	4	5	5
5–10 døgn	1	2	3	4	5
2–5 døgn	1	1	2	3	4
1–2 døgn	0	1	1	2	3
< 1 døgn	0	0	1	1	2

SAMFUNNSSTABILITET – FORSTYRRELSER I DAGLIGLIVET

Konsekvenstypen omfatter svikt i strømforsyningen, svikt i tilgangen til elektronisk kommunikasjon (elektronisk kommunikasjon og IKT) og svikt i tilgangen til transport til jobb, butikker og skole. Konsekvenskategoriene 0–5 kan vurderes som en kombinasjon av andel av kommunens befolkning som rammes og hendelsens varighet:

Antall berørte / Varighet	FORSTYRRELSER I DAGLIGLIVET				
	Prosent av innbyggerne				
	≤ 1 prosent	1–5 prosent	5–10 prosent	10–20 prosent	> 20 prosent
> 10 døgn	2	3	4	5	5
5–10 døgn	1	2	3	4	5
2–5 døgn	1	1	2	3	4
1–2 døgn	0	1	1	2	3
< 1 døgn	0	0	1	1	2

NATUR OG MILJØ – SKADE PÅ NATURMILJØ

Skade på naturmiljø omfatter forringelse av naturmiljø gjennom f.eks. forurensning av sjø, vassdrag eller naturhendelser som skog- og lyngbrann, flom og skred som forringer naturområder, og kan vurderes som en kombinasjon av geografisk utbredelse og varighet. Utbredelse kan vurderes som lengde eller areal.

Geografisk utbredelse / Varighet	SKADE PÅ NATURMILJØ				
	< 3 km	3–30 km	30–100 km	100–300 km	> 300 km
> 10 år	2	3	4	5	5
3–10 år	2	2	3	4	5
< 3 år	1	1	2	3	4

NATUR OG MILJØ – SKADE PÅ KULTURMILJØ

Tap av kulturverdier er forringelse av kulturmiljø og kulturminner og vurderes ut fra fredningsstatus/verneverdi og graden av ødeleggelse:

Vernestatus / Grad av ødeleggelse	SKADE PÅ KULTURMILJØ			
	Verneverdige kulturminner	Verneverdige kulturmiljø	Fredete kulturminner	Fredete kulturmiljø
Uopprettelig	2	3	4	5
Alvorlig	1	2	3	4
Begrenset	1	1	2	3

MATERIELLE VERDIER – DIREKTE ØKONOMISKE TAP
Direkte økonomiske tap er knyttet til skade på eiendom og infrastruktur, og er utgifter til reparasjon og normalisering.

KONSEKVENSVERDI DIREKTE ØKONOMISKE TAP
5 > 150 mill.kr.
4 100–150 mill. kr
3 50–100 mill. kr.
2 25–50 mill. kr.
1 kr. 2–25 mill.
0 < 2 mill. kr.

MATERIELLE VERDIER – INDIREKTE ØKONOMISKE TAP
Denne konsekvenstypen omfatter tap av produksjon og inntjening som følge av hendelsen. Tapet kan skyldes redusert produksjonsevne, skadet omdømme, transportproblemer eller andre forhold. Bortfall av inntekter fra turistnæringen etter en naturkatastrofe eller annen alvorlig hendelse, vil inngå her.

KONSEKVENSVERDI INDIREKTE ØKONOMISKE TAP
5 > 150 mill.kr
4 100–150 mill. kr
3 50–100 mill. kr
2 25–50 mill. kr
1 2–25 mill. kr.
0 < 2 mill. kr.

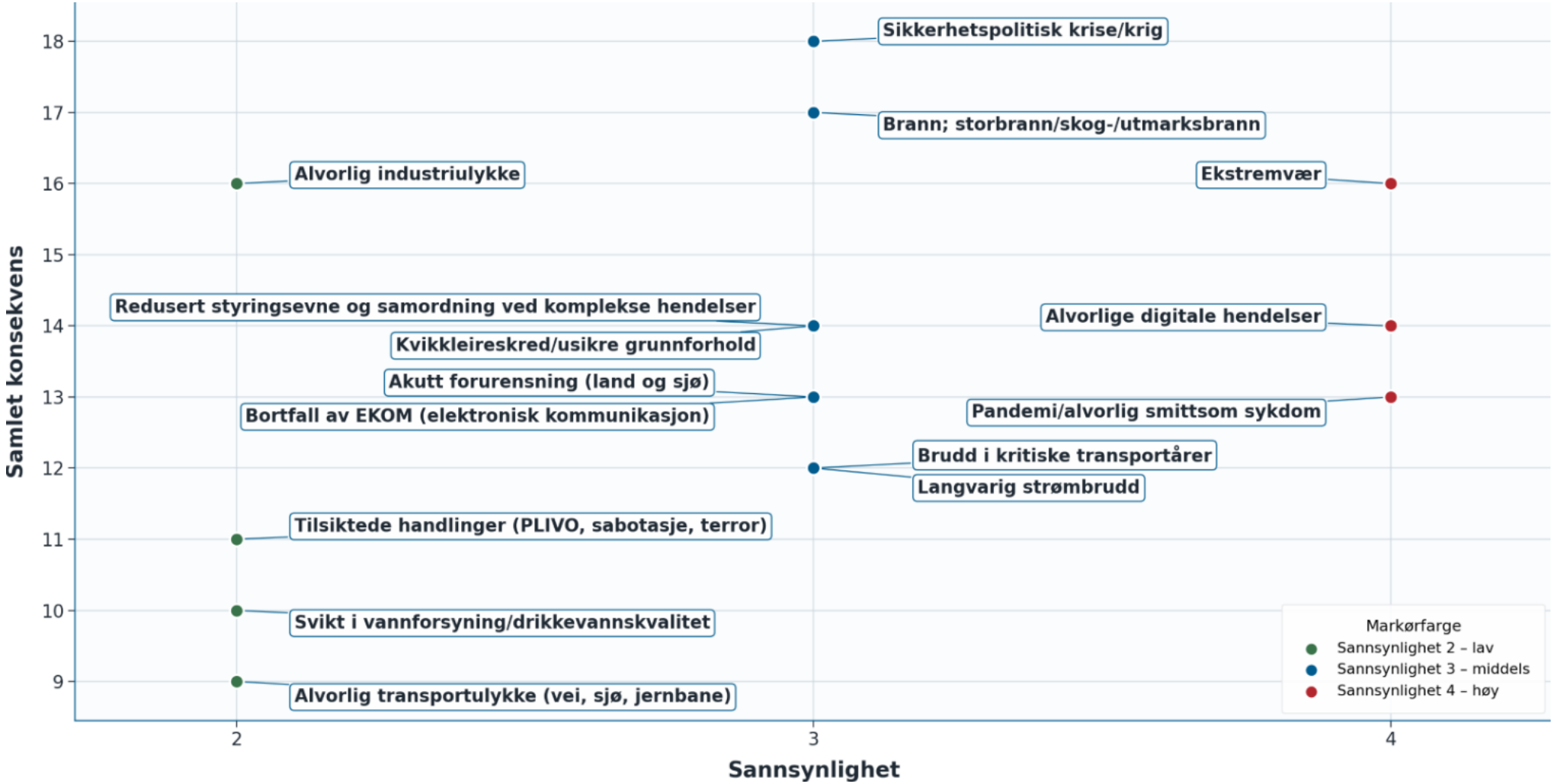
1.3 VURDERING AV KUNNSKAPSSTYRKE (USIKKERHET)
Kunnskapsstyrke vurderes som **sterk** hvis to eller flere av de følgende betingelser er oppfylt:
STERK
• Mye relevante data og erfaringer
• Hendelsen er kjent og godt forstått
• Enighet om risiko
MIDDELS Hvis en av betingelsene over er oppfylt vurderes kunnskapsstyrken som middels.
SVAK Hvis ingen av betingelsene er oppfylt og/eller små endringer i forutsetningene for hendelsen kan føre til store endringer i risiko, vurderes kunnskapsstyrke som svak.

1.4 VURDERING AV STYRBARHET
Følgende vurderinger foreslås for styrbarhet:
LAV Kommunen har ikke selv virkemidler til foreslått oppfølging.
MIDDELS Kommunen kan påvirke foreslått oppfølging som lokal myndighet, medeier og pådriver overfor eksterne aktører.
HØY Kommunen har virkemidler, kompetanse og ansvar for foreslått oppfølging.

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Helhetlig ROS – samlet risikobilde

Figuren viser de 15 analyserte uønskede hendelsene i Fredrikstad kommunes overordnede helhetlige ROS-analyse for 2026-2030. Hendelsene er plassert etter samlet vurdering av konsekvens og sannsynlighet. Figuren er ikke ment å leses som en prioriteringsliste, kun en samlet oversikt over analyserte hendelser.

Figur 1. Samlet plassering av uønskede hendelser etter sannsynlighet og samlet konsekvens.

Leserveiledning: Figuren uttrykker relativ plassering mellom hendelsene i analysen. Sammenfallende punkter betyr at hendelsene har samme summerte sannsynlighets- og konsekvensverdi, ikke at hendelsene ellers er like eller har identiske konsekvenser. For utdypende beskrivelse av konsekvens, sannsynlighet og øvrige analyser av hendelsene vises det til hoveddokumentet og vedlegg 1 med forklarende risiko-tabeller og definisjoner.

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Fredrikstad kommune 2026-2030

Versjon 1, 25.10.2026, til politisk behandling

INNHOLD

1 Sammendrag 3
2 Introduksjon 4
2.1 Bakgrunn 4
2.2 Mål og føringer 4
2.3 Lovkrav 4
2.4 Organisering og involvering 4
3 Metode og prosess 4
4 Kommunebeskrivelse 4
4.1 Overordnet beskrivelse av kommunen 4
4.2 Særtrekk ved kommunen 5
5 Uønskede hendelser 6
5.1 Begrunnelse for utvelgelse av hendelser 6
5.2 Beskrivelse av uønskede hendelser 7
5.3 Analyse av uønskede hendelser 14
6 Fremstilling av risiko- og sårbarhetsbilde 18
6.1 Eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen 18
6.2 Risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område 19
6.3 Hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer påvirker hverandre 19
6.4 Sårbarheter i kritiske samfunnsfunksjoner og påkjenninger i beredskapen 19
6.5 Kommunens evne til å opprettholde og gjenoppta tjenesteproduksjon 21
6.6 Behov for befolkningsvarsling og evakuering 21
7 Oppfølging 22
7.1 Anbefalte oppfølgingstiltak 22
8 Referanser 27
8.1 Referanser til ROS-analysen 27
8.2 Vedlegg 27

1 Sammendrag

Denne helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen (ROS) gir et samlet og oppdatert bilde av risiko og sårbarhet i Fredrikstad kommune. Analysen skal danne grunnlag for kommunens langsiktige og systematiske arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, og være et strategisk kunnskapsgrunnlag for blant annet beredskapsplanlegging, kontinuitetsarbeid, øvelser, samfunns- og arealplanlegging og prioritering av risikoreduserende tiltak. Analysen omfatter 15 uønskede hendelser innen naturhendelser, teknologisk og kritisk infrastruktur, helse, tilsiktede handlinger samt sikkerhetspolitisk krise og krig.

Fredrikstad har flere særtrekk som påvirker kommunens risiko- og sårbarhetsbilde. Kommunens beliggenhet ved Glomma og Oslofjorden, forekomst av kvikkleire, industri- og havnevirksomhet, kritiske vei-, jernbane- og bruforbindelser og avhengighet av teknisk og digital infrastruktur skaper sårbarheter som må håndteres på tvers av sektorer. Samtidig påvirkes risikobildet av klimaendringer, digitalisering og den sikkerhetspolitiske situasjonen.

Analysen viser særlig sårbarhet knyttet til langvarige og sammensatte hendelser, der svikt i én samfunnsfunksjon kan påvirke flere andre. Strøm, elektronisk kommunikasjon (EKOM), digitale systemer, vannforsyning, transport og kommunens styringsevne er gjensidig avhengige. Et langvarig strømbrudd kan eksempelvis få konsekvenser for EKOM, helse- og omsorgstjenester, vannforsyning, digitale tjenester og kommunens evne til å håndtere krisen. Kommunen må derfor være forberedt på samtidige hendelser og kaskadeeffekter, ikke bare enkeltstående hendelser.

Analysen peker særlig på følgende områder med høy risiko, sårbarhet eller prioritet for videre oppfølging:

- ekstremvær, flom og overvann
- langvarig strømbrudd og bortfall av EKOM
- cyberangrep og bortfall av digitale tjenester
- svikt i vannforsyning og drikkevannskvalitet
- brudd i kritiske transportforbindelser
- redusert styringsevne og samordning ved langvarige og komplekse hendelser
- sikkerhetspolitisk krise og krig.

Et gjennomgående funn er behovet for å styrke kommunens utholdenhet og kontinuitet ved langvarige hendelser. Kritiske kommunale tjenester er avhengige av personell, strøm, EKOM, digitale løsninger, vann, transport og eksterne leveranser. Ved omfattende eller langvarige hendelser kan kommunen måtte omprioritere ressurser og tjenesteproduksjon for å opprettholde de mest kritiske tjenestene. Analysen viser derfor behov for videreutvikling av blant annet kontinuitetsplanlegging, reservekraft, alternative kommunikasjonsløsninger, manuelle rutiner, ressursoversikter, forsyningsberedskap og bemannings- og avløsningsplaner.

ROS-analysen er utarbeidet i 2026, «Totalforsvarsåret», i en periode der kommunenes rolle i totalforsvaret er blitt tydeligere. Sikkerhetspolitisk krise og krig er derfor behandlet som en egen hendelse. Analysen synliggjør blant annet behov knyttet til opprettholdelse av kritiske tjenester, kontinuitet, forsyningssikkerhet, sivile beskyttelsestiltak, evakuering, nødstrøm, kritisk infrastruktur og samordning med andre aktører i totalforsvaret.

Samfunnssikkerhet og beredskap er et organisasjonsomfattende ansvar. Oppfølgingen av ROS-analysen krever derfor involvering fra hele kommuneorganisasjonen og samarbeid med eksterne beredskapsaktører, infrastruktureiere, næringsliv og frivillige organisasjoner. Flere av tiltakene som følger av analysen krever kontinuerlig planlegging, øving, kompetansebygging, koordinering og vedlikehold over tid.

Analysen munner ut i en rekke anbefalte oppfølgingstiltak. Tiltakene omfatter både forebygging, beredskapsplanlegging, kompetanse og øvelser, styrket samordning, kontinuitet og investeringer i økt robusthet. Oppfølgingen bør inngå i kommunens ordinære styringssystem og ses i sammenheng med økonomiplan og årlige budsjettprosesser.

2 Introduksjon

2.1 Bakgrunn

Denne helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen (ROS) er utarbeidet i samsvar med sivilbeskyttelsesloven § 14 og forskrift om kommunal beredskapsplikt. Analysen følger anbefalingene i Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) sin veileder for kommunal helhetlig ROS, med vekt på systematisk identifisering og vurdering av uønskede hendelser som kan ramme kommunen. Risikostyringsverktøyet Dmaze er brukt til å gjennomføre analysen, med metodikk utviklet i samarbeid med DSB. ROS-analysen bygger på Fredrikstad kommunes helhetlige ROS fra 2022 og er oppdatert med nyere kunnskapsgrunnlag fra FylkesROS 2026–2030 samt ROS-analyser fra sammenlignbare kommuner. Analysen er overordnet og skal gi et strategisk beslutningsgrunnlag for kommunens beredskapsplanverk, kommuneplanlegging og oppfølging av tiltak. Denne overordnede ROS-analysen skal legges til grunn for utarbeidelse av ROS-analyser og øvrige beredskapsdokumenter innenfor kommunens ulike kommuneområder og virksomheter.

2.2 Mål og føringer

Forhindre skader på mennesker, miljø, materielle verdier og omdømme. Kunne forhindre eskalering av uønskede hendelser. Gjenopprette daglig drift så snart som mulig ved uønskede hendelser.

2.3 Lovkrav

Det følger av forskrift om kommunal beredskapsplikt at kommunen skal gjennomføre en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, herunder kartlegge, systematisere og vurdere sannsynligheten for uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen og hvordan disse kan påvirke kommunen. Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal forankres i bystyret.

ROS-analysen skal oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner, jf. plan- og bygningsloven og for øvrig ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.

2.4 Organisering og involvering

Fagansvarlig beredskap og beredskapsstaben har utarbeidet ROS-analysen. Kommunedirektørens ledergruppe, kriseledelsen og Beredskapsrådet har fått ROS-analysen til høring, innspill er innarbeidet i endelig utkast til godkjenning hos bystyret.

3 Metode og prosess

Første utkast er laget av beredskapsleder i tett samarbeid med beredskapskoordinatorer fra hvert kommuneområde. Disse utgjør kommunens beredskapsstab. Beredskapsstaben har diskutert hendelsene og utvalget på flere møter. Ferdig utkast er deretter sendt på høring til beredskapsaktører eksternt og internt i kommunen.

4 Kommunebeskrivelse

4.1 Overordnet beskrivelse av kommunen

Fredrikstad kommune har 86 243 innbyggere (per januar 2026), er Østfolds største kommune (og arbeidsplass) og Norges tiende største kommune målt i antall innbyggere. Fredrikstad kommune har omtrent 6600 årsverk ansatte. Kommunen grenser til Hvaler i sør, Råde i nord og Sarpsborg i øst. Fredrikstad ligger ved Glommas utløp, Norges lengste elv, og har en lang kystlinje.

4.2 Særtrekk ved kommunen

Fredrikstad kommune har flere særtrekk som kan gi sårbarhet for uønskede hendelser. Flere logistikk-knutepunkter finnes i eller går gjennom kommunen, som E6, jernbanelinjen mellom Oslo og Gøteborg og havneanlegg. Borg Havn (eid av Fredrikstad, Sarpsborg og Hvaler) har sitt hovedanlegg i Fredrikstad, har avtale med Forsvaret og er en NATO-havn. I tillegg er det relativ nærhet til Rygge militære flyplass, som har en viktig rolle i forsvarssammenheng.

Kommunen har en lang kystlinje, ytre Oslofjord. Dette gir blant annet risiko for skipsulykker, stormflo og akutt forurensing (kommunen har historikk med påslag av parafinvoks, pellets og oljeutslipp). Kommunen ligger ved Glommas utløp, noe som gir sårbarhet for flom, forurensing og avfall som vaskes ut i havet gjennom Fredrikstad.

Glomma og havet legger viktige forutsetninger for kommunens geografi, da det er en del bebyggelse på øyer og holmer som ikke har fastlandsforbindelse. Man er avhengig av broforbindelser mellom de ulike delene av kommunen for å frakte både gods og persontrafikk. Områdene øst for Glomma nås med biltransport kun gjennom Fredrikstad-brua, som stod ferdig i 1957. Alternativ veiforbindelse mellom sentrum og Østsiden (Torsnes/Borge/Torp/Sellebakk) er via Sarpsborg i nord. FV108 gjennom Kråkerøy er eneste veiforbindelse til Hvaler kommune, over Kjøkøysund bru (åpnet i 1970).

Det er registrert kvikkleireforekomster i kommunen. NVEs kvikkleiresonekart viser felter med høy faregrad ved Torp bruk, Rolvsøysund, Rostadneset, Haug/Seut, og områder med middels faregrad blant annet i sentrumskjernen.

Kommunen er den syvende største hyttekommunen i landet (i følge SSBs tall fra 2026) med 4484 hytter. Et stort antall hytter og turister om sommeren gjør at folketallet stiger - kommunen har ansvar for forsvarlige helsetjenester, dimensjonering av legevakt, brannvesen, hjemmetjenester, vann og avløp mm. og må dermed ta høyde for befolkningsvekst i sommerhalvåret.

Kommunen har et stort industriområde tett på sentrum (Øra). Herfra er det kort luftlinje til bebyggelse og sentrum, og det har vært flere branntilløp de siste årene. Kommunen har også flere storulykkebedrifter, der uønskede hendelser kan føre til spredning av farlig røyk/gass og behov for evakuering av store menneskemengder.

Det er spredt befolkning/boliger i kommunen, med noe avstand fra ytterkant til ytterkant av kommunegrensene, også fra sentrum og ut i distriktene. Dette kan gi utfordringer ved EKOM-bortfall og behov for å nå ut med informasjon til alle som oppholder seg i kommunen.

Kommunen har nærhet til Sverige, med kriminelle nettverk som opererer på begge sider av grensen. Kommunen har også historikk med radikalisering.

Gamlebyen i Fredrikstad er Nord-Europas best bevarte festningsby, og har spesiell kulturverdi blant annet med tanke på brannvern.

Det finnes flere områder med levekårsutfordringer i kommunen. Kommunen har en stor andel sekundærflyktninger. Erfaringer fra pandemien viser at det er utfordrende å nå alle, og at budskap og kommunikasjonsplattformer må tilpasses.

Kommunen har også jevnlig store musikkfestivaler og idrettsarrangementer, hovedsakelig om sommeren, som trekker mange mennesker til sentrumsnære områder.

Fredrikstad kommune har samarbeid med Hvaler kommune om blant annet felles legevakt, miljørettet helsevern, smittevern og brann- og redningstjenester.

5 Uønskede hendelser

5.1 Begrunnelse for utvelgelse av hendelser

Vurderingene er gjort ut fra sannsynlighet, sårbarhet, konsekvens og overførbarhet. I tillegg er det gjort en overordnet vurdering av hvordan hendelsene påvirker utvalgte kritiske samfunnsfunksjoner, i tråd med nyere føringer i FylkesROS om å synliggjøre påvirkning på samfunnets bæreevne og kommunens styringsevne. Analysen legger vekt på sammensatte hendelser og gjensidige avhengigheter mellom strøm, EKOM, digitale systemer, transport, vannforsyning, forsyningssikkerhet og kommunal styringsevne.

Avgrensning og endringer fra ROS 2022: Ved revisjonen til 2026 er hendelsesutvalget spisset for å redusere overlapp og sikre høy lokal relevans. Følgende hendelser fra ROS 2022 er ikke videreført som egne analyseenheter: jordskjelv, dambrudd i Sarpefossen, CBRNE, atom-/strålehendelse og mangel på livsnødvendigheter. Disse vurderes enten som hendelser med svært lav sannsynlighet og begrenset kommunalt handlingsrom, som objekts- eller scenariospesifikke forhold der ansvar og beredskap i hovedsak ligger hos eier og statlige aktører, eller som trussel- og konsekvenskategorier som mer hensiktsmessig ivaretas på tvers av andre analyserte hendelser. Relevante konsekvenser, sårbarheter og beredskapsbehov knyttet til disse forholdene er likevel ivaretatt gjennom øvrige hendelser i ROS 2026 og kommunens generelle beredskap. Eksempelvis vil konsekvenser knyttet til skader på bygg og kritisk infrastruktur kunne inngå i flere av de analyserte hendelsene, mens CBRNE-relaterte forhold vurderes i forbindelse med tilsiktede handlinger og industri-/forurensningshendelser. Atom- og strålerelaterte konsekvenser inngår blant annet i vurderingen av sikkerhetspolitisk krise og krig og i kommunens øvrige informasjons- og samvirkeberedskap. Forsynings- og logistikkutfordringer knyttet til mangel på livsnødvendigheter inngår blant annet i hendelsene brudd i kritiske transportårer, strøm/EKOM, pandemi og sikkerhetspolitisk krise og krig.

I tillegg er enkelte hendelser fra 2022 slått sammen eller omstrukturert: brann og skog-/utmarksbrann er slått sammen til én hendelse. Skipsulykke og storulykke er ikke videreført som egne hendelser, men anses dekket gjennom hendelsen alvorlig transportulykke, akutt forurensning og gjennom kommunens generiske evakuerings-, mottaks- og pårørendearbeid og samvirke med nødetater.

Barn og unges behov skal vurderes i alle relevante hendelser, særlig der skole, barnehage, helse, evakuering eller informasjon til befolkningen berøres. Helseberedskap og sårbare grupper skal vurderes på tvers av alle relevante hendelser. Dette omfatter eldre og skrøpelige hjemmeboende, personer med omfattende funksjonsnedsettelser, barn med sammensatte omsorgsbehov, personer med alvorlige psykiske lidelser og eller rusutfordringer, samt tjenestemottakere som er avhengig av strøm, EKOM, medisinskteknisk utstyr eller kontinuerlig bistand fra helse- og omsorgstjenesten.

Egenberedskap i befolkningen og virksomheter er en svært viktig forutsetning for kommunens samlede robusthet ved langvarige eller sammensatte hendelser.

5.2 Beskrivelse av uønskede hendelser

ID	Uønsket hendelse	Beskrivelse av hendelsen	Årsaker / medvirkende faktorer
10317	Ekstremvær	Fredrikstad kommune er særlig utsatt for ekstremvær som følge av beliggenhet langs Glomma, lavtliggende områder og kystsonen mot Oslofjorden. Økende nedbørsmengder gir utfordringer knyttet til overvann, flom i vassdrag og belastning på avløpssystemet. Storm og kraftig vind kan føre til skader på bygninger, strømnett og transportinfrastruktur. Hendelsen kan ramme store deler av kommunen samtidig og påvirke kritiske samfunnsfunksjoner. I ekstreme tilfeller kan også vannstandsøkning, erosjon og damrelaterte forhold forsterke konsekvensene. Tørke, hetebølger og sterk kulde er også eksempler på ekstremvær som kan ramme kommunen og medføre behov for beredskapstiltak.	- Klimaendringer med mer intens nedbør - Tette flater i by- og tettstedsområder - Begrenset kapasitet i overvanns- og avløpsnett - Havnivåstigning og stormflo
10421	Kvikkleireskred/usikre grunnforhold	Store deler av Fredrikstad ligger i områder med marin leire og potensiell kvikkleireproblematikk. Utbygging, terrenginngrep og endret drenering kan bidra til å utløse skred. Et kvikkleireskred kan medføre svært alvorlige konsekvenser for liv, helse, bebyggelse og kritisk infrastruktur. Hendelsen kan inntreffe raskt og med begrenset forvarsel. Forebygging gjennom god planlegging og kontroll med terrenginngrep er avgjørende.	- Geologiske forhold med ustabile masser - Menneskelige inngrep i grunnen - Ekstremnedbør og erosjon - Mangelfulle eller utilstrekkelige grunnundersøkelser
10422	Brann; storbrann og skog-/utmarksbrann	Brann kan oppstå i tettbebygde områder, industrielle anlegg eller i skog- og utmark, særlig i perioder med tørke. Fredrikstad har både tett bystruktur, eldre bygningsmasse og store grøntområder, noe som gir varierende brannrisiko. Brann kan føre til tap av liv, store materielle skader og langvarige konsekvenser. Skog- og utmarksbrann kan påvirke store arealer og kreve betydelig innsats over tid. Sekundærbranner kan også oppstå etter andre fysiske skader på bygg og infrastruktur, herunder ved svært sjeldne naturhendelser som jordskjelv.	- Menneskelig uaktsomhet - Elektrisk feil og teknisk svikt - Tørkeperioder og klimatiske forhold - Tett bebyggelse og høy objekttetthet - Tilsiktede handlinger

ID	Uønsket hendelse	Beskrivelse av hendelsen	Årsaker / medvirkende faktorer
10423	Langvarig strømbrudd	Langvarig strømbrudd kan føre til bortfall av kritiske systemer og utstyr samfunnet er avhengig av, herunder bank-/betalingstjenester, næringsliv, helse og omsorg, NAV-relaterte tjenester, vannforsyning, IKT og kommunikasjon. Fredrikstad er avhengig av stabil strømforsyning for drift av samfunnskritisk infrastruktur, herunder pumpestasjoner, behandlingsanlegg og kritiske bygg. Kommunen er også sårbar med tanke på oppvarming av bygg som ikke har andre varmekilder. Hendelsen kan få konsekvenser for medisinsk utstyr, elektronisk journal, legemiddelhåndtering, trygghetsalarmer, oppvarming av institusjoner og hjemmeboende med kritiske hjelpebehov. Hendelsen kan oppstå som følge av ekstremvær, teknisk svikt eller eksterne forhold. Konsekvensene øker betydelig over tid, særlig for sårbare grupper og ved samtidig svikt i EKOM, og påvirker også tilgang til livsnødvendige varer og tjenester.	- Ekstremvær og naturhendelser - Svikt i regional infrastruktur - Begrenset reservekraftkapasitet - Avhengighet av eksterne leverandører og drivstoff - Tilsiktede handlinger eller uhell
10424	Bortfall av EKOM (elektronisk kommunikasjon)	Bortfall av EKOM kan redusere kommunens evne til å varsle, koordinere og levere tjenester, særlig ved kriser. Svikt i mobilnett, telenett og datakommunikasjon kan ramme både innbyggere og kommunale enheter som trygghetsalarmer og helseteknologiske løsninger, og svekke samvirke med nødetater og andre aktører. Hendelsen kan oppstå lokalt (basestasjon/linjebrudd) eller regionalt (større nettutfall), og vil ofte forsterkes av samtidig strømbrudd, tilsiktede hendelser eller krig. Konsekvensene er særlig store dersom befolkningsvarsling, helsetjenester og kritisk drift mister kommunikasjonskanaler. Det vil blant annet få konsekvenser for samhandling med fastleger, kommunale helsetjenester og sykehus, og behov for manuelle tjenester. Bortfall av EKOM vil også kunne påvirke tilgang til livsnødvendige tjenester og forsterke svikt i andre samfunnsfunksjoner.	- Strømbrudd som slår ut basestasjoner/knutepunkt - Fysisk skade på infrastruktur (pga. vær, brann, anleggsarbeid osv.) - Overbelastning i nettet ved kriser - Leverandørsvikt og manglende redundans - Tilsiktede handlinger
10425	Alvorlige digitale hendelser	Alvorlige digitale hendelser, som for eksempel cyberangrep, kan gi bortfall av kommunale tjenester, tap av data, svekket tillit og forstyrrelser i kritiske samfunnsfunksjoner. Typiske angrep inkluderer løsepengevirus, phishing, kompromittering av kontoer og	- Trusselaktører og økt digital kriminalitet - Sårbarheter i systemer og feilkonfigurasjon

ID	Uønsket hendelse	Beskrivelse av hendelsen	Årsaker / medvirkende faktorer
		tjenestenektangrep, ofte via leverandørkjeder. Et alvorlig angrep kan redusere kommunens styringsevne, påvirke saksbehandling og skape behov for manuelle nødrutiner. Det kan ha pasientsikkerhetskonsekvenser ved at oppdatert pasientjournal og tiltakskort ikke er tilgjengelig. Angrep på turnus- og bemanningssystemer, responssenter og digitale samhandlingsløsninger vil kunne påvirke både personellsituasjonen og tverrfaglig arbeid. Hendelsen kan også føre til brudd på konfidensialitet (personopplysninger) og krevende kommunikasjon mot innbyggere og media. Selv om angrepet ofte retter seg mot kommunens systemer, kan konsekvensene merkes bredt i samfunnet gjennom bortfall av tjenester og avhengigheter til banker, media, politi og sykehus. Utviklingen innen kunstig intelligens (KI) kan forsterke eksisterende digitale trusler og skape nye.	- Phishing/sosial manipulasjon, for eksempel at ansatte trykker på lenker, skanner QR-koder eller bruker minnepinner ukritisk - Leverandør- og skyløsninger med komplekse avhengigheter - Innside-risiko/tilsiktet handling - Svikt i nettverk, strøm, ekom, kritisk personell
10426	Pandemi/alvorlig smittsom sykdom	En pandemi eller alvorlig smittsom sykdom kan få omfattende konsekvenser for Fredrikstad kommune som tjenesteyter, arbeidsgiver og lokal samfunnsaktør. Hendelsen kan føre til høyt sykefravær blant ansatte og langvarig personellmangell, stor belastning på helse- og omsorgstjenestene og redusert kapasitet i andre kommunale tjenester. Erfaringene fra covid-19 viser at konsekvensene kan bli langvarige og sammensatte, og det kan blant annet bli behov for prioritering av kritiske tjenester, massevaksinasjon og smittesporing. Videre vil kommunen måtte håndtere smittevernlogistikk, psykososial belastning, ivaretakelse av sårbare grupper og kommunikasjon til grupper som er vanskelig å nå. Pandemier kan også skape betydelige samfunnsmessige og økonomiske ringvirkninger og bidra til mangel på livsnødvendige varer og innsatsfaktorer. Effektiv håndtering forutsetter god planlegging, koordinering og kommunikasjon.	- Smittsomme sykdommer med høy spredningsevne - Global mobilitet og reisevirksomhet - Begrenset immunitet i befolkningen - Mangel på personell over tid - Tilsiktede handlinger eller uhell
10427	Akutt forurensning (land og sjø)	Akutt forurensning kan oppstå som følge av uhell, utslipp fra industri, transporthendelser eller skipstrafikk. Fredrikstad har industriområder, havn og elveløp som øker risikoen for utslipp til land, grunn og sjø.	- Industriell virksomhet og lagring av farlige stoffer

ID	Uønsket hendelse	Beskrivelse av hendelsen	Årsaker / medvirkende faktorer
		Hendelsen kan få alvorlige konsekvenser for miljø, naturverdier, næringsliv og befolkningens helse. Den kan kreve langvarig opprydding og koordinert innsats mellom flere aktører. Hendelsen kan også utløses som følge av krig, sabotasje eller andre tilsiktede handlinger.	- Skipstrafikk og havneaktivitet - Transport av kjemikalier - Mangelfull sikring eller teknisk svikt - Krig eller sabotasje
10428	Alvorlig industriulykke	En alvorlig industriulykke kan inntreffe ved industriområder eller virksomheter med farlige prosesser og stoffer. Fredrikstad har industri og logistikk knyttet til havn og næringsområder som representerer en potensiell risiko. Hendelsen kan føre til personskader, miljøforurensning og behov for evakuering. Den kan også gi konsekvenser utover kommunegrensen og kreve regional samordning. CBRNE-relaterte komponenter kan i enkelte tilfeller være en del av slike hendelser.	- Teknisk svikt i industrielle prosesser - Menneskelig feil - Manglende sikkerhetsrutiner - Brann, eksplosjon eller utslipp - Tilsiktede handlinger
10429	Alvorlig transportulykke (vei, sjø, jernbane)	Fredrikstad har et transportnett med vei, jernbane og sjøtransport. En alvorlig transportulykke kan føre til mange skadde eller omkomne og kreve betydelig innsats fra nødetater og kommune. Hendelsen kan gi brudd i fremkommelighet og logistikk, og skape behov for evakuering eller helseoppfølging. Transportulykker kan inntreffe plutselig og med komplekse rednings- og evakueringsbehov. Hendelsen omfatter også skipsulykker og andre storulykker med mange berørte, og kan i noen tilfeller medføre sekundære konsekvenser som akutt forurensning, oljeutslipp eller hendelser med farlig gods. Langvarige konsekvenser kan utvikle seg til bortfall av kritiske transportårer, jf. egen hendelse.	- Trafikkulykker og teknisk svikt - Høy trafikkbelastning - Vær- og føreforhold - Menneskelig feil - Farlig gods
10430	Svikt i vannforsyning/ drikkevannskvalitet	Svikt i vannforsyning eller redusert drikkevannskvalitet kan få alvorlige konsekvenser for befolkningens helse og kommunens evne til å levere grunnleggende tjenester. Hendelsen kan skyldes forurensning, teknisk svikt eller bortfall av strøm. Fredrikstad er avhengig av sikre vannkilder, godt vedlikeholdte anlegg og stabil	- Forurensning av vannkilder - Teknisk svikt i behandlingsanlegg - Strømbrudd - Aldrende infrastruktur

ID	Uønsket hendelse	Beskrivelse av hendelsen	Årsaker / medvirkende faktorer
		drift. En langvarig hendelse kan påvirke husholdninger, næringsliv, legevakt, storkjøkkendrift, smittevern og institusjoner. Tilsiktede handlinger eller krig kan også påvirke vannforsyningen direkte eller indirekte.	- Tilsiktede handlinger/krig
10431	Brudd i kritiske transportårer	Brudd i kritiske transportårer kan oppstå som følge av naturhendelser, teknisk svikt, ulykker eller tilsiktede handlinger, og medføre langvarig bortfall eller vesentlig redusert tilgjengelighet på sentrale transportforbindelser. For Fredrikstad kan dette omfatte stengte eller utilgjengelige bruer, jernbanestrekninger, viktige vegforbindelser eller havnefunksjoner. Slike brudd kan få betydelige konsekvenser for logistikk, forsyning, pendling, nødetaters fremkommelighet og kommunens evne til å levere kritiske tjenester. Hendelsen kjennetegnes ofte av lang varighet og store ringvirkninger, også utenfor kommunens grenser. Dette påvirker også tilgang til livsnødvendige varer og innsatsfaktorer og skiller seg fra akutte transportulykker ved at den omfatter langvarig bortfall av transportfunksjon.	- Ekstremvær, flom, skred eller erosjon som påvirker infrastruktur - Tekniske feil eller strukturelle skader på broer/jernbane - Ulykker, brann eller sammenstøt som medfører stenging over tid - Få omkjøringsmuligheter og høy belastning - Sikkerhetstiltak eller tilsiktede handlinger mot infrastruktur
10432	Tilsiktede handlinger (PLIVO, sabotasje, terror)	Tilsiktede handlinger som PLIVO (pågående livstruende vold), sabotasje eller terror kan ramme kommunen direkte eller indirekte. Selv om sannsynligheten vurderes som lav, kan konsekvensene bli svært alvorlige for liv, helse og samfunnets trygghet. Fredrikstad har offentlige bygg, større arrangementer og infrastruktur som kan være potensielle mål. Hendelsen krever rask koordinering med nødetater og tydelig kriseledelse. Hendelsen kan også omfatte desinformasjon, påvirkningsoperasjoner og i enkelte tilfeller CBRNE-komponenter som svekker tillit og påvirker befolkningens atferd og kommunens situasjonsforståelse.	- Radikalisering og ekstremisme - Uønskede tilsiktede handlinger - Mangelfulle sikringstiltak - Samfunnsmessige spenninger - Desinformasjon og påvirkningsoperasjoner

ID	Uønsket hendelse	Beskrivelse av hendelsen	Årsaker / medvirkende faktorer
10433	Redusert styringsevne og samordning ved komplekse hendelser	Redusert styringsevne og samordning kan oppstå i situasjoner med samtidige, langvarige eller komplekse hendelser som legger betydelig press på organisasjonen. Det er utfordrende for en kommune å skulle planlegge for ukjente trusler og man vet aldri hva som kan inntreffe. Eksempler kan være store, men svært sjeldne, naturkatastrofer som solstorm, meteoritt-nedslag, jordskjelv eller vulkanutbrudd. Det kan også være store endringer i verdensordenen, global samhandling (handel osv.) eller brå endringer i nasjonale styringsforhold som gir utslag i at kommunen rammes og endrer rammebetingelsene vesentlig fra dagens situasjon. For Fredrikstad kan dette innebære utfordringer med å etablere, opprettholde og samordne effektiv kriseledelse over tid, særlig der flere sektorer rammes samtidig. Hendelsen kan føre til forsinkede beslutninger, uklar prioritering av ressurser og mangelfull koordinering med eksterne aktører. Konsekvensene kan forsterkes dersom hendelsen sammenfaller med bortfall av strøm, EKOM eller høy belastning på nøkkelpersonell. Dette kan også forsterkes av økonomiske eller finansielle kriser som påvirker kommunens handlingsrom, samt av desinformasjon som svekker situasjonsforståelse og etterlevelse av råd. Helse er et kritisk beslutningsområde ved ressursknapphet, med behov for blant annet avløsningsplaner/personell og tydelig prioritering av forsvarlige minimumstjenester. Ved å planlegge for utholdenhet, kontinuitet, redundans og standard prosedyrer og metodikk innen krisehåndtering og beredskap kan vi likevel til en viss grad forberede oss og bygge resiliens mot det uforutsette og ukjente.	- Sammensatte og samtidige hendelser med høy kompleksitet - Langvarig belastning på kommuneledelse og kriseorganisasjon - Uklar rolle- og ansvarsfordeling mellom strategisk og operativt nivå - Mangelfull utholdenhet i kriseledelse og støttefunksjoner - Begrenset tilgang på beslutningsstøtte og situasjonsforståelse - Hendelser vi per nå ikke klarer å forutse, men som vil gi kommunen store utfordringer med styringsevne og/eller ressurstilgang
10434	Sikkerhetspolitisk krise/krig	En sikkerhetspolitisk krise eller krig kan få omfattende konsekvenser for Fredrikstad kommune som lokal forvaltningsmyndighet og tjenesteyter. Hendelsen kan påvirke samfunnsfunksjoner, forsyninger, personell og befolkningens trygghet. Kommunen vil få en viktig rolle i sivil motstandsdyktighet, støtte til nasjonale myndigheter og ivaretakelse av befolkningen. Kommunens oppgaver ved en sikkerhetspolitisk krise eller krig er blant annet:	- Internasjonale konflikter - Økt geopolitisk spenning - Hybrid påvirkning og sammensatte trusler

ID	Uønsket hendelse	Beskrivelse av hendelsen	Årsaker / medvirkende faktorer
		Opprettholde ledelse, beslutningsevne og krisehåndtering. Sikre kritiske tjenester til befolkningen. Samordne innsatsen mellom kommunale tjenester, politi, helseforetak, Forsvaret, Statsforvalteren, Sivilforsvaret og frivillige aktører. Prioritere liv, helse og samfunnskritiske funksjoner når ressurser er knappe. Bidra til beskyttelse av sivilbefolkningen, herunder evakuering, tilfluktsrom og informasjon til innbyggerne. Pasienter kan bli sendt hjem fra spesialisthelsetjenesten og legge større press på kommunale helsetjenester. Hendelsen kan være langvarig og preget av usikkerhet. Helhetlig beredskap, utholdenhet og samordning er avgjørende, og kommunen er som del av totalforsvaret med på å sikre at samfunnet i størst mulig grad kan fortsette å fungere også under krise og krig, herunder ved hybride trusler og i særlige tilfeller atom- og strålerelaterte konsekvenser.	

5.3 Analyse av uønskede hendelser

(Definisjoner av de ulike kriteriene er beskrevet i «Vedlegg 1 Tabeller for sannsynlighet og konsekvens».)

ID	Uønsket hendelse	Sannsynlighet for hendelsen	Konsekvens	Oppsummering av samlet vurdering av sårbarhet	Kunnskapsstyrke	Styrbarhet
10317	Ekstremvær	D. Høy	**Liv og helse:** 4. Stor **Samfunnsstabilitet:** 4. Stor **Natur og miljø:** 4. Stor **Materielle verdier:** 4. Stor	Høy **Behov for befolkningsvarsling?** Ja **Behov for evakuering?** Ja	Middels	Lav
10421	Kvikkleireskred/ usikre grunnforhold	C. Middels	**Liv og helse:** 4. Stor **Samfunnsstabilitet:** 3. Middels **Natur og miljø:** 3. Middels **Materielle verdier:** 4. Stor	Høy **Behov for befolkningsvarsling?** Ja **Behov for evakuering?** Ja	Middels	Middels
10422	Brann; storbrann og skog-/utmarksbrann	C. Middels	**Liv og helse:** 5. Svært stor **Samfunnsstabilitet:** 3. Middels **Natur og miljø:** 5. Svært stor **Materielle verdier:** 4. Stor	Middels **Behov for befolkningsvarsling?** Ja **Behov for evakuering?** Ja	Sterk	Middels
10423	Langvarig strømbrudd	C. Middels	**Liv og helse:** 4. Stor **Samfunnsstabilitet:** 5. Svært stor **Natur og miljø:** 0. Ingen / ikke relevant **Materielle verdier:** 3. Middels	Høy **Behov for befolkningsvarsling?** Ja **Behov for evakuering?** Ja	Middels	Middels
10424	Bortfall av EKOM (elektronisk kommunikasjon)	C. Middels	**Liv og helse:** 4. Stor **Samfunnsstabilitet:** 5. Svært stor **Natur og miljø:** 0. Ingen / ikke relevant	Høy **Behov for befolkningsvarsling?** Ja **Behov for evakuering?** Nei	Middels	Middels

ID	Uønsket hendelse	Sannsynlighet for hendelsen	Konsekvens	Oppsummering av samlet vurdering av sårbarhet	Kunnskapsstyrke	Styrbarhet
			Materielle verdier: 4. Stor			
10425	Alvorlige digitale hendelser	D. Høy	**Liv og helse:** 4. Stor **Samfunnsstabilitet:** 5. Svært stor **Natur og miljø:** 1. Svært små **Materielle verdier:** 4. Stor	Høy **Behov for befolkningsvarsling?** Ja **Behov for evakuering?** Nei	Svak	Høy
10426	Pandemi/alvorlig smittsom sykdom	D. Høy	**Liv og helse:** 5. Svært stor **Samfunnsstabilitet:** 4. Stor **Natur og miljø:** 0. Ingen / ikke relevant **Materielle verdier:** 4. Stor	Høy **Behov for befolkningsvarsling?** Nei **Behov for evakuering?** Nei	Sterk	Middels
10427	Akutt forurensning (land og sjø)	C. Middels	**Liv og helse:** 3. Middels **Samfunnsstabilitet:** 2. Små **Natur og miljø:** 5. Svært stor **Materielle verdier:** 3. Middels	Middels **Behov for befolkningsvarsling?** Ja **Behov for evakuering?** Ja	Sterk	Middels
10428	Alvorlig industriulykke	B. Lav	**Liv og helse:** 5. Svært stor **Samfunnsstabilitet:** 3. Middels **Natur og miljø:** 4. Stor **Materielle verdier:** 4. Stor	Middels **Behov for befolkningsvarsling?** Ja **Behov for evakuering?** Ja	Svak	Middels
10429	Alvorlig transportulykke (vei, sjø, jernbane)	B. Lav	**Liv og helse:** 4. Stor **Samfunnsstabilitet:** 2. Små **Natur og miljø:** 1. Svært små	Middels **Behov for befolkningsvarsling?** Nei	Middels	Middels

ID	Uønsket hendelse	Sannsynlighet for hendelsen	Konsekvens	Oppsummering av samlet vurdering av sårbarhet	Kunnskapsstyrke	Styrbarhet
			Materielle verdier: 2. Små	**Behov for evakuering?** Nei		
10430	Svikt i vannforsyning/ drikkevanns-kvalitet	B. Lav	**Liv og helse:** 3. Middels **Samfunnsstabilitet:** 4. Stor **Natur og miljø:** 1. Svært små **Materielle verdier:** 2. Små	Høy **Behov for befolkningsvarsling?** Ja **Behov for evakuering?** Nei	Middels	Høy
10431	Brudd i kritiske transportårer	C. Middels	**Liv og helse:** 2. Små **Samfunnsstabilitet:** 5. Svært stor **Natur og miljø:** 1. Svært små **Materielle verdier:** 4. Stor	Høy **Behov for befolkningsvarsling?** Nei **Behov for evakuering?** Nei	Svak	Middels
10432	Tilsiktede handlinger (PLIVO, sabotasje, terror)	B. Lav	**Liv og helse:** 5. Svært stor **Samfunnsstabilitet:** 3. Middels **Natur og miljø:** 1. Svært små **Materielle verdier:** 2. Små	Middels **Behov for befolkningsvarsling?** Ja **Behov for evakuering?** Ja	Middels	Middels
10433	Redusert styringsevne og samordning ved komplekse hendelser	C. Middels	**Liv og helse:** 4. Stor **Samfunnsstabilitet:** 5. Svært stor **Natur og miljø:** 2. Små **Materielle verdier:** 3. Middels	Høy **Behov for befolkningsvarsling?** Nei **Behov for evakuering?** Nei	Svak	Høy
10434	Sikkerhets-politisk krise/krig	C. Middels	**Liv og helse:** 5. Svært stor **Samfunnsstabilitet:** 5. Svært stor **Natur og miljø:** 3. Middels	Middels **Behov for befolkningsvarsling?** Ja	Svak	Lav

ID	Uønsket hendelse	Sannsynlighet for hendelsen	Konsekvens	Oppsummering av samlet vurdering av sårbarhet	Kunnskapsstyrke	Styrbarhet
			Materielle verdier: 5. Svært stor	**Behov for evakuering?** Ja		

6 Fremstilling av risiko- og sårbarhetsbilde

Denne helhetlige kommunale ROS-analysen er utarbeidet i 2026, «Totalforsvarsåret». Norske myndigheter har over tid beskrevet en alvorlig og mer uforutsigbar sikkerhetspolitisk situasjon, med behov for økt motstandskraft, bedre samhandling og styrket beredskap i hele samfunnet. Dette har medført nye og tydeliggjorte krav, oppgaver og forventninger til kommunenes rolle innen samfunnssikkerhet, beredskap og totalforsvar. Særlig gjelder dette kommunenes rolle ved sikkerhetspolitisk krise og krig, kontinuitetsplanlegging, forsyningssikkerhet, digital sikkerhet, vertslandsstøtte, evakuering, samordning med Forsvaret og øvrige totalforsvarsaktører og opprettholdelse av kritiske tjenester under langvarige kriser. Nye veiledere fra DSB og nasjonale initiativer som Totalforsvarsåret 2026 og «Norge øver» har bidratt til å konkretisere kommunenes roller og forventede bidrag.

Denne utviklingen har også konsekvenser for kommunens organisering, kompetanse og ressursbehov innen samfunnssikkerhet og beredskap. Ressursbehovet følger ikke først og fremst av enkeltstående planer eller øvelser, men av summen av oppgaver som krever tverrfaglig involvering, koordinering og kontinuerlig oppfølging. Flere av oppgavene krever regelmessig oppdatering, øving, kompetansebygging, samordning og revisjon av planverk. Kommunen må blant annet videreutvikle sin evne til å håndtere bortfall av elektronisk kommunikasjon (ekom), kontinuitet i kritiske tjenester, forsyningssikkerhet, evakuering, sivile beskyttelsestiltak og andre konsekvenser av alvorlige og langvarige kriser.

Samfunnssikkerhet og beredskap angår hele samfunnet og må ivaretas som et helhetlig ansvar i kommunen. Ansvaret går på tvers av organisatoriske og faglige skillelinjer og forutsetter at kommunen planlegger, samordner og handler som én organisasjon. DSB peker blant annet på behovet for at totalforsvarshensyn integreres i kommunens planlegging og at helhetlig ROS benyttes som et sentralt kunnskapsgrunnlag.

Oppfølgingen av denne ROS-analysen må derfor også ses i sammenheng med kommunens samlede kapasitet til å arbeide systematisk og langsiktig med samfunnssikkerhet og beredskap. Nye eller vesentlig utvidede oppgaver som følger av nasjonale krav, føringer og forventninger kan medføre behov for økte ressurser, både innen det sentrale beredskapsarbeidet og i kommunens tjenesteområder. Dette gjelder blant annet oppgaver knyttet til totalforsvar, sikkerhetspolitisk krise og krig, sivile beskyttelsestiltak, forsyningssikkerhet, nødstrøm, sikring av kritisk infrastruktur, sikkerhetsarbeid og opprettholdelse av kritiske kommunale tjenester.

Nye eller vesentlig utvidede statlige krav og oppgaver kan medføre økte ressursbehov. Eventuelle økonomiske konsekvenser må vurderes gjennom kommunens ordinære plan- og budsjettprosesser.

6.1 Eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen

Fredrikstad kommunes risiko- og sårbarhetsbilde påvirkes både av eksisterende lokale forhold og av langsiktige samfunnsendringer. Kommunens beliggenhet ved Glomma og Oslofjorden, kritiske transportforbindelser, industri- og havnevirksomhet, kvikkleireområder og avhengighet av teknisk og digital infrastruktur representerer sentrale sårbarheter. Klimaendringer, økt digitalisering, endringer i den sikkerhetspolitiske situasjonen og økende avhengigheter mellom kritiske samfunnsfunksjoner forventes å påvirke risiko- og sårbarhetsbildet fremover.

Analysen viser særlig behov for å planlegge for langvarige og sammensatte hendelser der flere samfunnsfunksjoner svikter samtidig. Kommunens evne til kontinuitet, omstilling og opprettholdelse av kritiske tjenester vil derfor være sentral for den samlede motstandsdyktigheten.

6.2 Risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område

Fredrikstad er avhengig av en rekke infrastrukturer, forsyningskjeder og tjenester som ligger helt eller delvis utenfor kommunens geografiske område og direkte kontroll. Hendelser andre steder kan derfor få betydelige konsekvenser lokalt. Dette gjelder blant annet strøm- og ekomforsyning, transport og logistikk, drivstoff, mat og legemidler, spesialisthelsetjenester og digitale tjenester.

Også hendelser i nabokommuner, regional eller nasjonal infrastruktur og internasjonale forhold kan påvirke Fredrikstad. Kommunens beredskap må derfor bygge på samarbeid og samordning med nabokommuner, Statsforvalteren, nødetater, infrastruktureiere, næringsliv, frivillige organisasjoner og øvrige aktører i totalforsvaret.

6.3 Hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer påvirker hverandre

De analyserte hendelsene må ikke betraktes isolert. Flere hendelser kan oppstå samtidig, utløse nye hendelser eller forsterke konsekvensene av hverandre. Særlig er det sterke gjensidige avhengigheter mellom strøm, EKOM, digitale systemer, vann og avløp, transport, forsyninger og kommunens styringsevne.

Et langvarig strømbrudd kan eksempelvis påvirke EKOM, vannforsyning, helse- og omsorgstjenester, digitale løsninger, drivstofftilgang og kommunens krisehåndtering. Tilsvarende kan ekstremvær eller tilsiktede handlinger føre til samtidige bortfall av flere kritiske funksjoner. Kommunens beredskap må derfor ta høyde for følgehendelser, samtidighet og kaskadeeffekter, og ikke bare håndtering av enkeltstående hendelser.

6.4 Sårbarheter i kritiske samfunnsfunksjoner og påkjenninger i beredskapen

ID	Uønsket hendelse	Hvilke samfunnskritiske funksjoner kan den uønskede hendelsen ha konsekvenser for?
10317	Ekstremvær	Fremkommelighet og transport Nød- og redningstjeneste Forsyning av mat, varme og medisiner Forsyning av drivstoff Forsyning av energi Elektroniske kommunikasjonstjenester Drikkevannforsyning Helse og omsorg Avløpshåndtering
10421	Kvikkleireskred/usikre grunnforhold	Fremkommelighet og transport Nød- og redningstjeneste Drikkevannforsyning Helse og omsorg Avløpshåndtering
10422	Brann; storbrann og skog-/utmarksbrann	Fremkommelighet og transport Nød- og redningstjeneste Forsyning av mat, varme og medisiner Drikkevannforsyning Helse og omsorg
10423	Langvarig strømbrudd	Nød- og redningstjeneste Forsyning av mat, varme og medisiner Forsyning av drivstoff Forsyning av energi Elektroniske kommunikasjonstjenester Styringsevne og kriseledelse Digital sikkerhet (IKT) Drikkevannforsyning

ID	Uønsket hendelse	Hvilke samfunnskritiske funksjoner kan den uønskede hendelsen ha konsekvenser for?
		Helse og omsorg Avløpshåndtering Krisekommunikasjon
10424	Bortfall av EKOM (elektronisk kommunikasjon)	Nød- og redningstjeneste Forsyning av mat, varme og medisiner Elektroniske kommunikasjonstjenester Styringsevne og kriseledelse Digital sikkerhet (IKT) Drikkevannforsyning Helse og omsorg
10425	Alvorlige digitale hendelser	Nød- og redningstjeneste Forsyning av mat, varme og medisiner Elektroniske kommunikasjonstjenester Styringsevne og kriseledelse Digital sikkerhet (IKT) Drikkevannforsyning Helse og omsorg
10426	Pandemi/alvorlig smittsom sykdom	Forsyning av mat, varme og medisiner Forsyning av drivstoff Styringsevne og kriseledelse Helse og omsorg
10427	Akutt forurensning (land og sjø)	Fremkommelighet og transport Nød- og redningstjeneste Styringsevne og kriseledelse Helse og omsorg Avløpshåndtering
10428	Alvorlig industriulykke	Fremkommelighet og transport Nød- og redningstjeneste Styringsevne og kriseledelse Helse og omsorg
10429	Alvorlig transportulykke (vei, sjø, jernbane)	Fremkommelighet og transport Nød- og redningstjeneste Forsyning av mat, varme og medisiner Styringsevne og kriseledelse Helse og omsorg
10430	Svikt i vannforsyning/ drikkevannskvalitet	Forsyning av mat, varme og medisiner Styringsevne og kriseledelse Drikkevannforsyning Helse og omsorg Avløpshåndtering
10431	Brudd i kritiske transportårer	Fremkommelighet og transport Nød- og redningstjeneste Forsyning av mat, varme og medisiner Forsyning av drivstoff Forsyning av energi Styringsevne og kriseledelse Helse og omsorg
10432	Tilsiktede handlinger (PLIVO, sabotasje, terror)	Fremkommelighet og transport Nød- og redningstjeneste Forsyning av mat, varme og medisiner Styringsevne og kriseledelse

ID	Uønsket hendelse	Hvilke samfunnskritiske funksjoner kan den uønskede hendelsen ha konsekvenser for?
		Drikkevannforsyning Helse og omsorg
10433	Redusert styringsevne og samordning ved komplekse hendelser	Nød- og redningstjeneste Styringsevne og kriseledelse Helse og omsorg
10434	Sikkerhetspolitisk krise/krig	Fremkommelighet og transport Nød- og redningstjeneste Forsyning av mat, varme og medisiner Forsyning av drivstoff Forsyning av energi Elektroniske kommunikasjonstjenester Styringsevne og kriseledelse Digital sikkerhet (IKT) Drikkevannforsyning Helse og omsorg Avløpshåndtering

6.5 Kommunens evne til å opprettholde og gjenoppta tjenesteproduksjon

Analysen viser at kommunens evne til å opprettholde kritiske tjenester er særlig avhengig av tilgang på personell, strøm, EKOM, digitale systemer, vann, transport og nødvendige varer og innsatsfaktorer. Langvarige eller samtidige bortfall kan medføre behov for å redusere eller omprioritere ordinær tjenesteproduksjon for å opprettholde de mest kritiske tjenestene.

Det er derfor nødvendig å videreutvikle kommunens kontinuitetsplanlegging, herunder identifisere kritiske tjenester og minimumsnivå for drift, kritisk personell og kompetanse, nødvendige innsatsfaktorer, alternative arbeidsmåter og manuelle rutiner. Planleggingen må også ta høyde for langvarige hendelser med betydelig personellfravær eller redusert tilgang på eksterne leveranser og tjenester.

Evnen til rask gjenoppretting etter hendelser bør inngå som en integrert del av beredskapsarbeidet og øves sammen med evnen til å opprettholde tjenester under selve hendelsen.

6.6 Behov for befolkningsvarsling og evakuering

Fredrikstad kommune har via vann- og avløpsavdelingen et adressevarslingssystem, men ikke et eget befolkningsvarslingssystem for informasjon til personer som befinner seg i et gitt område - da er det politiets nødvarslingssystem som er alternativet. Evakueringsplanverk utvikles parallelt med utarbeidelse av ROS, og revideres jevnlig. Kommunen har avtale med lokalt hotell for innkvartering ved akutt boligmangel (eksempelvis brann) som håndteres fra legevakt, og lokalt evakuert- og pårørendesenter (EPS) med kapasitet til 200 personer. I regionen har Fredrikstad og nabokommunene avtale med Røde Kors Østfold, politiet og Statsforvalter om regionalt EPS ved behov for et større antall evakuerte.

Analysen viser at flere av de identifiserte hendelsene kan medføre behov for rask varsling eller evakuering av større eller mindre deler av befolkningen. Kommunen bør derfor videreutvikle planverk for befolkningsinformasjon og evakuering, herunder alternative informasjonskanaler ved bortfall av EKOM, transportbehov, mottakskapasitet og særskilt ivaretakelse av personer som trenger bistand ved evakuering. Planverket bør omfatte evakuering av større geografiske områder ved hendelser som kan medføre akutt fare for befolkningen. Blant annet bør planverket oppdateres med tanke på nye statlige føringer for krigsutflytting når disse planene blir revidert.

7 Oppfølging

Denne ROS-analysen peker særlig på økende sårbarhet knyttet til høy avhengighet av strøm, EKOM, drikkevann og digitale systemer, klimaendringer og mer ekstremvær, samt sårbarhet i kritiske transportforbindelser som kan påvirke logistikk og fremkommelighet. Flere hendelser kan opptre samtidig eller forsterke hverandre. Handlingsdelen angir prioriterte tiltak formulert for oppfølging i kommunens styringssystem og kommunens ROS-/planverktøy, og må kobles til økonomiplan og årlige budsjettprosesser.

7.1 Anbefalte oppfølgingstiltak

(Ansvar, frister og eventuelle økonomiske konsekvenser fastsettes som del av den videre administrative oppfølgingen etter politisk behandling av analysen.)

ID	Tiltak	Ansvarlig	Status	Opprettet dato
Ekstremvær				
10419	Implementere anbefalinger fra DSBs veiledere om samfunnssikkerhet i arealplanlegging.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10435	Oppdatering av flom- og overvannskart.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10539	Implementere prioriterte tiltak fra rapport "Klimatilpasning i Fredrikstad kommune – Statusbeskrivelse og videre anbefalinger (2026)", herunder tydeliggjøring av roller og ansvar, etablering av tverrfaglig samordning, kompetanseheving, systematisk læring etter ekstremværhendelser og styrket integrering av klimatilpasning i planlegging, beredskap og investeringsprosesser.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
Kvikkleireskred/ usikre grunnforhold				
10437	Styrke intern kompetanse på grunnforhold og vurdere systematisk gjennomgang av eldre reguleringsplaner.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10438	Etablere rammeavtale for geoteknisk kompetanse.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10440	Bedre rutiner for samhandling mellom overordnet beredskap og arealutvikling, infrastrukturplanlegging, planarbeid og byggesak.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
Brann; storbrann og skog-/utmarksbrann				
10442	Videreutvikle og oppdatere brannvesenets ROS-analyser og beredskapsplanverk.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-

ID	Tiltak	Ansvarlig	Status	Opprettet dato
10443	Videreutvikle samvirkeøvelser for storbrann/utmarksbrann.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10444	Systematisk oppdatering av risikoobjekter og innsatsplaner, vurdere økt forebygging i eldre bebyggelse og særskilte brannobjekter.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
Langvarig strømbrudd				
10445	Vurdere å utvide reservekraft/nødstrøm på flere kritiske lokasjoner.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10447	Bedre oversikt over strømavhengige brukere og tjenester, herunder oppdatere oversikt over strømavhengige brukere med kritisk medisinsk utstyr og tjenestesteder med behov for reservekraft/nødstrøm.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10448	Oppdatere tiltakskort for langvarige hendelser (48–72 timer+) og flere øvelser med sammensatte bortfall (strøm+ekom).	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10450	Nye avtaler om drivstoff til aggregater og kjøretøy.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
Bortfall av EKOM (elektronisk kommunikasjon)				
10451	Kartlegge og prioritere kommunens kritiske samband (kriseledelse, legevakt, vann/avløp), vurdere å øke redundans/backup for kritiske enheter (f.eks. satellitt/alternativt samband).	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10452	Etablere/oppdatere avtaler med ekomleverandører om prioritet ved feilretting.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10453	Oppdatere/utarbeide og øve manuelle rutiner ved bortfall av elektronisk pasientjournal (EPJ), fagsystemer, telefoni/EKOM, responssenter og helseteknologiske løsninger.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10454	Øve beredskapsorganisasjonen på “bortfall EKOM” med etablering av fysiske informasjonspunkter og test av samband med øvrige beredskapsaktører (nødnett og satellitt-telefon).	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10455	Etablere ny antenne på rådhustaket for styrket nødnett-dekning i kommunen.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-

ID	Tiltak	Ansvarlig	Status	Opprettet dato
Alvorlige digitale hendelser				
10460	Etablere/oppdatere plan for hendelseshåndtering (IR) med roller, kontaktpunkter og beslutningsstøtte.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10461	Kommunens sikkerhetsnivå utvikles i takt med økt digitalisering, teknologisk utvikling og endringer i trusselbildet, herunder videreutvikle rutiner for sikker backup av data og styrke redundans på kritiske systemer.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10462	Øke bevissthet i organisasjonen om konsekvenser av alvorlige digitale hendelser og mulige risikoreduserende tiltak.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10463	Gjennomføre regelmessige øvelser og evalueringer.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
Pandemi/alvorlig smittsom sykdom				
10466	Jevnlig oppdatering av pandemiplan, smittevernplan og plan for massevaksinasjon.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10467	Oppdatere kontinuitetsplaner, herunder: 1. Årlig revisjon og øvelse av kontinuitetsplaner i alle helsetjenester (ansvar Helse) 2. Overordnet kommunal kontinuitetsplan for å sikre personal (ansvar Beredskapsstab) 3. Evaluering og oppdatering av oversikt over samfunnskritiske funksjoner i kommunen (ansvar HR)	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10468	Følge opp vaksinasjon etter gjeldende vaksinasjonsprogram og anbefalinger. God dekning i barnevaksinasjonsprogram, voksenvaksinasjonsprogram og at anbefalinger fra helsemyndigheter for øvrig følges er med å redusere sårbarheten for utbrudd.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10469	Videreutvikle planverk for helsemessig og sosial beredskap.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
Akutt forurensning (land og sjø)				
10472	Styrke kompetanse innen miljøhendelser og øving av forurensningsberedskap.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10473	Tydeligere samhandlingsrutiner med eksterne aktører (som Kystverket, Bane Nor og Statens Vegvesen).	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
Alvorlig industriulykke				

ID	Tiltak	Ansvarlig	Status	Opprettet dato
10474	Styrke samordning mellom kommunen og industrivirksomheter, oppdatere oversikt over risikovirksomheter.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10475	Øke øvelser rettet mot industriulykker.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
Alvorlig transportulykke (vei, sjø, jernbane)				
10478	Videreutvikle kommunens rolle ved masseulykker, blant annet ved å lage eget tiltakskort for hendelsen med fokus på evakuering, mottak og helsetjenester ved alvorlige ulykker.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10480	Styrke samhandling med regionale aktører (som Kystverket, Borg Havn, Bane Nor, Statens Vegvesen og fylkeskommunen).	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
Svikt i vannforsyning/drikkevannskvalitet				
10482	Videreutvikle reservevanns-kapasitet og utrede om det er øvrige tjenester eller utstyr vi som kommune har behov for slik at vi er bedre rustet.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10483	Forsterke sikring av kritiske punkter og utrede hvilke infrastrukturinvesteringer som vil redusere risiko.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10485	Regelmessige øvelser for vannberedskap og vedlikehold av oversikt for kritiske og prioriterte abonnenter.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
Brudd i kritiske transportårer				
10486	Kartlegge og prioritere kritiske transportforbindelser og avhengigheter, og styrke samordning og kontaktflater med infrastruktureiere. Planlegge for redundans ved brudd i kritiske transportårer.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10488	Gjennomføre beredskapsanalyser for avhengighet av kritiske leveranser, for eksempel innen legemidler, matforsyning osv.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10489	Inkludere transportbrudd i tverrsektorielle øvelser og sammensatte scenarioer.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
Tilsiktede handlinger (PLIVO, sabotasje, terror)				
10490	Videreutvikle og øve kommunens planer for opprettelse av evakuert- og pårørendesenter (EPS) og psykososialt kriseteam.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10491	Jevnlig oppdatering av kommunens evakueringsplan, blant annet med fokus på psykososial beredskap, inkludering av sårbare grupper, transportplaner og ivaretakelse av grunnleggende behov.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-

ID	Tiltak	Ansvarlig	Status	Opprettet dato
10492	Regelmessige tversektorielle øvelser med relevante samvirkeaktører.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10493	Systematisk gjennomgang av sikringstiltak for kommunale bygg og tjenester.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
Redusert styringsevne og samordning ved komplekse hendelser				
10495	Styrke utholdenhet gjennom bemannings- og avløsningsplaner for kriseledelse og krisestab (kontinuitetsplaner). Vurdere å reetablere en utvidet krisestab med personer som får opplæring og kan bidra med krisehåndtering.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10496	Sørge for nødvendig kompetanse gjennom opplæring og kurs for personer som skal ha en rolle i kommunens krisehåndtering. Opprette en fast årlig budsjettpost for beredskapsarbeid, -opplæring og -øvelser for kommuneområdene og felles for kommunen, med krav om evaluering og oppfølging etter gjennomførte kurs og øvelser.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10498	Etablere/forbedre rutiner for situasjonsforståelse, beslutningsstøtte og dokumentasjon, blant annet opplæring i proaktiv stabsmetodikk og bruke standard metodikk og verktøy uavhengig av hva slags krise man står ovenfor.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10499	Styrke håndtering av ryktespredning og desinformasjon, herunder oppdatere plan for krisekommunikasjon.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10540	Oppdatere kommunens ressursoversikt jevnlig for å ha oversikt over antall ansatte, samfunnskritiske stillinger, beredskapslager/utstyr, maskinpark, kompetanse, styrkedisponerte til Forsvaret/Sivilforsvaret, viktige ressurser hos eksterne beredskapsaktør osv.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
Sikkerhetspolitisk krise/krig				
10500	Oppdatere planverk for å tydeliggjøre kommunens rolle i totalforsvaret, herunder sivile beskyttelsestiltak, forsyningssikkerhet, nødstrøm og sikring av kritisk infrastruktur.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10502	Gjennomføre beredskapsøvelser med tema krise og krig i samarbeid med andre aktører i totalforsvaret.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-
10503	Videreutvikle planverk for sivil motstandsdyktighet og opprettholdelse av samfunnsfunksjoner under krig, herunder kontinuitetsplaner og kartlegging av personell	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-

ID	Tiltak	Ansvarlig	Status	Opprettet dato
	som er styrkedisponert til Forsvaret og Sivilforsvaret og vurdere å søke fritak.			
10542	Kartlegge og utrede behov for tilfluktsrom og sikre tilfluktssteder i tråd med nasjonale lovverk og anbefalinger.	-	Identifisert (påventer avgjørelse)	-

8 Referanser

8.1 Referanser til ROS-analysen

- Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Fredrikstad kommune (2022)
- FylkesROS Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus 2026–2030 (Statsforvalteren)
- DSB: Veileder for helhetlig kommunal risiko- og sårbarhetsanalyse
- DSBs veiledere for kommunene i samfunnssikkerhet og beredskap
- Helhetlige ROS-analyser fra Moss, Hvaler, Lillestrøm, Sandnes og Risør kommuner
- Pandemiplan Fredrikstad kommune og øvrige relevante sektorplaner
- Erfaringer fra faktiske hendelser, øvelser og beredskapsarbeid i Fredrikstad kommune

8.2 Vedlegg

Vedlegg 1 Tabeller for sannsynlighet og konsekvens
Vedlegg 2 Helhetlig overordnet ROS Fredrikstad kommune - samlet risikobilde

FREDRIKSTAD KOMMUNE

helsSaksnr.: 2026/26023
Dokumentnr.: 1
Løpenr.: 312158/2026
Klassering: A56

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Fredrikstad ungdomsråd	16.11.2026	25/26
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	17.11.2026	25/26
Partssammensatt utvalg	17.11.2026	
Oppvekstutvalget	18.11.2026	35/26
Samfunnsutvalget	18.11.2026	42/26
Formannskapet	26.11.2026	
Bystyret	10.12.2026	

Plan for fagopplæring i Fredrikstad kommune 2026-2030

Kommunedirektørens innstilling
Kommunedirektøren anbefaler formannskapet å gi følgende innstilling til bystyret:

1. Plan for fagopplæring i Fredrikstad kommune 2026-2030 vedtas slik den framgår av vedlegget til saken.

Sammendrag
Plan for fagopplæring i Fredrikstad kommune 2026-2030 erstatter *Plan for lærlingordningen 2021-2025* og gir en samlet retning for kommunens arbeid med fagopplæring. Planen omfatter både ordinære lærlingeløp og andre opplæringsløp fram mot fagbrev eller dokumentert kompetanse.

Fagopplæringen skal bidra til å dekke kommunens kompetansebehov og gi flere unge og voksne mulighet til kvalifisering og varig tilknytning til arbeidslivet. Planen prioriterer flere veier til fagkompetanse, rekruttering, kvalitet i opplæringen, inkludering og systematisk styring og samarbeid.

Det ordinære lærlingeløpet skal fortsatt være hovedmodellen, supplert med alternative løp tilpasset kandidatenes forutsetninger og tjenestenes behov. Planen følges opp gjennom årlig rapportering. Omfanget av fagopplæringen og eventuell opptrapping mot målet om to lærlinger per 1 000 innbyggere må vurderes i de årlige budsjett- og økonomiplanprosessene, i sammenheng med kompetansebehov og kapasitet til å gi god opplæring.

Vedlegg

1 Plan for fagopplæring 2026-2030

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)
Plan for lærlingordningen 2021-2025

Saksopplysninger

Fredrikstad kommune er Østfolds største selvstendige lærebedrift. Gjennom lærlingordningen og andre opplæringsløp utdanner kommunen fagarbeidere til egne tjenester og gir unge og voksne mulighet til å oppnå formell kompetanse. Den nye planen viderefører dette arbeidet og erstatter Plan for lærlingordningen 2021-2025. Tittelen «Plan for fagopplæring» tydeliggjør at planen omfatter lærlinger, lærekandidater, fagbrev på jobb, praksiskandidater og andre opplæringsløp fram mot dokumentert kompetanse.

Planforslaget beskriver behov for flere kvalifiserte fagarbeidere, særlig innen helse og oppvekst, og færre søkere fra videregående skole til helsearbeiderfaget. Alternative opplæringsløp og samarbeid med NAV er derfor viktige for rekrutteringen. Av 35 inngåtte kontrakter innen helsefag i 2026 var ni med elever fra vg2. Øvrig rekruttering skjedde blant annet gjennom *På vei mot fagbrev*, *Menn i helse* og andre kanaler.

47 av de 70 lærlingene som tok fagbrev i 2025 arbeider i Fredrikstad kommune; 32 av 42 innen helsefag, 10 av 19 innen barne- og ungdomsarbeiderfaget og 5 av 9 i øvrige fag. Opplysningene viser at fagopplæringen bidrar til rekruttering til egne tjenester.

Fagopplæring skal være et strategisk virkemiddel for kompetanseutvikling, rekruttering og inkludering. Kommunen har inngått en intensjonsavtale med Østfold fylkeskommune om å arbeide mot to lærlinger per 1 000 innbyggere. Dette er en ambisjon for utviklingen av ordningen, ikke en beskrivelse av dagens nivå. Omfanget må vurderes opp mot rekrutteringsgrunnlaget, tjenestenes behov, opplæringskapasiteten og kommunens økonomiske rammer.

Planen angir følgende mål for perioden:

1. Flere skal få tilbud om læreplass eller andre opplæringsløp som leder fram til dokumentert kompetanse.

2. Opplæringen skal holde høy kvalitet, med mål om 97 prosent gjennomføring og bestått fagprøver.

3. Fagopplæringen skal bidra til inkludering og redusert utenforskap, med mål om at minst 30 prosent av lærekontraktene inngås med kandidater rekruttert gjennom NAV.

4. Arbeidet skal være systematisk, kunnskapsbasert og forankret i kommunens kompetansebehov.

Planen legger opp til årlig rapportering om antall lærlinger og lærekandidater, fagområder, gjennomføring, bestått fagprøver, avbrutte kontrakter, alternative opplæringsløp, rekruttering gjennom kvalifiseringsordninger og overgang til arbeid.

Kostnadene ved lærlingordningen avhenger av antall lærlinger, type opplæringsløp og hvor langt lærlingene har kommet i læretiden. Budsjettbehovet må vurderes på dette grunnlaget, sammen med tilskudd og kostnader til veiledning og administrasjon.

Det vanligste løpet er to år i videregående skole etterfulgt av to år i lære. Andre løp kan ha lengre læretid eller gjennomføres av personer som allerede er ansatt i kommunen. For eksisterende ansatte vil opplæringen normalt ikke medføre samme særskilte lønnsutgifter som ved inntak av en ny lærling. Antall aktive lærlinger og lønnsnivået varierer gjennom året som følge av inntak, avslutning av kontrakter og progresjon i læretiden.

Lærlingordningen medfører i hovedsak driftsutgifter, og gjennomføringen av planen forventes i seg selv ikke å medføre særskilte investeringsbehov.

Lønnskostnader for 2025 var 33 120 000 kroner for 133 lærlinger. For 2026 er lønnskostnadene 34 500 000 kroner for 135 lærlinger. Tilskudd fra fylkeskommunene utgjorde 9 850 000 kroner i 2025, da kommunen hadde 133 lærlinger.

Målet om to lærlinger per 1 000 innbyggere utgjør ca. 170 lærlinger og anslåtte lønnskostnader er 43 500 000 kroner. Dette er et anslag, ikke en vedtatt budsjettramme. Rekrutteringssituasjonen gjør det lite realistisk å nå dette antallet på kort sikt. Muligheten for opptrapping må vurderes årlig i budsjett- og økonomiplanarbeidet.

I tillegg kommer kostnader til administrasjon av lærlingordningen og veiledning som må inngå i den samlede økonomivurderingen.

Lærlingene kombinerer opplæring med produktivt arbeid. Bidraget til tjenesteproduksjonen øker med kompetanse og selvstendighet gjennom læretiden. Lønnsutgiftene alene gir derfor ikke et fullstendig bilde av ordningens økonomi.

For 2025 er verdien av lærlingenes bidrag gjennom redusert behov for vikarer beregnet til om lag 27 millioner kroner. Beløpet kan imidlertid ikke uten videre forstås som en dokumentert reduksjon i regnskapsførte vikarutgifter eller trekkes direkte fra lønnskostnadene som en budsjettbesparelse, da rapportering og verdiskapning er ulik i driften.

Relevante bestemmelser
Opplæringsloven

Konsekvenser for sosial bærekraft
Fagopplæring kan forebygge utenforskap ved å gi flere mulighet til utdanning, dokumentert kompetanse og varig tilknytning til arbeidslivet. Læreplass, praksis og tilpassede opplæringsløp er viktige innganger til kvalifisering. Kommunen har gode erfaringer med samarbeid med NAV gjennom blant annet På vei mot fagbrev og Menn i helse.

Planen legger opp til å videreutvikle samarbeidet med NAV, Østfold fylkeskommune, oppfølgingstjenesten, FAVI, områdesatsing og kommunale virksomheter. Individuell tilrettelegging og støtte under opplæringen og i overgangen til arbeid skal bidra til at flere fullfører. Det ordinære lærlingeløpet skal fortsatt være hovedmodellen, men med fleksible alternativer.

Konsekvenser for økonomisk bærekraft

Fagopplæring og lærlingordningen er en langsiktig investering i kompetanse og rekruttering som kan styrke kommunens økonomiske bærekraft. Ved å utdanne fagarbeidere til egne tjenester kan kommunen møte framtidige bemanningsbehov, samtidig som lærlingene bidrar til verdiskaping og redusert behov for vikarer i læretiden. Ordningens økonomi må derfor vurderes ut fra både lønnsutgifter, kostnader til veiledning og administrasjon, tilskudd og lærlingenes bidrag til tjenesteproduksjonen. Omfanget og innretningen av ordningen må tilpasses kommunens kompetansebehov, kapasitet til å gi god opplæring og økonomiske rammer. Eventuell opptrapping mot målet om to lærlinger per 1 000 innbyggere må vurderes i de årlige budsjett- og økonomiplanprosessene.

Konsekvenser for miljømessig bærekraft
Ikke vurdert.

Ansattes medbestemmelse
Ansattes representanter har deltatt i arbeidsgruppen som har utarbeidet planen. Saken drøftes med tillitsvalgte og behandles i Partssammensatt utvalg, jf. behandlingsoversikten. Eventuell behandling i arbeidsmiljøutvalget må avklares i den videre saksforberedelsen.

Vurdert for uttalelser i rådene
Saken legges fram for Fredrikstad ungdomsråd og Råd for personer med funksjonsnedsettelse for uttalelse. Øvrig politisk behandling framgår av behandlingsoversikten.

Vurdering
Kommunedirektøren vurderer at den nye planen gir en samlet retning for fagopplæring som kompetansetiltak, rekrutteringstiltak og samfunnsoppdraget på dette område. Overgangen fra en plan for lærlingordningen til en plan for fagopplæring tydeliggjør bredden i arbeidet. Dette er viktig både for å møte tjenestenes behov for fagarbeidere og for å gi flere mulighet til kvalifisering og arbeid. Levekårskartleggingens beskrivelse av utfordringer med utdanningsnivå, gjennomføring og arbeidsledighet blant unge understøtter behovet for innsatsen.

Rekrutteringsutfordringene og erfaringene med alternative opplæringsløp tilsier at kommunen må arbeide bredt med rekruttering, uten å svekke det ordinære lærlingeløpet som hovedmodell. God opplæring forutsetter kompetente veiledere, systematisk oppfølging og tilrettelegging for kandidater som trenger ekstra støtte.

Ambisjonen om to lærlinger per 1 000 innbyggere gir retning for utviklingen av ordningen, men eventuell opptrapping må vurderes i de årlige budsjett- og økonomiplanprosessene. Vurderingen må bygge på rekrutteringsgrunnlaget, kommunens kompetansebehov, opplæringskapasitet og samlet økonomi. Lærlingenes bidrag til tjenesteproduksjonen er også relevant.

Årlig rapportering skal gi grunnlag for å vurdere måloppnåelse og justere innsatsen. Tydelige måledefinisjoner, ansvar og rapporteringsrutiner er nødvendige for å følge utviklingen i gjennomføring, rekruttering og overgang til arbeid, og for å vurdere ressursbruken over tid.

Samlet vurderer kommunedirektøren at planen er et viktig verktøy for å møte framtidige kompetansebehov og bidra til at flere fullfører opplæring og kommer i arbeid. Kommunedirektøren anbefaler derfor at planen vedtas, med oppfølging innenfor kommunens budsjett- og økonomiplanprosesser.

Alternative løsninger

Bystyret kan endre planens mål og prioriteringer eller sende den tilbake for videre bearbeiding. Et lavere ambisjonsnivå for antall lærlinger kan redusere lønnsutgiftene, men samtidig gi færre opplæringsplasser og svakere grunnlag for rekruttering. Eventuelle endringer i ambisjonen om to lærlinger per 1 000 innbyggere må vurderes opp mot intensjonsavtalen med Østfold fylkeskommune. Bedre bruk av lærlingenes kompetanse i tjenestene kan også vurderes, men må ivareta læringsmål, veiledningsbehov og kvalitet i opplæringen.

Konklusjon
Kommunedirektøren anbefaler at bystyret vedtar *Plan for fagopplæring i Fredrikstad kommune 2026-2030* slik den framgår av vedlegget til saken. Planen erstatter Plan for lærlingordningen 2021-2025.

FREDRIKSTAD KOMMUNE

PLAN

Plan for fagopplæring i Fredrikstad kommune

2026–2030

Innhold

Planen i korte trekk 3
1 Formål og ambisjon 4
Kommunen skal arbeide for at: 4
2 Status og behov 5
3 Mål for perioden 7
4 Strategiske innsatsområder 8
Flere veier til fagkompetanse 8
Rekruttering og attraktive læreplasser 9
Kvalitet og oppfølging 9
Inkludering og fullføring 10
Styring og samarbeid 10
5 Oppfølging 11
6 Avslutning 12

Planen i korte trekk

AMBISJON

Fredrikstad kommune skal være en attraktiv, inkluderende og profesjonell lærebedrift, som utdanner fagarbeidere til egne tjenester og bidrar til utdanning, arbeid og inkludering.

MÅLTALL FOR PERIODEN

70 % av dem som består fagprøven, fortsetter å jobbe i kommunen	**2** lærlinger per 1 000 innbyggere	**≥ 30 %** av lærekontraktene med kandidater rekruttert gjennom Nav	**100 %** beståtte fagprøver

FEM STRATEGISKE INNSATSOMRÅDER

1	2	3	4	5
Flere veier til fagkompetanse	**Rekruttering og attraktive læreplasser**	**Kvalitet og oppfølging**	**Inkludering og fullføring**	**Styring og samarbeid**

OPPFØLGING

Planen følges opp gjennom årlig rapportering på sju indikatorer (se kapittel 5).

1 Formål og ambisjon

Fredrikstad kommune er Østfolds største selvstendige lærebedrift og har over tid bygget opp en solid og anerkjent fagopplæring. Gjennom lærlingordningen og andre opplæringsløp bidrar kommunen til å utdanne fagarbeidere, dekke egne kompetansebehov og gi unge og voksne mulighet til å oppnå formell kompetanse.

Planen omfatter lærlinger, lærekandidater, fagbrev på jobb, praksiskandidater og andre opplæringsløp som leder fram til dokumentert kompetanse.

> AMBISJON 2026–2030
>
> **Ambisjonen for perioden 2026–2030 er at Fredrikstad kommune skal være en attraktiv, inkluderende og profesjonell lærebedrift som utdanner fagarbeidere til egne tjenester og bidrar til utdanning, arbeid og inkludering.**

Kommunen skal arbeide for at:

1

Flere unge og voksne får mulighet til fagopplæring.

2

Flere fullfører yrkesfaglig utdanning.

3

Kvaliteten i opplæringen opprettholdes og videreutvikles.

4

Fagopplæring bidrar til inkludering, kvalifisering og rekruttering av fagarbeidere til egne tjenester.

Planen bygger på prinsippet om at fagopplæringen både er et kompetansetiltak, et rekrutteringstiltak og et samfunnsoppdrag.

Kompetansetiltak | **Rekrutteringstiltak** | **Samfunnsoppdrag**

2 Status og behov

Foto: Johannes Dalseg

1 000
nye medarbeidere i helsesektoren i Fredrikstad kommune fram mot 2030 (KS)

65 000
flere ansatte i helse- og omsorgssektoren nasjonalt (regjeringen og Helsedirektoratet)

24 000
nye helsefagarbeidere i Norge fram mot 2040 (Helse- og omsorgsdepartementet)

29 %
fullfører ikke videregående opplæring (SSB)

Fredrikstad kommune har behov for flere kvalifiserte fagarbeidere i flere tjenesteområder, særlig innen helse og oppvekst. Fagopplæring er derfor et viktig strategisk virkemiddel for å utdanne og rekruttere medarbeidere med den kompetansen kommunen trenger. Ifølge KS vil Fredrikstad kommune ha behov for om lag 1 000 nye medarbeidere innen helsesektoren fram mot 2030.

Behovet for arbeidskraft er også stort nasjonalt. Ifølge regjeringen og Helsedirektoratet vil det være behov for 65 000 flere ansatte i helse- og omsorgssektoren. Helse- og omsorgsdepartementet anslår at Norge vil trenge 24 000 nye helsefagarbeidere fram mot 2040. Samtidig er konkurransen om arbeidskraften stor, blant annet fra Sykehuset Østfold.

Kommunen opplever færre søkere fra videregående skole. For å møte behovet for helsepersonell må kommunen derfor også rekruttere og utdanne gjennom alternative opplæringsløp, som *Menn i helse* (menn som har behov for omskolering får mulighet til å ta fagbrev) og *På vei mot fagbrev* (et tilbud til personer utenfor arbeidslivet til å få et utdanningsløp i samarbeid med Nav).

Samtidig står kommunen overfor utfordringer knyttet til utenforskap. Ifølge tall fra SSB fullfører ikke 29 prosent videregående opplæring. Fagopplæringen er dermed viktig både for å kvalifisere flere til arbeid og for å møte kommunens kompetansebehov. Kommunen opplever også et økende behov for tett oppfølging, ekstra støtte og tilrettelegging for enkelte lærlinger og kandidater, slik at de kan lykkes i opplæringsløpet.

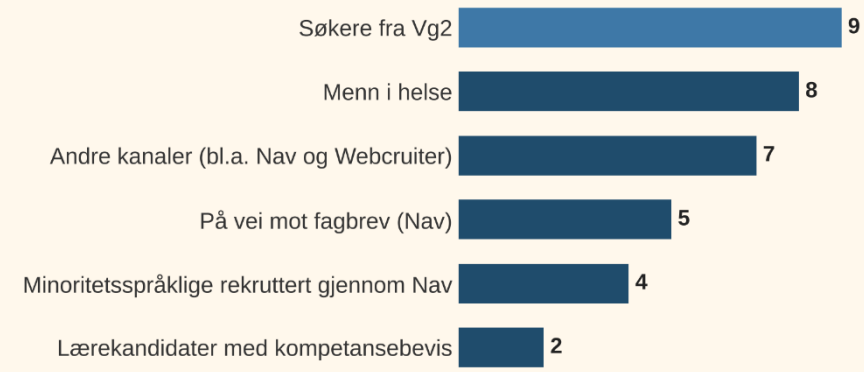
For å møte disse utfordringene og framtidige kompetansebehov må kommunen videreutvikle fagopplæringen i samarbeid med kommunens virksomheter, videregående skoler, Østfold fylkeskommune, Nav og andre relevante aktører.

UTFORDRINGSBILDET I TALL

Inntak av lærlinger innen helsearbeiderfaget 2026

For å illustrere utfordringsbildet har kommunen i 2026 tegnet 35 lærekontrakter innen helsefag. Av 19 søkere fra Vg2 inngikk 9 lærekontrakt med kommunen, mens 2 takket nei fordi de valgte påbygg, og 8 takket ja til sykehuset. Av kandidatene er 5 rekruttert gjennom *På vei mot fagbrev* i samarbeid med Nav og 8 gjennom *Menn i helse*. Videre inngår 2 lærekandidater med kompetansebevis som ikke har bestått Vg2, og 4 minoritetsspråklige kandidater rekruttert gjennom Nav. De øvrige 7 er rekruttert gjennom andre kanaler, blant annet Nav og søknader i Webcruiter.

35 lærekontrakter i helsefag 2026, fordelt på rekrutteringsvei

Hvor gikk de 19 søkerne fra Vg2?

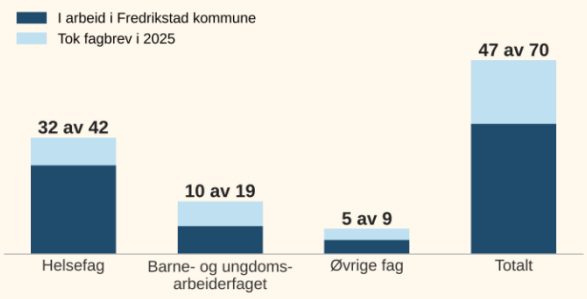

De siste årene har kommunen fått færre søkere fra Vg2. Dette skyldes at flere velger påbygg, og at kommunen konkurrerer med andre aktører om søkerne.

RESULTAT

Lærlinger i arbeid etter endt utdanning

Mange av lærlingene som var ferdig utdannet i 2025, er nå i arbeid i Fredrikstad kommune. Av de 70 lærlingene som tok fagbrev i 2025, er 47 i dag i arbeid i Fredrikstad kommune. Dette omfatter 32 av 42 innen helsefag, 10 av 19 innen barne- og ungdomsarbeiderfaget og 5 av 9 innen øvrige fag.

3 Mål for perioden

70 %
av alle som består fagprøven, fortsetter å jobbe i Fredrikstad kommune

2
lærlinger per 1 000 innbyggere – i tråd med intensjonsavtalen med Østfold fylkeskommune

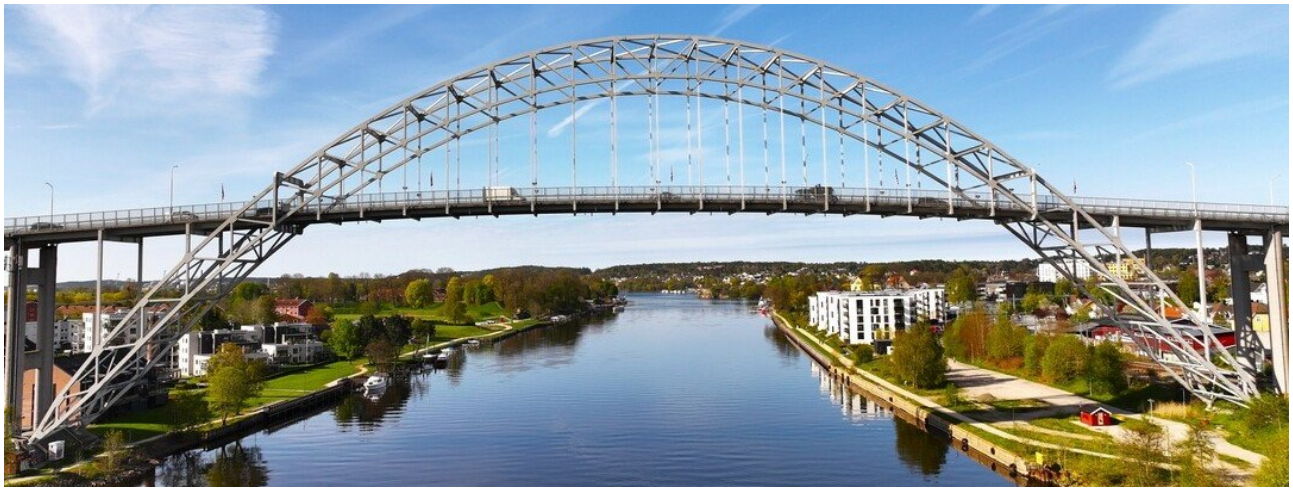
≥ 30 %
av lærekontraktene inngås med kandidater rekruttert gjennom Nav

100 %
beståtte fagprøver – alle som begynner, skal oppnå fagbrev eller dokumentert kompetanse

Nr.	Mål	Måltall	Indikator i årlig rapportering
1	Fredrikstad kommune skal gjennom fagopplæringen styrke tilgangen på kvalifiserte fagarbeidere til egne tjenester.	**70 % av lærlingene jobber i kommunen etter oppnådd fagbrev.**	Hvor mange som har hatt overgang til arbeid i kommunen i forhold til antall fagbrev oppnådd.
2	I tråd med den signerte intensjonsavtalen med Østfold fylkeskommune skal kommunen arbeide mot et mål om to lærlinger per 1 000 innbyggere.	**2 lærlinger per 1 000 innbyggere**	Antall lærlinger og lærekandidater
3	Kommunen skal gi unge og voksne mulighet til å oppnå fagbrev eller annen dokumentert kompetanse gjennom læreplasser og alternative opplæringsløp.	Utvikling følges årlig	Antall alternative opplæringsløp
4	Kommunen skal tilby fagopplæring av høy kvalitet som gir lærlinger og kandidater gode forutsetninger for å fullføre opplæringen, og at alle som påbegynner læreløp i kommunen, oppnår fagbrev eller annen dokumentert kompetanse.	**100 % beståtte fagprøver**	Gjennomføring og beståtte fagprøver.
5	Kommunen skal gjennom fagopplæringen bidra til inkludering og redusert utenforskap, hvor minst 30 prosent av lærekontraktene skal inngås med kandidater rekruttert gjennom Nav.	**Minst 30 % av lærekontraktene**	Antall lærlinger rekruttert gjennom kvalifiseringsordninger
6	Kommunens fagopplæring skal være systematisk, kunnskapsbasert og innrettet mot tjenestenes nåværende og framtidige kompetansebehov.	Utvikling følges årlig	Antall fagområder med lærlinger

«Utvikling følges årlig» betyr at planen ikke har et eget måltall for målet. Utgangspunktet for flere av indikatorene står i kapittel 2.

4 Strategiske innsatsområder

1	2	3	4	5
Flere veier til fagkompetanse	Rekruttering og attraktive læreplasser	Kvalitet og oppfølging	Inkludering og fullføring	Styring og samarbeid

1

INNSATSOMRÅDE 1

Flere veier til fagkompetanse

Det ordinære lærlingeløpet skal fortsatt være hovedmodellen for fagopplæring. Samtidig skal kommunen benytte alternative opplæringsløp når dette er hensiktsmessig for kandidaten og tjenestens behov.

Kommunen skal:

- videreføre ordinært lærlingeinntak,
- legge til rette for fagbrev på jobb og andre opplæringsløp ved behov,
- vurdere nye fagområder der kommunen har kompetansebehov,
- samarbeide med aktuelle aktører om kvalifisering til fagbrev.

2

INNSATSOMRÅDE 2

Rekruttering og attraktive læreplasser

Fredrikstad kommune skal være en synlig og attraktiv lærebedrift. Kommunen skal rekruttere bredt, med særlig oppmerksomhet på ungdom. I tillegg vil fokuset være unge voksne uten fullført videregående opplæring og innen fagområder der kommunen har stort kompetansebehov.

Kommunen skal:

- samarbeide med videregående skoler om rekruttering og overgang til læreplass,
- delta på relevante rekrutteringsarenaer,
- styrke informasjon om fagopplæring og karrieremuligheter,
- bruke lærlinger som ambassadører for yrkesfag og kommunen som arbeidsplass,
- utarbeide en årlig rekrutteringsplan for prioriterte fagområder.

3

INNSATSOMRÅDE 3

Kvalitet og oppfølging

God fagopplæring forutsetter kompetente veiledere, systematisk oppfølging og et trygt læringsmiljø.

Kommunen skal:

- videreføre opplæring for faglige ledere og veiledere,
- videreutvikle god dokumentasjon og vurdering av opplæringen gjennom elektronisk opplæringsbok,
- styrke oppfølging av lærlinger og kandidater med behov for ekstra støtte,
- ha mål om høy gjennomføring og beståtte fagprøver på 100 %.

4

INNSATSOMRÅDE 4

Inkludering og fullføring

Lærlingordningen er et viktig virkemiddel for å forebygge utenforskap. For mange kan læreplass, praksis eller et tilpasset opplæringsløp være inngangen til utdanning, arbeid og varig tilknytning til arbeidslivet.

Fredrikstad kommune har god erfaring med å samarbeide med Nav gjennom blant annet *På vei mot fagbrev* og *Menn i helse*. Arbeidet skal bidra til at flere får mulighet til å fullføre videregående opplæring, bygge kompetanse og delta i arbeidslivet.

Kommunen skal:

- videreutvikle samarbeidet med Nav for å redusere utenforskap,
- bidra til at flere fullfører videregående opplæring,
- støtte kandidater som står i fare for å falle utenfor utdanning eller arbeidsliv,
- legge til rette for fleksible og individuelt tilpassede løp der ordinært lærlingeløp ikke er riktig,
- samarbeide med relevante aktører som Østfold fylkeskommune, Nav, oppfølgingstjenesten, FAVI, områdesatsing og kommunale virksomheter,
- følge opp kandidater med behov for ekstra støtte i overgangen til arbeidslivet.

5

INNSATSOMRÅDE 5

Styring og samarbeid

Fagopplæringen skal være en integrert del av kommunens kompetanse- og arbeidsgiverpolitikk.

Kommunen skal:

- videreføre tydelige roller og ansvar,
- ha faste samarbeidsarenaer med relevante aktører,
- følge utviklingen gjennom årlig rapportering,
- bruke erfaringer og resultater til kontinuerlig forbedring.

5 Oppfølging

Planen følges opp gjennom årlig rapportering som viser utvikling innen:

	Indikator	Knyttet til mål nr.
1	Antall lærlinger og lærekandidater	2
2	Antall fagområder med lærlinger	6
3	Gjennomføring og beståtte fagprøver	4
4	Antall avbrutte kontrakter	4
5	Antall alternative opplæringsløp	3
6	Antall lærlinger rekruttert gjennom kvalifiseringsordninger	5
7	Hvor mange som har hatt overgang til arbeid i kommunen	1

PLANPERIODEN 2026–2030 – ÅRLIG RAPPORTERING

2026	2027	2028	2029	2030
Årlig rapportering	Årlig rapportering	Årlig rapportering	Årlig rapportering	Årlig rapportering

6 Avslutning

Fagopplæring er et viktig virkemiddel for å sikre framtidig kompetanse, rekruttering og inkludering i Fredrikstad kommune. Gjennom denne planen skal kommunen videreutvikle sitt arbeid som lærebedrift og bidra til at flere oppnår fagkompetanse og varig tilknytning til arbeidslivet.

Arbeidet skal skje i samarbeid mellom kommunens virksomheter, HR, videregående skoler, Østfold fylkeskommune, Nav og andre relevante samarbeidspartnere. Målet er at Fredrikstad kommune fortsatt skal være en attraktiv lærebedrift som gir muligheter for framtiden. Kommunen skal arbeide for et lærlingeinntak som dekker framtidige kompetansebehov og gir god kvalitet i opplæringen.

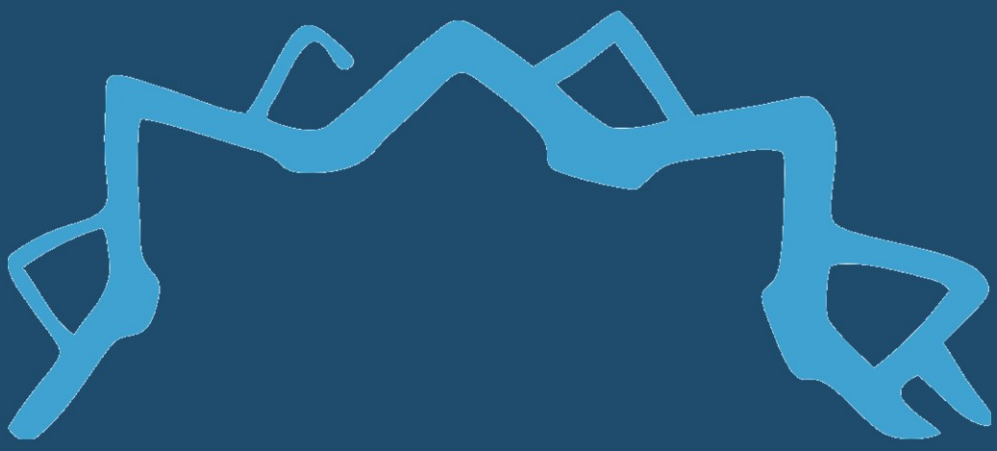
SAMARBEIDSPARTNERE I ARBEIDET

Kommunens virksomheter	**HR**	**Videregående skoler**
Østfold fylkeskommune	**Nav**	**Andre relevante samarbeidspartnere**

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Plan for fagopplæring i Fredrikstad kommune 2026–2030

fredrikstad.kommune.no

PS 43/26 Ettersendes: Visning av Fredrikstad kommunes kunstsamling
PS 44/26 Ettersendes: Tildeling av Kong Frederiks hederspris 2026